

העולם הזה

מה הביא לחיסול בטאנו של מנגנון-החושך

ר"מ

מהו חלקו של

מדי קולק

בפרשת ההסוואה?

מנין באו

400 אלף הל"י?

דמותם המוסרית

של שכירי העם

כיצד עזרו

השב. והמשמרה

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 1976 [26785, ת.ד. 136, טען למברקים: "עולמפרט", המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס טסה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוח איתן

עורך כיתוב:
כילבי ששת

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שייע נגור, ליזי נלוי, דויד הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרמוני, עטאלה מנצור, אלכס מסיס, אביבה ססו, עמוס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

זהו נצחון פשוט, ברור, שלם.

במשך שמונה שנות קיומה של המערכת הנוכחית, מתו 11 שבועונים, חלקם קוימו בטרור בנו בגלוי או בסתר. חלקם קוימו בגלוי או בסתמה עליידי מפלגות — אשמורת ("מפא"י"), מצפן (אחדות-העבודה), פנים אל פנים (דתיים-לאומיים), עתיד (חרות), פרטיים — ע"ג ראי תבל, אחד הצאא על-ידי עתון יומי — אהנוו (ידיעות אחרונות), אחד על-ידי מו"ל פרטי בכיוון ממשלתי — השבועון קוז ישראל מלפני שבוע שנים. השבוע חוסל מספר 12: רימון.

הוא לא דמה לקודמיו. מטרתו היתה אחת ויחידה: לחסל אותנו בכל האמצעים — כסף, הסתה לאלימות, עלילות כזב, המאבק היה בלתי-ישנה. בידי היריב היתה עדיפות עצומה בנושא.

כשקיבלו לידינו את העולם הזה, היה בידינו הון חוזר של אלפיים ל"י. ברימון הושקעו למעלה מ-400 אלף ל"י — פי 200 יותר. מאחורי רימון עמד ראש-הממשלה בכבודו ובעצמו, והסיוע הפעיל של רוב ראשי השלטון. מאחורינו לא עמד שום ארגון. לרשות רימון עמד מנגנון אדיר ל-איסוף אינפורמציה — כל חלקי מנגנון-החוץ והמשרטה, התיקונים והמודיעים של נאספו על-ידי אלפי הסוכנים והמודיעים של מוסדות אלה. לרשותנו עומדים רק מודיעים מתנדבים המסכנים את עצמם ואת פרנסתם כדי לעזור למלחמת-הצדק.

למרות כל זאת לא הגיע רימון בסופו אף לעשירית מתפוצתו הרגילה של העולם הזה. מדוע? זאת לא יבינו הניהיליסטים של מנגנון-החוץ, שסברו שאפשר לגנוא אותנו על-ידי לימוד שיטותינו הטכניות והעקת מדורינו. כי העולם הזה אינו גיבוב של מסויימת. זוהי הרוח המקבצת מסביבו רב-בות קוראים, שהם שותפים למאמץ, ודווקא רוח זו, נאמנות זו של הקורא, רצו יוזמי רימון לחסל.

עד היום לא הוזכר השם רימון בעתון זה אפילו פעם אחת. לא התוכחנו עם עתון-הרפשי, לא קבנו על הפרובוקציות הנוראות. לפעמים היה קשה מאד לעמוד מול העלילות הודוניות, כאשר די היה בפיטוס כמה עובדות פשוטות כדי להפריכן. לא נכנענו לפיתוי זה. סמכנו על השכל הישר של הציבור. תפצנו שיקאי מתוכו את החלטה הזאת, מבלי שיהיה מושפע עלידינו אף במלוא הנימה.

וזה בדיוק מה שקרה. עתון הרפשי לא סיכן את העולם הזה אף לא לרגע אחד ב-21 חודשי קיומו העלוב — לא מבחינת הכלכלית ולא מבחינת מוסרית. אמון הציבור בהעולם הזה לא נתערער אף לרגע. הוא בא להוכיח, כי כל מנגנוני המפלגות והעצומים ותקציביהם השונים, הנם כאין וכי אפס מול כוח-ההגיונות של דעת-הקהל. במדינה שיש בה בחירות, זהו הכוח העליון, אשר כל המפלגות נאלצות להיכנע לו, ב-סופו של חשבון. והו לקח החודשי. היום, יום הנצחון, הרשה לי להגיד לך מילה שרציתי להגיד לך מזה ימים רבים: תודה!

אורי אבנרי

מכתבים

מצריים לאומניים ולהסתי נגד הישוב כולו, אין להם חרופה אחרת מאשר האלה. הביע הזמן לבטל את חסינותם של חברי הכנסת של מק"י, אחרת הם עשויים להביא להכני משטות מומויות דמים בתוך הארץ, שיסכנו את קיומה.

שותפות מעבר לגבול

במשך לענין חר הצופים, העומד שוב על הפרק, ברצוני להעלות רעיון בעל ערך מעשי, ונם ערר העפולתי-מדיני. בנינו הן אוניברסיטה בהר הצופים עומדים ריקים ושוממים זה כעשר שנים, כאבו שאין לה הומפיון. הצעתי היא לשכנע את מדינות ערב, שיסיכמו כי על הר הצופים תיפתח פקולטה למדעי המורה התיכון. פקולטה זו, שתהיה בהנהלה ישראלית, תהיה פתוחה ליהודים ולערבים מכל ארצות ערב, ויש לתפו בה גם מצרים ערבים. לרעתי עשויה הגשמה רעיון זה להיות נרעין לשרלום במורה התיכון.

דוד כהן, ירושלים

ברצוני לספר על מקרה שהיה באחד הקיבוצים בקיבת נבול המשולש הירדני. בצהרי יום העצמאות, עת מכל המקלטים בקע תיאור המצור בירושלים, צעד בין מבני המשק צעיר ערבי, אחד מחברי הי משק ראה אותו, נגיש אליו והכתינו כי הצעיר הוא זר. נעליו היו בעלות שני נוגנים, מנוקבות בנקבי איורור, הוא לבט חולצה לבנה ועליה חולצה נוספת כחולה ומעיוני נשפר. הפחד, התברר שהיה זה צעיר ערבי בן ששעשרה מקפליה. הוא סיפר על לבטים ואכזבות בירדן, ועל הית לפטו לעבור את הנבול לישראל שלע הית תחנותה וקידמתה שמע רבות. "החלפתי להצטרף אליכם ביום העצמאות שלכם", פרי אולם מצבנו של חבר המשק הורה לו לקרוא למיטרה, וזו לא נהנה בו הבל כסיות של משי. עיניו נמשרו והוא הובל להקירה.

הי הוי!

אם מהמיר טענתי כי עתונכם סתם משי מיץ, עתה על אחת כמה וכמה. סתם זאת אומרת שטירוניות ח"ן צערו במצעד יום העצמאות וקשה היה להן לשאת את העויו (העולם הזה 1074)? טעות היא בירכב היו אלה חניכות קורס מ"כיות (הי הוי!) והן יודעות לשאת עויו כשם שאתם מהוילים בעט. אב, בואו לסיום הקורס באמצע חורש זה, עוד ילמדו אתכם משהו שבו, רק אל תשכחו להצטייר בצורתנועה אחרי עלבון כזה. אני לא יודעת אם ישלחו לכם הזמנה, אתם עוד עלולים לכתוב במקום סיום קורס מ"כיות — סיום קורס טירוניות. ירונה, זה!

כתב העולם הזה מבקש את סליחת המפקדת ירונה. עונשו: ריצה קלה סביב בנין היר מערכת, עם עויו וחגור מלא.

איש הארץ

בישבותכם (העולם הזה 1071) נדפסה רשימה בשם "עתונאי זריו מרחובות" בענין עמוס שושן, אשר שימש ככתב הארץ כי רחובות. לא ברור לנו מה האמת בשאר חלקי הרשימה, אבל כל הדברים הנוגעים למערכת הארץ אין בהם אמת. מערכת הארץ לא דרשה מאת כתבה לפרסם הכתשה ליריעה שהוא מסר. המערכת עשתה רק דבר אחד, הנהוג בכל עתון: כאשר המוסר הנוגע בדבר חלק על העובדות, ביקשה המערכת הסכרים מאת הכתב שלה. יש להוסיף כי הסכרים אלה הניחו את דעתה וכך לא המערכת כשמה ולא הכתב שלה. הכתישה את הרשימה הכתב מסר. בנוסף על הידיעה של כתב הארץ ברחובות פירסם הארץ על פרשה זו רק עוד כתב אחד למערכת, שנשלח על-ידי המוסר הנוגע בדבר, ואי כתב זה לא היה הכתשה והוא אישר את העובדות היסודיות שמסר עמוס שושן.

י. פינקלשטיין, תל-אביב

מזכיר מערכת הארץ אינו מדייק במכתבו. עמוס שושן סיפר בזמנו בפרטית לכתב העולם הזה כי מערכת הארץ דרשה ממנו בתקופת הכתשה מפורשת, ליריעה שגילתה מעילה גדולה בקופת גולים עממית ברחובות. לאחר שסייר, פירסמה מערכת הארץ מכתב טיהור של אחד ממקורבי המועל, עליו כתב שושן.

כל זה טדין אינו עונה על הנקודת העיקרית באותו כתבה, והיא: כאשר מסר על מותו, התכחש הארץ לגמרי לעובדה כי שושן היה כתבו בתקופה של למעלה משלוש שנים, רק לפני שבוע, בכתבה לזכרו של שושן, ציין הארץ כי הוא היה כתבו.

החופש נצאת

ראיתי מ כתבתכם של הנכרת הוה יטיר והקורא מ נולדשטיין (העולם הזה 1069) בתגובה לישרי, בן אסיה אנכיו"י, והנה תשובתי ויהי באחרית הימים ותנה אסיה המשועבדת חופשיה וצוהלת. וישבת אותה משורר צעיר מכניה בשיר צולח כמות, ויי פרסם אותו העולם הזה. ותקראנו נכתב המתנאה באסיה ותאמר לישרי כי טוב וי תנאה אסיה בתוה שיר בתה. ויקרא את השיר אתה איש בשם נולדשטיין ויהר אפו בשיר. ויציע למשורר, "ישלח לי אסיה" וישאל אותו המשורר, הלא מאכ"ל ארוני? ויאמר נולדשטיין: לעולם לא יועו לו המשורר, וארץ ישראל היא חלק מאסיה וחלק זה חיים אתה ואנכי. אם אין אתה מאסיה, קום וצא ממנה. כי בן אסיה אנכיו. ראשד היסיק, מוסמוס — אום אל פחם

המפקח הולך

קשה להאמין כי זכיתם להכרה כה ברורה בצדקת טענותיכם. סילוקו של סהר מתי משטרה (העולם הזה 1075) מכל סדר מתי עדים עד מה היה נכון וצודק מאבקכם בצמרת המושחתת של משטרת ישראל, עד שאפילו יריביכם המושבעים משתמשים עתה באותם הנימוקים שהשתמשתם אתם לצורך סילוקו של המפקח הכללי.

יהודה בכיוף, ירושלים

מתי אתם מזמינים את קוראים למסיבת קוקטייל? כל כך הרבה נצחונות בשבוע אחד, מצדיקים נשף בהובל הנחובות.

ג. גולן, תל-אביב

טוב שסהר עף, סוף סוף יש גם לישראל כספוניק...

מולא חפץ, תל-אביב

אין ספק כי סילוקו המביש של סהר מהמשטרה הוא אחד הצעדים ישועה מפא"י, כדי לשכנע את הבוחרים לכנסת הרביעית כי היא מסוגלת להודות בכשלות ולתקן משנים. אולם מדוע החרש המנהג הנפטר, כי כל אדם הנכשל בתפקיד מסוים בצורה נסה מקבל מיר משרה טובה אחרת? רק במים האחרונים פורסם בעתונות כי פקן אלוף חיים נאוו, שנכשל בהיותו מושלה הצבאי של עזה ונשלח לניהול הכיתו הישראלי בכריסל, נכשל גם שם. מדוע צריכים למנות את סהר לשגריר? האם שגריר יקרן הוא סימוניהור של מדינתנו?

גדעון שניבקיץ, פתח-תקוה

שוויצר במקלחת

נתינתי מאד מגלויכם המיוחד, שהיה מוקדש לשנת תקומת ישראל (העולם הזה 1078) היה בו הכל: גבורה, עובדות היסטוריות, פילפל ומתן כבוד לנפלים. חסר היה רק דבר אחד: ההומור הבראי של אותם הימים. כמו, למשל, אותו מסמך שוויצר שהיה נכנס אפילו למקלחת עם אקרו על המותו...

יהיעם שורץ, ניו-יורק

כמו התמונה הזאת, למשל?

המסיים ואקרזה במקלחת (1948)

המסיים ואקרזה במקלחת (1948)

נדהמתי לנוכה הנילויים במאמרו של העורך, על יחסו של ביני למויעוס הערבי במדינה (העולם הזה 1075). איד מעו אדם יאלא ביקר בכבר ערבי מאז קום המדינה, והמתנכר לחרבות הערבית ולפשה הערבית. לדרוש כי מדינות ערב יאמינו בכנות בהכרזותיו על הניקיים של שלום בין ישראל לערבים?

ע. סעיה, נצרת

... אילו היו מתנהגים כלפי המיעוט היהודי בגולה כשם שדרוד ביזנדריו מתי נהג כלפי המיעוט הערבי בישראל, היו יהודי העולם מרימים קולות עקשה: אנטי-ימיות. אין ספק ישמריניות פנים כזאת היא הרוחפת את הערבים לירועות מק"י. שושנה מר, תל-אביב

דם בנצרת

דיסיתם לשפוט על אויבטיביות מאופקת, בכתבתכם על מהומות הרוק באפי בנצרת (העולם הזה 1075), אולם דווקא הפעם לא היה זה הקו הנכון. גם מתגדיה של מק"י הסכימו כבר, כי ההמוניות נבעו כתוצאה מפרובוקציה של השלטונות. אין לי שום דבר נגד השוטרים שנאלצו להשתמש ביד חזקה נגד המפגינים, הם רק מילאו את תפקידיהם; אולם די להתכונן בתכונה של פורסמה בעתונכם, כיצד קצין מיטרה מרשה לעצמו לדחוף בכוח חבר כנסת, מ"י לרעת שהפעם היה הצדק לצד אנשי מק"י. מנתח חביב, חיפה

אין חרש תחת השמש. התמונות המצוי ירינו שפורסמו בתוונכם על ההפגנה בנצרת, בה נראים שוטרים לנחמים באננים ובי מנינים, היתה רואי מציאותית מאוד. גם אילו היו מראים אותה לתושבי נצרת לפני אלפיים שנה.

ג. צור, תל-אביב

סוף סוף קיבלה ממשלת ישראל את השכל. רק בכוח אפשר יהיה לשים קץ ל-ככה הקומוניסטית. סוכנו של נאצר ועבדיו של כרושצ'וב, המעיוס הימיעי שירדים

הוא הושלך כדי לרסק את הלוחמים בשחיתות

תחת זאת קרע את המסווה מעל פני בעליו

עליתו וסופו של בטאון רפשי

הרימון

שייב טען כי אבנרי גרוע ממרגל. אבנרי טען כי שייב הסית אנשים לרצוח אותו. מדוע אבנרי משרת עתה את מטרתי? שייב?

על האצת אבנרי רצח קסטור - קרא בגליון זה.

האדירים, מוכרח היה לשים בצל את העולם הזה, להוכיח לקראת כדאי לקנותו בקיוסקים. זה היה צריך להיות השלם הראשון. אחרי שהשבועון החדש יתבסס, יוצא את העולם הזה מן השוק ויגרום לפשיטת רגלו, היה צריך להתחיל השלב השני. השבועון החדש, השולט בשוק, יוכל להשליט טרור בשוק הפוליטי. עצם האיום בקיומו של שבועון המסוגל לפרסם בכל רגע את החומר הסודי שהצטבר מבילוש של שנים רבות בתיקיות האדירות של מנגנוני החושך, היה צריך להספיק כדי להוריד את ראשיהם של אייבי קבוצת המנהלים במפלגות השונות, כולל מפא"י. אם בכל זאת היה מישו מהם מעז להרים את ראשו, היה צריך להספיק מאמר אחד גדוש פרטים סודיים — למשל, העובדה שעסקן דתי פלוני נתפס בשעתו בהברחת מטבע גדולה שטושטשה, או שמנהיג לאומני אלמוני היה קשור לעיסקת שילומים מפוקפקת — כדי לחסלו מבחינה פוליטית ואישית. לא היתה זאת תוכנית בדרג נמוך. נסיון גראנדיוזי כזה של סחיטה ציבורית, שהיה זקוק לכספים כה נרחבים, היה טעון אישור בדרג גבוה ביותר. כל העובדות מצביעות על כך שלא יתכן כמעט ספק כי דויד בן-גוריון נתן את הסכמתו האישית עוד בשלב התיכונן. ואכן בשלב מאוחר יותר הפך רימון למעשה לבטאון הפרטי והמשפחתי. אחת הדומים האידיאליות לכהוש בקורה מאוסה זו היה מנהל משרד ראש-הממשלה, איש אמונו האישי של דויד בן-גוריון, והממונה על הממונה על שרותי הבטחון: תיאודור («טדי») קולק.

הקולקטיב הרעיוני של טדי קולק

א יאפשר היה לתאר מועמד מתאים יותר לתוכנית אפלה כזאת, מאשר טדי קולק עצמו. עברו העשירי הכשירו היטב לקראת משימתו הנעלה הזאת. בימי הוזהר של הסיוון היה טדי קולק קצין-הקשר בין הסוכנות היהודית (היינו דויד בן-גוריון) לבין האינטליגנציה הבריטית. במכון דיבונטסקי בתל-אביב שמר מיסמך היסטורי; מכתבו של קולק לעתון בריטי, בשיא ימי המאבק, בו התגאה בכך שהוא עצמו הציל במו ידיו את המפקדה של הצבא הבריטי מהשמדה, על-ידי כך שהלשין בפני הבריטים על הכנות המחתרת לפוצצה. טדי, מראשי הש"י, היה אחת הדמויות המרכזיות של הסיוון וההשונות. לפי עדותו של יואל בראנד, שליח השואה המונגוריה, היו כולאוי הבריטים מפקדים אותו בידי טדי קולק, משאירים אותם ביחידות. קולק, יליד צ'כוסלובקיה, האיש הצעיר שלא מילא כל תפקיד צבאי לא במאבק נגד הבריטים ולא במלחמת העצמאות, שהוא אחד האדריכלים של פולחן-האישיות של ביג"י, לא נבחר מעולם לשום משרה רצינית נבחרת. היה לו יתרון נוסף לגבי התוכנית החדשה: קולק מונה מאז איש הקשר עם נותני-המענקים האמריקאיים. הוא גם האיש הרגיל לפנות בשם דויד בן-גוריון למליונרים יהודיים בחוץ-לארץ, לדרוש מהם תרומות של מאות-אלפים ומיליונים לצרכים בטחוניים גלויים וסודיים.

אפשר היה לסמוך על קולק שיגלה דרך לגיוס הכספים הדרושים לשבועון. קולק היה זקוק בראש-ראשונה לאיש-קשר מסור לו אישית. שיוכל למסור את ההוראות למערכת השבועון, מבלי שמוסרן האמיתי יתגלה בציבור. האיש נמצא בדמותו של דן סנאי. כי סנאי האדריכל מקבל משכורת מחברת התיירות הממשלתית. אשר בראשה עומד קולק עצמו. היחסים בין השניים הם הדוקים, אם כי לא ברור כל עיקר לשם מה בדיוק זקוקה חברת התיירות הממשלתית לאדריכל שכיר וקבוע, בעל שתי מכוניות ונהג שכיר. דן סנאי מילא תפקיד מרכזי בתוכנית מן הרגע הראשון. ברבות הימים הופיע שמו ברישיון, עם הציון התמימי "ויעץ כללי". אולם למעשה היה הוא אחד השליטים של כל יכולים, האיש שהביא כסף, ובהמשך הימים גם את החומר לפרסום. עובדי השבועון ידעו כי הוא הבוס.

לדן סנאי היה דרוש אדם שישא רשמית את תואר העורך, יתן את שמו למשימה. היה דרוש אדם שאינו ידוע כאיש מנגנון-החושך, ללא צביון פוליטי בולט, בעל עבר ספרותי תמימי, ועד כמה שאפשר חסר אישיות וצבע. דן סנאי הכיר בדיוק איש כזה. היה זה אחיו, שלמה טנאי, עורך דבר לילדים. טנאי הצעיר היה הנכון במקום הנכון. הוא מסוג האנשים היכולים למלא כסא מבלי שירגישו בהם. בנעוריו גדל בחממה של קבוצת-הסופרים של השומר הצעיר. יחד עם ייגאל מסינזון וחבריו. כמשורר היה חיחר מאד, מסוג האנשים שאפשר למלא בשיריהם חור במוסף הספרותי, מבלי להרגיז איש. כמו מסינזון, הרגיש במהרה כי השומר-הצעיר אינו פירמה כדאית לזרוע ימים. הוא התקרר למפא"י.

במלחמת-העולם השנייה בילה שלמה טנאי את זמנו בכיכר בירה בתנות השק"ם הבריטי ברחוב הירקון בתל-אביב, בצריף המשמש כיום תיבת נוח. נסיון מלחמתי זה, בתוספת נאמנותו למפא"י, הכשירו אותו באופן מובהק לתפקיד של כתב צבאי במלחמת תש"ח — תפקיד שנמסר בעיקר לאנשים נאמנים, אשר ברובם לא היה להם חשק להתקרב יותר מדי למקום בו שורקים כדורים. טנאי הצליח מאד — הוא לא היה בשום קרב, כתב יצירות על גבורת הלוחמים בחזית, ובסופו של דבר העשיר את הספרות העברית בספר קטן שנשכח מזמן ובצדק — שלושה חציים.

אחרי שהבטיח בצורה זו את מקומו בשדות הגבורה העברית, נתמנה טנאי עורך השבועון במחנה. עתון הכפוף למעשה לפעילי מפא"י ואשר המפלגה מקפידה להפקידו בידי עורך נשמע ומסור למפלגה. כהונתו של טנאי בתפקיד זה דמתה לזו של קודמיו ויורשיו —

ב משך 29 שבועות הופיע השם רימון בקיוסקים של מדינת-ישראל. בשבוע שעבר, השבוע ה-93, נעדר קישוט זה. הרימון התרסק. מעולם לא הלך עתון לעולמו כשהוא מלחה דמעות כה מעטות. כי מעולם לא היה קיים עוד עתון שהפך בימי קיומו הספורים ללעג ולקלס כה בולטים. התגובה הכללית למראהו היתה כשל אדם הרואה ברחוב פגר של חתול — הוא סותם את נחיריו ומשתדל להסתכל לכיוון אחר. לכן, כשנעדר השבועון השבוע, לא היה כמעט איש שם לב לכך, לולא כמה ידיעות-הספד רבות-שמחה בעתונות היומית. הסיכום האחד-היה: «ברוך שפטרנו».

אולם זילזול זה בתופעה ששמה היה רימון אינו מוצדק. כי רימון לא היה שבועון סתם. מבחינה עתונאית ורוחנית היה מבוטל. אולם מבחינה ציבורית היה שבועון זה תופעה צבורית ממדרגה ראשונה — אולי אחת החשובות מאז קום המדינה.

כי רימון זה צמח על עץ נכבד מאד. הוא היה הנסיון הראשון והיחיד, בעולם כולו, של מנגנון-חושך ממלכתי להוציא בטאון משלו על חשבון הציבור, כדי ללחום בו את מלחמתיו האפיליות. לכן ראשי רימון, גם אחרי תבוסתו המונומנטלית, לניתוח יסודי ביותר.

היד השחורה תקמצת אגרוף

ה ימים היו ימי יוני, 1956. זה עתה סולק משה שרת מן הממשלה בבושת-פנים, ומהאחרי הקלעים כבר החלו להיטות החוטים הראשונים של התכנית החדשה. לפתע הופיע העולם הזה עם גילוי שעשה רושם עמוק בארץ: שקימת במדינה ממשלה סודית, «שלטון צללים», המתחבא מאחורי גבו של דויד בן-גוריון ומרכז בידיו שלטון עצום, אשר עמודי-התחך שלו הוא מנגנון-החושך.

כתברי קבוצה זו וזהו במפורש שמעון פרס, אהוד אבריאל וטדי קולק, איש רביעי לא נקרא אז בפירוש בשמו, כדי לא לפגוע בענייני הבטחון. היה זה משה דיין, או רמטכ"ל צה"ל, הממונה על הורוע הצבאית.

כתב או עורך העולם הזה: «מאמר זה נכתב במורא... זוהי קבוצה שאין לה שם ואין לה כתובת, המחזיקה בידיה את מיטב כוח המחץ והלחץ של המדינה — מבלי להיות קיימת בכלל. זוהי האגודה שאין לה פנקסי-חבר ותקנות, החסרה מפקדה ומטה-מיבצעים — אבל הפועלת בתיאום מופתי ואינסטינקטיבי בכל החזיתות. זוהי הכיתה האלמונית שרבים חוששים בפניה, אך שאיש אינו מעז לדבר עליה, שגם חברי הממשלה ומנהיגי המפלגות משוחחים עליה בקול נמוך, מחוץ לטחן מכשירי-ההאזנה האפשריים». (העולם הזה 976). כך הופנה בפעם הראשונה הורקרו לעבר כוח פוליטי, שיעילותו היתה מותנית דהקא בסודיותו. הקבוצה, שנקראה בשמות רבים — «קבוצת המנהלים», «היד השחורה», «נערי הוזהר של ביג"י» — הבחינה בסכנה הכרוכה בדבר. אלה מתוכה שראו את עצמם מומחים לכך החליטו לגייס את מיטב הכוחות כדי לחסל סוף-סוף את השבועון הבלתי-רצוי. מסתבר שלא דובר על אמצעים פרימיטיביים, כמו התנפלויות, הטיפות או פצצות. היה צורך במשהו יותר רציני ויעיל. הדיו של אותו גליון העולם הזה לא יבשה עדיין, כאשר החל המיבצע הגדול לזנק קדימה, לפי מיטב כללי ההיערכות, האפתעה, ההטעיה וההסחאה. ב-25 ביולי 1956 נרשמה במשרד רושמי-החברות בירושלים חברה ששמה את השם התמימי עין וספר בערבון מוגבל. מנהלי החברה היו שני יהודים תמימים עוד יותר: האדונים שלמה טנאי ודן סנאי, שנתנו יפוי-כוח לעורך הדיון משה פורת ושותפיו. הונח-המניין היה 85 אלף לירות, אולם רק חלק מן המניות שולמו.

כל אלה היו שמות שלא עוררו תשומת-לב מיוחדת. שלמה טנאי היה משורר בלתי חשוב, מן הסוג המסתובב מסביב להוצאות המפלגתיות השמאליות ומקבל פירוורים מן השולחן התקציבי, דן («מקס») טנאי היה אדריכל אמיר. עורך-הדיון פורת היה אחד הנציגים הפחות בולטים של המשק ההסתדרותי, לשעבר פקיד גבוה מאד במשרד-האוצר, ממונה על הרכוש הנטוש ועורך-דיון הזוכה בטיפול של שיכונים צבאיים.

לחברה היו מטרות רשומות שונות. אחת מהן: הוצאת שבועון.

אישור ידי ביג"י

ר קב יודעי-סוד מעטים מאד ידעו כי מאחורי המשרד התמימי, שחילק ציפים ביד רחב והעסיק עשרות אנשים, הסתתרה אחת התוכניות הזודוניות ביותר שנקראו איר פעם בארץ-ישראל. דרכי-המחשבה של בעליה היו תעודת-זהות לרמתם ולאופיים. הקו המנחה: נסיון מאקיאחלי לרמות עם שלם.

האויב הראשון היה העולם הזה. אנשי קבוצת-המנהלים, שקיבלו אינפורמציה ממצה מידי מנגנון-החושך, ידעו כי שבועון זה אינו מקבל תמיכה כספית מאיש, תלוי כולו בתפוצתו התמונית השוטפת. התוכנית: להקים שבועון מוסתה, שיהיה לבטאון קבוצת המנהלים, יינה מאמצעים כספיים בלתי-מוגבלים, ויציע לקראת שבועון המחקה את העולם הזה לפרטי פרטי, יעמיד פנים כאילו גם הוא עתון בלתי-תלוי ואובייקטיבי, אך יהיה גדול פי כמה, מודפס על נייר משובח, ללא כל התחשבות בתחשיב הגיוני. בטאון כזה, שיהנה מכל מטרות האינפורמציה של השלטון, כולל אינפורמציה סודית של מנגנוני-החושך

השבועון נשלח בחבילות ליחידות צה"ל, אשר רבים מהם התייחסו אליו כאל איגרת עכבריי העורך בקפה כסית, ללוחמים.

אחרי שנסע על-חשבון צה"ל לארצות-הברית לביקור ממושך, חזר טנאי, התפטר מתפקידו בהיותו כבר יודע כלא-יוצלח מדופלם, נמסר לו תפקיד ראוי לו: עריכת דבר לילדים. שם בילה את ימיו, כאשר באה אליו הקריאה הגדולה ליטול לידיו את רימון-הסרתחן ולהשליכו על אויבי מנגנון-החושך.

אולם שני הסגלים לא היו הסמלים המובהקים ביותר לתוכנית הגדולה. הסמל המושלם נמצא בדמותו של הנאיס שהיה מן הרגע הראשון העורך האמיתי — תחילה למעשה, ואחר-כך גם להלכה. היה זה פרצוף הראוי להערכה מפורטת ביותר: יחזקאל לופבן, המקפיד לקרוא לעצמם בשם הצברי החבר'מני "חזי".

האחרת הפרטית של יחזקאל לופבן

אופייני הוא, שהוא אשר נבחר לעיתון מנגנון-החושך לנהל את מלחמת הקודש העיתונאית במחלתו שלא נבראו החל את הקריירה הציבורית שלו — בהקמת מחתרת. שכן, לופבן הצעיר ואכול-החסיכיים שאף עוד מימי נעוריו המוקדמים ביותר לעמדת מנהיגות בין חבריו, אך בתנאי אחד — שהם יסתכנו בעצמם בכל שעת-צורך, ואילו הוא יתן את הפקודות וישחק בתפקיד המנהיג — מאחורי הסינר.

הכוונה זאת באה לכלל ביטוי עוד בילדותו המוקדמת. שעה ששיחק יחד עם עמוס לב, חלל מלחמת-סיני, ועם דן ("דיגדוש") הורוביץ הורוביץ בדרת אביו של דן, הוא דוד ("דולק"), הורביץ, כיום נגיד בנק ישראל. הנמצאת ב" מעונות עובדים ברחוב פרוג בתל-אביב. לופבן הצעיר רעיון גאוני: להתקשר טלפונית עם רופא כלשהו ולהזמין לביקור מייד בדרת הורביץ. הוא גם דאג שהילדים, ידיו, יבצעו מייד את הרעיון הלכה למעשה. כאשר הגיע הרופא אל סף הדלת, מיהר להסתתר תחת המיטה ולשלוח את "דיגדוש", כיום הכתב הפרלמנטרי של דבר, לפתח את הדלת. כיאה לאחד מפיקודיו של לופבן הצעיר, ששכב הכן באותו רגע עצמו במפ"ק העליונה שמחתת המיטה, פרץ דיגדוש בכבי וגנה כלפי הרופא: "זה לא אני, זה הוא!"

רעיון אינפנטילי זה לא עזב, אגב, את לופבן, גם כשהגיע לבגרות גופנית. כעורך רימון, שעה שהיה עליו לדלות מתוך עצמו רעיונות נועזים לכתבות מסעירות, נזכר ב" ילדותו היפה, מיהר לפרסם כתבתו על גבי שלושה עמודים. תוכנה: צילול-סרק ל-25 רופאים ישישים שהוועקו בשעה 2 בלילה ממיטתם לחולה מדומה.

יש רק לתמוה על כך, מדוע לא הופיעה בריומן גם כתבת-ענק שנייה על הזמנת-סרק טלפונית של 25 מוניות, שכן, בין שאר גבורות ילדותו, יכול לופבן למנות גם הזמנת סרק של תריסר מוניות לידרית של שחקנית אהל לאה דגנית, המתגוררת אף היא, לאסונה, באותם מעונות עובדים.

טני קולק

סיון | אתמול | סיון | מחר

תסביך המנהיגות כרוך אצל לופבן בתס"כ בין המלחמה ותסביך הפחד גם יחד. בנפשו חברו כל אלה יחד לתמונה מיוחדת במינה, שנקבעה עוד מהימים בהם זכה להיבחר כ" מזכיר כיתה ג' בבית-החינוך העממי בתל-אביב. חבריו נזכרים, למשל, איך נהג בת" קופת המנדט לכרוך קופסת-קרטון ריקה במטפחת, להטילה תחת גלגליה של מכונת צבאית בריטית שעברה ברחוב ולצועק: "לב" רוח!" כדי להסיר טעות, מן הראוי לציין כי פעולה זאת לא נעשתה כבדיחה. הצעיר צעשה את חוק-לימודיו הבילתי מושלם באר"כ בעה בתי-ספר שונים, (מהם אחד בקבוצת שליר שלידי רחובות), חי שנים ארוכות ב" עולם סרטי הבלשים והמערכונים. לכל ידידיו העניק שמות כ"חטסון" ו"ג'קסון", ותנועות של שלילת אקדחים מדומה היו חביבות עליו ביותר.

אולם למנהיגות ממש זכה לופבן להגיע רק בתקופה מאוחרת יותר, בימי היותו מדרוך צעיר בהתנועה המאוחדת המפא"יית. זה היה המקום האידיאלי להקמת מחתרת של ממש, כפרט בימים בהם היו המחחרות על הפרק: שנים מעטות לפני מלחמת תש"ח. היו אלה הוימים כאשר אישום הלכו לגרומו, לפתיחות רבות ולגלות למען רעיונותיהם.

לופבן אירגן איפוא את מחתרתו לפתי הכללים, אם כי סכנה נעצמו. הילדים, שגוייסו החל מכתה ד' של בית-הספר העממי, הובלו באישון לילה לג'הוטה מאחורי גן-החיות בתל-אביב. שם, לאור לפידים, היה עליהם להישבע אמונים, על גבי ספר תנ"ך, דגל לאומי ואקדה, למנהיג ולרעיון. היה ברור בהחלט מיהו המנהיג, אך הרעיון היה מעורפל יותר. המחחרת, נהג המנהיג להסביר בפעולות פנימיות, מכחנת כלפי שני גורמים עיקריים: השלטון הזר ומזכירות התנועה המאוחדת.

בעיקר חשש המנהיג מפני האויב השני: כשהתקיימה בקן התנועה שבצפון תל-אביב, בימית הרחובה ארלוזורוב ואדם אהרן, פעלה מחתרתית — היה אחד התנאים חייב לעמוד על המשמר ובמקרה שיתקרב אברהם אברהם, חבר מזכירות התנועה ואיש בית-הביטחון, הוטל עליו לצעוק מייד: "מוישה! מוישה!" זו היתה הסיסמה הסודית של המחחרת, ולקולה חייבת היתה הפעולה המחחרתית להתחלל, והמשמשתתפים היו צריכים להעמיד פנים כי זוהי פעולה נאותתית רגילה, אגב, המחחרת על אקה גם בימינו שום תירגול שבמקלות קפ"ם. אך פעולה זאת הניח המנהיג לאחרים. ההוא היה מימינו שום דבר שסכנת מכות כרופה בו.

המשמעת במחחרת היתה חמורה ביותר: היה מעשה בילדה בת 9, מחברות המחחרת, שלא שמרה כראוי על כללי הסודיות וסיפרה לתומה להוריה בבית על כל העניין. המנהיג נתן הוראות להענישה בכל החומרה: הילדה הובלה על-ידי כל המחחרת לג'הוטה, נקשרה לעץ בשתי חגורות מכנסיים, וכל חברי המחחרת עברו על פניה בסך והיכוה.

כבני-טובים של מפא"י, התקשר גורלו של לופבן בגיל צעיר עם בני-טובים אחרים, עם עמד ליפגש מאוחר יותר. לפחות במקרה אחד היתה לכן משמעות משפחתית מעניינת. אביו יצחק לופבן, ערך שנים רבות את שבועון מפא"י הפועל הצעיר. לופבן לא היה יודע דחקא כחסידי נלהש של דוד בן-גוריון ופעולותיו, ולא אחת מתח על פעולותיו ביקורת בשבועונו. הוא היה גם, כמו בנו אחריו, יודע כאחד מאמני ההשמעה האישית.

יום אחד, התפרץ למערכת הפועל הצעיר נער מגודל בשם עמוס ושאל בצעקה: "מי זה פה כותב נגד אבא שלי?" וכשהציג לופבן האב את עצמו, סטר עמוס בן-גוריון על לחיו

שתי סטירות-לחי מצלצלות וברח מן המקום. יתכן שאילו היה זה נער רחוב סתם, היה נמסר לידו המשטרה. אך המדובר היה בבן-טובים, והפרשה הושקעה בעדינות.

היה זה סמלי, שכעבור שנים אחדות הפך לופבן הבן למגיני המסור ביותר, כמעט למשרתו האישי, של מכה אביו.

פעולה מלחמתית אחת ויחידה ביצעה המחחרת בימי חייה הקצרים. היה זה אחרי ליל שרונה, כאשר ניסתה ההגנה לפוצץ את משוריני הבריטים במושב הגרמנית. בפעולה זו, שנכשלה, נפלו כמה מהלוחמים, ואחריה הוכרז בתל-אביב עוצר.

זה היה הרגע שבחר המנהיג לפעולה. הוא הורה לשני זאטוטים, מחברי המחחרת הפרטית שלו, להתגנב לשרונה פנימה ולהכין רשימות על המצב. מובן מאליו, שהמנהיג לא הלך בעצמו לביצוע פעולה חשובה זאת.

הבריטים גילו עד מהרה את שני הזאטוטים המסתובבים בצורה חשודה בשטח שרונה לאחר ליל הקרב, ובידיהם נפסק. השניים הועברו בלי שהיות למטה הסי. אי. די. הבולשת הבריטית ביפו, ושם בילו את הלילה, בעוד שבבית הוריהם בתל-אביב חדרת-אלוהים. מי יודע באיזה אסון היתה מסתיימת הרפתקה זאת, אילמלא היה אחד מן השניים שלמה גוברין, בנו של עקיבא גוברין, כיום יושב-ראש הנהלת הקואליציה, והשני — עירוא רוכל, קרובו של יוסף אבידו, כיום שגריר ישראל במוסקבה.

המחחרת הגיעה להתפרקות הטבעית. כאשר הגיע המנהיג לגיל המתאים, בו גילה כי אין לו כל חשק לצאת לקיבוץ, כפי שמחייבת האידיאולוגיה של התנועה המאוחדת. הוא עזב איפוא את התנועה, את המחחרת ואת בית-הספר גם יחד, ויצא להרפתקות חדשות: למסע על פני הים, כמלצר באוניית סוחר.

"מכא"י רקובה ובפנים"

עתה, משפיים לופבן הצעיר את הכשרת היסודית להיות בעתיד הלוחם-הרעיוני מספר-אחד במחחרות שלא נבראו, הגיעה שעתו לעבור תקופת הכשרה דומה למלחמה בקומוניסטים, בין שהיו ובין שלא נבראו. במלה אחת: הצעיר הפך למערץ נלהב ביותר של ברית-המועצות, ובעיקר סיפח פולחן-אישיות פרטי של הגנרליסטימו יוסף סטאלין. בתאו הצר, תא-המצורים באניה, בכותל שמעל למינה, במקום בו נוהג כל מלה לתלות תמונה חושנית של נערה בדרגה כלשהי של התפשטות הגשמיות, תלה לופבן הצעיר תמונה גדולה של סטאלין, ובחודשים הבאים סגד לשמפו המהולל של סטאלין באותה מידה של הערצה שאותה הקדיש במועד מאוחר יותר לרעמתו הלבנה של דוד בן-גוריון.

יש מספרים כי באותה תקופה נהג גם להתפאר (אם כי מידת האמת שבדבר לא הובררה מעולם) כי הוא ולא אחר היה מתרגם ומפיצם העיקרי של שירי הגבורה הרוסיים, שהתחבבו על הנוער הישראלי באותה תקופה.

תקופת מלחמת תש"ח החזירה את לופבן הצעיר ארצה. הוא גויס לפלמ"ח ונשלח לנגב — אך לא לאורך זמן. עד מהרה יצאה מטעם צה"ל תקנה, הפוסרת בניים יחידים משירות פעיל. לופבן היה בן-יחיד במלאו המשמעות של מושג זה. הוא שוחרר, ובהתערבותו הפעילה של יו"ד המשפחה יוסף שפריוצק, כיום יושב-ראש הכנסת, סודר בעבודה כפקיד נמוך בועד הפועל של ההסתדרות. שם ישב לופבן הצעיר, מי שהיה עתיד להיות האיש הקנאי ביותר לבטחון המדינה, בשעה שששת אלפים צעירים, רבים מהם בניים יחידים, מסרו את חייהם בשדות-הקרב.

תמורה חשובה זאת באורח-החיים הביאה אתה, כרגיל אצל לופבן, גם תמורה מעמיקה בהשקפת-העולם. באותם הימים נהג להסביר בסבר של כובד-ראש מדוע הוא עומד להצביע בבחירות הראשונות לכנסת בעד מפא"י. "מפא"י" היה אומר, "כל כך רקובה ואכולה מבפנים, עד שנתוצה לה רק עוד תקופת-שלטון אחת כדי שתתמוטט לגמרי". והוא הלך לקלפי, כשבידו הפתק א', כדי להפיל את מפא"י בזריזות הגדולה ביותר.

באותם הימים החל לופבן גם בקריירה העיתונאית-ספרותית שלו. הוא שלח למערכת העולם הזה שפע של רשימות, ששתיים מהן אף זכו לראות אור מעל דפי השבועון, תחת שם-העט "רותה".

במצעים עיתונאיים ראשונים אלה לא היו בעלי היקף מספיק לרוחו השאפתנית של לופבן הצעיר. עד מהרה נזכר, כי במסעיו מעבר לים ראה המלצר-המלח הצעיר כי בכמה מבירות העולם יוצא לאור עיתון-ערב מיוחד של מוצאי יום המנוחה. הוא החליט, כולו מלא התלהבות, כי עיתון של מוצאי-שבת הוא הדבר החסר בנוף העיתונאי של ישראל. כמה מחבריו, שוב מתושבי השכונה, התפתו על-ידו לרכוש מניות במפעל זה, העתיד להכניס רוחים אינסופיים.

חצות, כפי שנקרא אותו עיתון, יצא לאור שמונה שבועות רצופים. תפוצתו הגיעה למאות ספרות. העיתונאים שיתפתו לשלח אתו פעולה מחכים ברובם עד היום לשכר עבודתם. אך היה בו חידוש גדול, שסלל מאוחר יותר את דרכו של לופבן הצעיר בעולם העיתונות: אחוז הפרונוגרפיה הגסה והצעקנית עלה בעיתון זה על כל מה שנראה בארץ עד היום ההוא. הסיבה היתה פשוטה: בישראל מקובל כל-כך להשמץ עיתונות מצליחה של יריבים פוליטיים כ"עיתונות פרונוגרפית", עד כי לופבן הצעיר האמין בתמימותו השפור-נוגראפיה היא באמת ובתמים נוסחת-הקסמים לתפוצה גדולה.

הכשלון המוחץ החדש חייב שוב התערבות של ידידי המשפחה. במעונות עובדים לא חסרו דיירים שהפכו לדמויות רבות-השפעה במדינה הצעירה, ולופבן חזר ונתלה באורח פלא כסגן-העורך של במחנה. המוקדש במידה רבה לטיפוח פולחן האישיות של ראשי מערכת-הבטחון.

זה היה גם ראשיתו של שיתוף פעולה הדוק, פורה ומבורך, עם העסקן הספרותי שלמה טנאי, אשר שימש באותם הימים כעורך השבועון. כשהגיעה שעתו של טנאי לצאת לארצות-הברית על חשבון המדינה, נשאר העיתון בידי לופבן, שנשא את התואר המכובד של ממלא-מקום-העורך.

סיוס לילה במחנה

השינויים בעיתון ניכרו מייד, וכולם — בהתאם לנוסחת הקסמים הנזכרת. יום אחד הגדירה לופבן את הסאה, כפרסמו כתבה גדושה רמוזים מיינס סוערים בשם "סיוס לילה". המקרה המצער גרם לכך, שדחקא באותו שבוע פתח מישוה את העיתון, וממילא ראה את הכתבה. העניין הגיע עד לכנסת, הסעיר שם את הרוחות. הושמעו טענות חריפות ביותר כלפי המון הרוחני הפרונוגרפי שצה"ל מגיש לחייליו. כאן לא יכלו לעזור אפילו ידידי המשפחה. לופבן הצעיר סולק מתפקידו, כשהוא ממורמר ובטוח שלא מבינים אותו.

עוד הרפתקה עיתונאית קצרה עברה על לופבן כשהצליח לחזור לעיתון-הערב מעריב. בו הוטל עליו לערוך את עמוד ג'. אך לא היה צורך ביותר מאשר חודשים אחדים כדי שהעורך יגלה, כי געה משגה חמור. לופבן נתבקש לפנות את שולחנו במערכת מעריב. רק לאחר מכן הגיע לופבן הצעיר סוף-סוף לעיתון האמיתי, אותו ערך זמן מה בהצלחה רבה, מבלי כל תקריות בלתי-נעימות. העיתון: האומן, בסאון בעלי המלאכה.

גם מקורי-פרנסה זה התייבש, כאשר גילתה התאחדות בעלי-המלאכה כי בעצם אין לה הכשרה בסאון צעמאי שידללם על מקצויה. לופבן קיבל שוב בעבודה כמשהי במחלקת הסכרה של צה"ל. ומפעם לפעם נמסרו לו אף עבודות שונות מעבודת כמשהי במחלקת כי חבריה-כנסת לא יזכרו בזוהמתו של האיש שהביא להם את סיוסי-הלילה.

בשלב זה, סיבך לופבן הצעיר את מערכת במחנה שוב באחת התרמיית העיתונאיות הבלתי-נעימות בתולדותיו. הוא פירסם סידרת כתבות, שצליחן חתם בשם המדומה ד"ר ששון אשיריט, והעמיד פנים כי כתבות אלה נכתבו לאחר סיור סיור במדינות-ערב ושיותן אישיות עם ראשי המדינות הערביות. לאחר שעובדה זאת נודעה בציבור, נגדם נזק שלא חוקן עד היום לאמונה במהימנותו של שבועון המטכ"ל.

מנגנון-החושך אוהב לא פעם לעשות את מעשיו בעזרתן של דמויות מופרעות-נפש דחקא, וזאת מסיבות ברורות. מופרעי-נפש גוייסו למחחרות המדומות, ומובן מאליו שכאשר היה צורך לגייס עורכים לשבועון שינהל את המלחמה נגד אויבי המנגנון, שוב נבחרו סיפוסים מסוגו של לופבן. כאן, כפעם הראשונה בחייו מאז נסגר בסאון התאחדות בעלי-המלאכה, זכה לופבן בתואר העורך, אחרי שהוטל עליו זמן מה להיות שני בדרגה, מתחת לשלמה

עורך לופכין

מחברת מחתול למינה

ומבקשים לצלם את ילדי המשורר. גרינברג, אשר ככל אב הוא גאה בילדיו, התנגד תחילה, אך חתרו. הוא לא שם לב לכך כי הצלם מצלם בינתיים גם אותו.

כעבור כמה ימים נודמן גרינברג במקרה לפרס הארץ. שם נדהם לראות עמודים של מים מוקדשים לעצמו, עם התמונות שצולמו בצורה כה מחתרנית בביתו. הוא הקים שעוררית, דרש במפגיע להוציא את העמודים. אולם הגליון הופיע בצורתו המתוכננת. בגליון השני נמסר בהבלטה רבה כי חייב פרץ ברנשטיין יענה לקוראי רימון על שאלו תיהם (בתיקו לסידרה דומה שהיתה קודם לכן בהעולם הזה). יותר מכל הופתע ברנשטיין עצמו: איש לא ביקש את הסכמתו לכך. ברנשטיין מיהר להכחיש את השתייכותו לכל העניין.

חוליות השבועון הופיעו בבתיים של אלי-עזר ליבנה, ישעיהו ליבוביץ ושמואל תמיר, כולם אנשים שהוקעו אחר-כך כאויבי המדינה. תמיר הצליח להתחמק, אולם כתבות נלהבות על ליבנה וליבוביץ קישטו את הגליונות.

לשיא הגיעה שיטה זו כעבור שנה. ביום השנה הראשון (והאחרון) של רימון, פורסמה ברכה גדולה מטעם עיריית תל-אביב לשבועון. הודיע על כך מזכיר העיר יהודה דיבבי, ביום 2.10.57: "הריני להודיע כי הברכה שפורסמה בעתון רימון הודפסה שלא בידענתנו והסכמתנו. ניתנה אף הוראה כי אין לשלם עבורה."

חיי רימון

ב תקופה תמימה זו יכלו חדי-מבט לגלות את הסימנים הראשונים למהותו של השבועון. אולם הם באו טפין-טפין, בהסתר ובצנע.

בגליון מספר 8 נמסר פתאום כי לאה אבי-רהמי, אשת מפקד משטרת ירושלים ואחת הידידות של טדי קולק, היא נציגת העתון בירושלים. יחד עם הודעה זו בא ציטוט ארוך, על ארבעה עמודים, מתוך עדותו של בעלה בחקירת הריגתו של נטור-קראט מנחם סגלוב בשעת התנגשות עם שוטרי ירושלים.

כעבור שבוע הופיעה כתבת-ענק גדולה על אברהמי עצמו, שתואר בצבעים מלכבים כאיש המתקן בעצמו את רעפיי-ביתו. כעבור כמה חודשים אישר יהזקאל סהר בשבועה כי שוטרי ירושלים שיפצו את ביתו של אברהמי בזמן חופשתו, מבלי שתשלום להם פרוטה (כפי שנתגלה שנה קודם לכן על-ידי העולם הזה).

באותו גליון הכיל רימון את הסקופ הראשון שלו: אוצר של שני מכתבים פרטיים לגמרי של דויד בן-גוריון, מהם אחד משנת 1904. המקור ההגייוני היחיד שיכול היה למסור מכתב זה לשבועון רימון: ראש-הממשלה.

אולם ימי-ההסתאה היו ספורים. כעבור כמה חודשים כבר היה ברור כי הטכסיס לא הצליח: התפוצה לא עלתה, פיגרה במרחק רב אחרי זו של העולם הזה, היתה קטנה אפילו מזו של במחנה ההולך בתלם. משום מה לא רצה הקהל לאכול מפרי הרימון השמן, העדיף את העולם הזה בעל הנייר הפשוט. בעלי רימון ויוזמיו לא יכלו להביץ מדוע.

יתכן כי היו ממשכיסים בנסיונותיהם, לולא אתוה אותם לפתע פאניקה ששיבשה את כל תוכניותיהם. מיבצע סיני בא ועבר, ובערב חשוך אחד, ביום העשירי למיבצע, יום לאחר שהתרברב ב"מלכות ישראל השלישית מן עד יטבת", הודיע ביגיי בקול שבור ברדיו כי החליט להחזיר את כל השטחים הכבושים, וכי מעולם לא נתכוון להחזיק בהם. בביגיי ונאמניו אחזה בהלה היסטורית. הם היו בטוחים כי עתה יעברו ההמונים המאוכזבים למחנהו של מנחם בגין. הם החליטו לנצל את כל המכשירים כדי לקדם את פני הרעה. אחד המכשירים היה רימון המסכן, שנוקד על המזבח.

כך שינה לפתע הגליון מספר 16 של רימון את פרצופו. תחת בטאון מצויר תמים, המטפל בקוסמוטיקה של כלבים ובלידה-לא-כאבים, הופיעו לפתע בגליון זה: ראיון מיוחד עם שמעון פרס ("הכחדנו סכנה מיידית!") מאמר חתום של אהוד אבריאלי ("ההיכסויים לאחר המיבצע") ושיריה-הלל לוהטים ליוזמי המיבצע.

מאותו שבוע החל המסך להתרום: בגליון הבא הופיע ראיון עם ראש אגף-המודיעין של צה"ל וסגן הרמטכ"ל. שבוע אחרי זה כבר הדליפו להם המנהלים את תוכנית צינור-הנפט מאילת לבאר-שבע, עליו הוחלט או בסודי-סודות. הדבר הופיע באותיות של קידוש לבנה על השער, כ"הצעת רימון". היתה זאת נקודת המפנה. שלב א' נגמר, החל שלב ב'. רימון נתגלה כבטאון של קבוצת-המנהלים, ובמיוחד של מנגנון-החושך. כתב או יחזקאל לופכין על שבועונו, שירד לתפוצה האפסית של 3000 טפסים לשבוע: "אין קורא ישראלי שאינו מכיר אותנו. לפני חצי שנה ניתן להסתדר בבלדינו... היום רימון הוא מעמודי-התווך בבנין הענקי דרכו מקבל האזרח מושג על המתרחש בארץ ובעולם... כיום יודע הקורא הישראלי כי אצלנו ימצא חומר כתוב ומצולם, דוגמתו לא יקבל בשום עתון ישראלי". ואמנם, כך היה. החומר שהחל מופיע ברימון היה חסר תקדים ודוגמה. הוא בא ישר ממשרדי מנגנון-החושך.

המסך עולה

ב ראשית פברואר 1957 החל משפטו של עמוס בן-גוריון — המשפט הפוליטי הגדול ביותר בישראל מלבד משפט קסטנר, זה מול זה עמדו המעטים שלחמו בשחיתות וברקבון מזה, והמנגנון האדיר של המדינה, שגויס כולו כדי להציל את בנו של ראש-הממשלה, מאידך.

באותו שבוע הופיעו ברימון שני סקופים גדולים: האחד היה מוקדש כולו למקורות-ההכנסה של ישעיהו ליבוביץ, ואמרשי שורת התנדבים, ולעברו האישי של המשורר יצחק שלו, מאנשי השורה. החומר בא מארכיוני מנגנון-החושך: שלו הואשם בעבירות פליליות אותן ביצע, כביכול, לפני שנים רבות. כעבור שבוע באה ההתנצלות: "יתכן וחלה אי-הבנה...".

שבוע אחרי שבוע תוארו צעירי השורה התמימים מעל עמודי רימון כקנוניה מחתרנית נוראה, הוזממת להפיל את המשטר הדמוקרטי במדינה. דויד בן-גוריון הופיע בבית בנו במיוחה, כדי להצטלם עם עלי-יזר צלם רימון. בהפגנה זולה למען בנו שהתגונן אותה שעה מפני האשמות חמורות. העירו על כך השופטים בפסק-הדין: היה זה משגה חמור.

אולם כל זה היה רק הקדמה לשיטה החדשה של מנגנון-החושך. הפרק הראשון בא בגליון רימון מיום 27 בפברואר, תחת הכותרת "רשת הכוזבים של המתנדב אלמה

טנאי שנשא את התואר "העורך הכללי". כעבור שנה וחצי, כשיצא טנאי מהעסק, זכה לופכין סוף-סוף לשאת בתואר הבלעדי למשך חודשים אחדים, עד להתמוטטות הסופית. אלה היו שבועות חייו היפים ביותר.

מישרה למשורר קומוניסטי

רם איש-המפתח השלישי במערכת היה ראוי לכבוד שהוטל עליו. היה זה דויד אבידן, משורר-לדעת-עצמו, שהשתלב במהירות רבה בסביבה החדשה.

דויד מוריץ נולד בתל-אביב, בנו של מהנדס בערייה, וכנס בגיל 14 להשומר הצעיר. האיש שהיה ברבות הימים עתיד ליהפך עורך-הגוסס של השבועון שקיבל על עצמו את מלחמת-הקודש בקומוניסטים אמיתיים ומדומים, סולק מן השומר הצעיר בגלל האשמה מקורית: הקמת תא קומוניסטי סודי בתנועה. הוא ביצע משימה זו בגדוד להבות של קן תל-אביב, מחנה הצפון.

אדם רגיל אינו עולה במהרה במנגנון מק"י, מפלגה הידועה כשמרנית ביותר לגבי צמרתה. אולם אבידן הפליא את כל מיועדיו. זמן קצר אחרי שאירגן את התאים בהשומר הצעיר כבר הופיע בהופעות ציבוריות של המפלגה הקומוניסטית, קרא שם את שיריו. אחרי שסיים את חוק לימודיו בגמנסיה שלזוה, הפך פעיל בשכר של ברית-הנוער-הקומוניסטי, ועורך במערכת קול העם. הוא עבד בזמירות בנק"י, תפקיד מן הגבוהים ביותר במפלגה המתה, לעת רימון. מחתרת-ריגול נגד צה"ל ומערכת הבטחון בכללה.

יתכן כי אבידן היה מגיע בסופו של דבר לעמודי רימון לא בתור עורך-גוסס, אלא כדמות אפילה וכמרגל בינלאומי, אימלא קרה מקרה בלתי-נעים. בחוגי המשוררים הרציניים היה אבידן פיגורה קומית, אבי-טיפוס של גראפומן חרוזים. אולם בעיני עצמו היה גדול משוררי המהפכה הפרולטרית בישראל. כשהעז המשורר אלכסנדר פן הקומוניסטי לחלוק על דיעה צנועה זו, התחצף כלפיו אבידן, נורק מן המפלגה כבושת-פנים.

הכשרונו השירי של המשורר המהפכני בא לידי גילוי מלא בספר שנשא את השם "ברזים ערופי שפתיים". דוגמה: "ראיתי / אותו / כותב / ויד ימינו / כרותה. / כי הוא / לעולם / איטר / אך / זרוע שמאלו / מתה." או: "הירח ירה באקדח הגדול. / אולם / הקונצרטים הוא סתם מיוזיקה-הול. / המת שנוכר פה כופר בכל. / לכן הירח בכלל לא ירה. / לכן הקונצרט כן נוגן, כשורה. / לכן כן קיים פה טקס-קבורה."

במקום אחר: " — או נדהר ברחובות חנוקים כמו סוסים, / והדרך, / חמה, / מתחתנו נושמת, — / גרוץ עד האור / ונמעד, גוססים, / ונוריע נשים בכיכר מול השמש... "

אחרי שניסה לשוא לקבל עבודה בהעולם הזה ועבד זמן קצר בידענות אחרונות, נמצאה הגאולה גם למתפכן דויד אבידן. הוא החל עובד ברימון. עלה שם בקצב מהיר, הפך לאחד המקורבים של יחזקאל לופכין.

עץ הריאון נותן ריחו

מ צויד בחבר-עובדים מעולה ונעלה זה, הופיע הגליון הראשון של רימון באחד באוגוסט, 1956 — חודש וחצי אחרי הופעת המאמר נגד שלטון-הצללים בהעולם הזה. יחד עמו החל השלב הראשון של המיבצע הגדול. המטרה בשלב זה: להסיר את מהות העתון, להעמיד פנים כשבועון מצויר סתמי ותמים, בעל עושר ומאפשר לו להכות את העולם הזה באמצעים כלכליים גרידא.

הגליון הראשון הכיל 32 עמודים, ארבעה עמודים צבעוניים, למעלה ממאה תמונות. הוא הודפס בדפוס היקר ביותר בארץ, על הנייר היקר ביותר הקיים. הגליון נמכר במחיר 350 פרוטה, לעומת 400 הפרוטה של העולם הזה, שגליונו הכיל רק 20 עמודים, על נייר פשוט, ללא צבעים.

תחשיב הגליונות הראשונים היה כזה, שהמערכת הפסידה כחצי לירה על כל טופס שנמכר, וככל שהיתה מוכרת יותר טפסים, כך היה ההפסד גדל והולך. אולם הקהל הציל את רימון מפני גורל מר זה: הגליונות הראשונים לא השיגו את התפוצה שקיווה לה בפומבי — 40 אלף טפסים לשבוע. אולם הם הגיעו לפחות לעשרית מזה: נמכרו למעלה מ-4000 טפסים לשבוע, לאנשים שרצו בעתון בלתי-פוליטי, העוסק בעניינים של מה בכך.

הנושאים של הגליונות הראשונים: מאמר נגד זריקת ההורמונים לתרנגולות (עם תמונה גדולה וכוזבת שהתימרה להראות שדיים נשיות שצמחו לגברים שאכלו תרנגולות), כתבה על תמרוק הלבנה רובינשטיין, על מכוני-ליופי לכלבים, על סיאנס ספיריטואליסטי, על רצח בגין-ילדים, ועוד.

משתתף קבוע של גליונות אלה היה משה שמיר, חברו של טנאי מנעורים. גם כשנטש את העתון לא התפנה מעולם להשמיע את רימון כפי שהשמיע קבועות את העולם הזה. תחת זאת סודר אחיו דויד בעבודה ברימון. שמיר היה העורך האחראי האחרון של השבועון. עיקר דאגתה של המערכת היה לנצל זמן זה כדי לרכוש את אימון הציבור. לשם כך היה צורך לגייס שמות של אנשים הידועים כמתנגדי מפא"י, לכתוב עליהם טובות, להראות שהם משתפים פעולה עם השבועון. הדבר נעשה בצורה מחוכמת, שהזכירה את פעולות מנגנון-החושך עצמו.

בגליון הראשון של העתון הופיעה כתבה מצולמת גדולה ונלהבת על המשורר הלאומי הקיצוני אורי צבי גרינברג, שהואשם כעבור כמה חודשים בעקיפין במתן סעד למחתרת שהוקמה כביכול על-ידי ישראל שייב, הדרך בה הושגה כתבה זו היתה אופיינית. באחד הימים הופיעו צעירה וצלם בבית המשורר ברמת-גן, סיפרו שהם עורכים כתבה על ילדים

שעריה-שמצה של "רימון" על לוח-מודעות בתל-אביב מי טילמן

הימון

בן-ציון. בידי איש זה היתה אינפורמציה עשירה; מנגנון-החושך חשש פן יעיד. כרי להבטיח שלא יעיד פורסמה הכתבה, שהאשימה אותו בעבירות סליליות שונות, תוך ניצול חומר סודי בתיק משפטי שנאסר לפרסום. כבר אז ידע רימון מראש מה עומד עורף-הדין מיכאל כספי לטעון בעתיד במשפט.

זוהי חרשה, וגלויה עוד יותר, קיבלה המערכה עם רצח קסטנר. בציבור רוחו חששות חמורים ביחס לחלקו של מנגנון-החושך בפרשה כולה, חששות שהתחזקו כאשר נסתבר כי הרוצח עצמו היה לפחות בעבר סוכן הש.ב. רימון יצא מכליו. הוא מיהר להאשים את מנקס וחרותי באחריות למחירת, אשר הש.ב. ביקש בכל מחיר להטיל עליה את האחריות הפוליטית. הוא היה הראשון בטשטוש אחריותו של איש הש.ב., זאב אקשטיין, לרצח קסטנר. כאשר זה לא הספיק, האשים את ישראל שייב וראובן רומק בהנהגת המחירת, חודשים רבים לפני שהש.ב. עצמו הגיש נגדם משפט רשמי על כך (שלא התקיים עד היום).

גם זה לא הספיק. כאשר הגיע אימון הציבור בגירסת הש.ב. לרמה הנמוכה ביותר, יצא רימון בהאשמה סנסציונית: קיימת מחתרת עילאית בהנהגת שמואל תמיר ואורי אבנרי, המשתפים פעולה עם שייב כדי להפיל את המשטר בכוח. "בהשראתם נרצח קסטנר. בהשראתם עלולים להירצח מנהיגי מפלגות ואנשי מפתח".

התיאום בין מנגנון החושך ובטאונו היה למופת. בעוד ראשי מנגנון החושך מציעים לחרותי ולאשתו להשתחרר ממשפט וממאסר, ולנסוע לחוץ-לארץ להשתלמות על חשבון המדינה במחיר ערויות כזב לצורך עלילת-דם נגד שמואל תמיר, הגביר רימון את מערכת ההסתה נגדו. מגליין לגליין הרוחפה ההתקפה ההיסטרית. תמיר הוגדר כ"מדריך הכללי של כל הכוחות הלוחמים בדימוקרטיה הישראלית". בטאון-הרפש פיתח תיאוריה מטומטמת, לפיה אחראי תמיר לכל הפשעים — מרצח קסטנר ועד חטיפת תבור — ותאר אותו כמסוכן יותר מכל אויבי המדינה מבחוז ומבפנים גם יחד.

היה זה אופייני ליחס הציבור למערכות-כזבים אלה, ששום נתון במדינה — כולל כל נתוני מפא"י — לא השפילו את עצמם אף להעתיק את דבריהבלע שנשארו כצוחות ללא הד.

פירות מעץ מנגנון-החושך

הקשר בין "רימון" לבין מנגנון-החושך היה עתה כה ברור, שכמעט לא נעשה עוד נסיון להסתיר אותו. השבועון לא רק שיקף נאמנה את כל האשמות הכוזבות והסגנות התפלות של המנגנון, אלא אף פירסם בעשרות מקרים חומר שיכול היה לבוא רק מארכיון המנגנון והמשטרה. דוגמות מאלפות:

- תמונות בלעדיות של מחבואי-הנשק שיוחס למנקס, אשר צולמו עלידי צלמי המשטרה.
- הקלטת שיחת הפוסטטראקשטיין, לפני שזו הובאה לבית-המשפט.
- צילומי הנאשמים והעדים במשפטי המחירת, מתוך אלבום-הפושעים של המשטרה.

זוריקרימון דן טנאי, דויד אבידן ודויד שמיר
יד אחת כרותה, יד שניה מתה

● פרטים שנאספו בבילוש של חודשים רבים אחרי עורכי העולם הזה, פגישותיהם עם אישים שונים במקומות ציבוריים ופרטיים.

● מסמכים אשר בשעתו הודיע מלכיאל גרינולד, נאשם משפט קסטנר, על גניבתם. זמן-מה אחרי הגניבה המסתורית הופיע חלק מן המיסמכים הגנובים מעל עמודי רימון.

● סידרה אקסקלוזיבית של תצלומים תחת הכותרת: "כך בודקת המשטרה את גופו של חשוד באונס".

● מכתבים של אנשים שונים שנשלחו לחוץ-לארץ, או הגיעו מחוץ-לארץ, ואשר הועתקו עלידי יד מסתורית בשעה שהיו בידי הדואר.

● תמונות שהיו בידי מחלקת רישום התושבים.

אופיינית לשיטת-ההשמצות כולה היתה כתיבת-ענק שפורסמה נגד ראובן ("רומק") גרינברג, שעיקרה היה בטענה הסנסציונית כי בשנת 1949 היה רומק סוכן הש.ב. והלשין בפני הש.ב. על חבריו במחתרת לח"י. מסביר רומק: הכתבה כללה שורה של פרטים נכונים — כגון פרטי הפגישות בין רומק ואישה-ש.ב. רמיח מאיר נוביק. רק התוכן האמיתי של השיחות סולף: לא רומק מסר חומר לנוביק, אלא להיפך, נוביק, איש תנועת נוער רביוניסטית לשעבר מסר או אינפורמציה לרומק. הפרטים הנכונים שבאו בלי כל ספק מידי הש.ב. או מנוביק עצמו כללו מכתב פרטי של רומק לנוביק.

פעם אחת פירסם השבועון השמצה זדונית נגד אריה מרינסקי, עורך-דין ממשרדו של תמיר. מרינסקי הואשם בשעתו בתיק של תאונת-דרכים וזוכה. למרות זאת מסר מרינסקי, אדם בעל מצפון גריש, את רישיון-הנהיגה שלו מרצונו הטוב לשופט, הודיע שמעתה יימנע מנהיגה. בצורה מסתורית נעלם כל התיק מבית-המשפט, ואילו התמונה שהיתה ברשיון שצורף לתיק הופיעה מעל עמודי רימון. בתוספת האשמה כי מרינסקי רימה את השופט, גנב את התיק, ובהשפעה בלתי-הוגנת על משרד הרישוי מנע את ביטול רישונו.

כאשר רק החלו מאמרי-ההשמצה של מנגנון-החושך מופיעים ברימון, השתרר במערכת נוהל ענווה שלא היה דומה להם בעולם כולו. הוא דמה יותר לתיאורים של רומק-בלשם זול על אודות כנופיות-דיבול בינלאומיות.

למערכת לא היה שום מגע עם המאמרים הגדולים האלה. אחרי שחברי המערכת כבר הכינו גליון שלם, על מאמריו וגלופותיו, היו מגלים לאפתעתם כי בדפוס הוכנסו תחתם עמודים שלמים חדשים, ואף שערים. החומר היה מובא בסודי-סודות על ידי דן טנאי, איש אמונו של טרי קולק, שהיה מביא עמו תיקים סגורים, מסתגר עם שלמה טנאי ויחזקאל לופכין, עורך את החומר לדפוס. אסילו הגלופות למאמרים אלה הוכנו בצניקוגרפיה נפרדת, רחוקה ממגעם של חברי-המערכת הרגילים.

מלא שקרים כרימון

באחד הימים בקיץ שעבר טילפן עורך-הדין סאלו חלף, עסקן ציוני כללי, לעורך העולם הזה. ביקש אותו להי פגש עם שותפו, עורך-הדין מאיר לגדאו, בקשר עם משפט שהוגש עלידי המבקר של העולם הזה נגד קולנוע אלנבי בענין קיצוץ הסרס המלך ואני. אבנרי, שלא הכיר את לגדאו כלל, קבע באותה שיחה טלפונית את הפגישה בקפה רוזל.

כעבור כמה שבועות הופיעה ברימון תמונה של אותה פגישה, ומתחתיה הכותרת: "תעמולן קומוניסטי אורי אבנרי בשעת אחת השיחות הרבות שהוא מקיים עם פעילי מק"י לתכנון הפרסומים בעתונו. חברו לשולחן: פעיל-מק"י, עורך-דין מ. לגדאו". מסתבר כי לגדאו אמנם היה איש המקורב למק"י, וכי מנגנון-החושך, שהקשיב לשיחה הטלפונית, שלח את אחד מצלמי בטאונו כדי להנציח לפחות שיחה אחת של אבנרי עם קומוניסט אמיתי.

הוא צעיר
ואתלטי...
בעבודה וכן
בספורט הוא
תופס מקום ראשון

טבק וירג'יניה אמיתי
20 סיגריות 720 פרי

מובן מאליו:

נלסון הוא מעשן!

114

שרות מהיר ומוסמך,

עצה נכונה,

אדיבות

הרוקח הפרטי רכש את אלה בשנות לימודים, נסיון מעשי והשתלמויות בלתי פוסקות.

הרוקח הפרטי הוא ידיך, הוא מכירך זה שנים ובקיא ברגישויותיך. נתנת לך האפשרות לגלוי לב בינך לבינו.

הוא מעמיד את בית המרקחת לשרותך!

בית המרקחת הפרטי משמש בכל מקרה פגיעה או חבורה קלה תחנת עזרה ראשונה.

בבית המרקחת הפרטי מקבלים נפגעי עבודה עצמאיים של המוסד לבטוח לאומי תרופות חינם.

בית המרקחת — קודש לשרות בריאותך.

הימון

המתנדבים

חוקר מלא על פרשת השורה תביעת עמוס בן גוריון נגד 4 מראשיה אלפי העני ואש המחורבט

הימון

האכזרית של מה"י

כרא בגליון זה:

- מרים על חנוכה
- אחור הקשים של התנועה לבסטיבל
- המסר הפד שוב
- את יציאת תשלוח המסומנים לרשומים
- על פניו בית המדרש הצעיר לרשומים

הימון

מכשיר תעמולה 1 קומוניסטי מיס'

בנוחה שורה של עובדה מברר רשמי את התנהלות הקמ"ר יסמי הנוער לפי החזית הארצית של מרכז מקי פנמא מ"קוויט" שפגז צד והתמסר תחת המטה של עמנואל אביע סיבי שמונת ישראל לנגד סיני

הימון

נסיון להשתיק את שול יגאל מוסיון

סרטי חופשי רדיקלי

למען עמוס בן גוריון

מובן מאליו כי האנשים שהקשיבו לשיחה הטלפונית ידעו ממילא גם את מטרת הפגישה, כך שלא היה שום ספק כי העלילה חורבה בידיו עלידי שקרנים ציניים. אותו גליון סימל שיא חדש של רימון. אחרי שהאשים את אורי אבנרי כראש מחתרת פאשיסטית לאומנית, יחד עם שייב ומתיר, הואשם עתה בהאשמה הפוכה בדיוק, אך לא פחות חמורה: שהוא סוכן השגרירות הסובייטית, מרגל רוסי והתועמלן העיקרי של מק"י בישראל. דויד בן גוריון עצמו קרא אליו את ראשי המפלגות השונות כדי למסור להם אבסורד זה. אחת ההוכחות לכך היתה נסיעתו של שלום כהן לפסטיבל מוסקבה — נסיעה ממנה החזיר כהן דו"ח מקיף על רצון העלייה של היהודים הסובייטיים, דו"ח אובייקטיבי שעשה רושם עמוק. במלחמתו הקנאית נגד הפסטיבל, סיפר רימון את אחד הסיפורים המזוהים ביותר של תקופת קיומו. היתה זאת מניגה מושלמת של האינפנטיליות האישית של יחזקאל לופין וסיוטייהריוגול של מנגנון החושך.

בארץ נקלטו כמה מלים עבריות, ששורשן ברוסית עלידי חובבני רדיו שהיגר מחיפה לברית המועצות. הטענה המצחיקה של רימון: המהגר (שתמונתו סופקה עלידי מנגנון החושך) נשלח במיוחד עלידי משה סנה כדי להקים תחנה, שתצור אהדה המונית כזאת לברית המועצות, עד שמק"י תקבל רוב בארץ. קנוניה זו נרקמה בשיתוף עם העולם הזה. העתונות היומית סיפרה כי את שידוריו של חובב הרדיו הרוסי קלטו שני חובבני אלחוט מחיפה בשם אלי ומאיר. גילה רימון: שני אלה אינם אלא שני קומוניסטים צעירים מחיפה. המשתפים פעולה עם התוכנית השטנית לשכנע את יהודי ישראל להצטרף למק"י. הצרה היא, שמיד לאחר הפירסום ברימון פנו אל מערכת השבועון שני צעירים מחיפה בשם אליהו פרידמן וחברו מאיר, המפעילים את תחנת השידור בעלת הרשיון 4BR 4X. הם לא הבינו מדוע מיחסים את הצלחתם האלוהונית לשני אנשים אחרים. שנים אלה, שלא היו מקורבים מעולם למק"י, ביקשו לתקן את המעשה.

אין צורך להוסיף שהם הושלכו ממערכת השבועון ביד גסה. גם בעתונים אחרים, שהזדונו להעתיק ללא בדיקה את הסקופ ההיסטורי, (באחת הפעמים היחידות שידיעה של רימון צוטטה בעתון אחר) לא נאווה לפרסם הכתשה ולהודות בכשלונו.

חקירה קצרה העלתה מה מקור הטעות, ועם זאת שפכה אור מענין על דרכי פעולתו של מנגנון החושך: מסתבר, כי בין חברי בנק"י בחיפה נמצאו באמת שני צעירים בשם אלי ומאיר, אלא שלא עסקו מימיהם במלחמה. אלה היו הצעירים ששמותיהם ותמונותיהם פורסמו ברימון. המפתיע הוא שאחד מן השניים נסע 18 חודש לפני הפרשה כולה לאמריקה הדרומית, ולא חזר משם. למרות זאת, ידע רימון לפרסם את תמונתו, אף כי לא השבועון ולא ארכיונו היו קיימים לפני נסיעתו. המסקנה הגיונית: התמונות הוצאו מתיקי מנגנון החושך. ואילו מנגנון החושך היה חסרי אחריות עד כדי כך, שלא טרח לבדוק בדיקה אלמנטרית אם יש קשר בין הארכיונים הישנים שלו לבין המציאות המשתנה.

אבנרי, סוכן מק"י

בעת ובעונה אחת: מנהיג מחתרת פאשיסטית, סוכן ריגול קומוניסטי, בובה של קאהיר

מיון מאליו כי האנשים שהקשיבו לשיחה הטלפונית ידעו ממילא גם את מטרת הפגישה, כך שלא היה שום ספק כי העלילה חורבה בידיו עלידי שקרנים ציניים. אותו גליון סימל שיא חדש של רימון. אחרי שהאשים את אורי אבנרי כראש מחתרת פאשיסטית לאומנית, יחד עם שייב ומתיר, הואשם עתה בהאשמה הפוכה בדיוק, אך לא פחות חמורה: שהוא סוכן השגרירות הסובייטית, מרגל רוסי והתועמלן העיקרי של מק"י בישראל. דויד בן גוריון עצמו קרא אליו את ראשי המפלגות השונות כדי למסור להם אבסורד זה. אחת ההוכחות לכך היתה נסיעתו של שלום כהן לפסטיבל מוסקבה — נסיעה ממנה החזיר כהן דו"ח מקיף על רצון העלייה של היהודים הסובייטיים, דו"ח אובייקטיבי שעשה רושם עמוק. במלחמתו הקנאית נגד הפסטיבל, סיפר רימון את אחד הסיפורים המזוהים ביותר של תקופת קיומו. היתה זאת מניגה מושלמת של האינפנטיליות האישית של יחזקאל לופין וסיוטייהריוגול של מנגנון החושך.

בארץ נקלטו כמה מלים עבריות, ששורשן ברוסית עלידי חובבני רדיו שהיגר מחיפה לברית המועצות. הטענה המצחיקה של רימון: המהגר (שתמונתו סופקה עלידי מנגנון החושך) נשלח במיוחד עלידי משה סנה כדי להקים תחנה, שתצור אהדה המונית כזאת לברית המועצות, עד שמק"י תקבל רוב בארץ. קנוניה זו נרקמה בשיתוף עם העולם הזה. העתונות היומית סיפרה כי את שידוריו של חובב הרדיו הרוסי קלטו שני חובבני אלחוט מחיפה בשם אלי ומאיר. גילה רימון: שני אלה אינם אלא שני קומוניסטים צעירים מחיפה. המשתפים פעולה עם התוכנית השטנית לשכנע את יהודי ישראל להצטרף למק"י. הצרה היא, שמיד לאחר הפירסום ברימון פנו אל מערכת השבועון שני צעירים מחיפה בשם אליהו פרידמן וחברו מאיר, המפעילים את תחנת השידור בעלת הרשיון 4BR 4X. הם לא הבינו מדוע מיחסים את הצלחתם האלוהונית לשני אנשים אחרים. שנים אלה, שלא היו מקורבים מעולם למק"י, ביקשו לתקן את המעשה.

אין צורך להוסיף שהם הושלכו ממערכת השבועון ביד גסה. גם בעתונים אחרים, שהזדונו להעתיק ללא בדיקה את הסקופ ההיסטורי, (באחת הפעמים היחידות שידיעה של רימון צוטטה בעתון אחר) לא נאווה לפרסם הכתשה ולהודות בכשלונו.

חקירה קצרה העלתה מה מקור הטעות, ועם זאת שפכה אור מענין על דרכי פעולתו של מנגנון החושך: מסתבר, כי בין חברי בנק"י בחיפה נמצאו באמת שני צעירים בשם אלי ומאיר, אלא שלא עסקו מימיהם במלחמה. אלה היו הצעירים ששמותיהם ותמונותיהם פורסמו ברימון. המפתיע הוא שאחד מן השניים נסע 18 חודש לפני הפרשה כולה לאמריקה הדרומית, ולא חזר משם. למרות זאת, ידע רימון לפרסם את תמונתו, אף כי לא השבועון ולא ארכיונו היו קיימים לפני נסיעתו. המסקנה הגיונית: התמונות הוצאו מתיקי מנגנון החושך. ואילו מנגנון החושך היה חסרי אחריות עד כדי כך, שלא טרח לבדוק בדיקה אלמנטרית אם יש קשר בין הארכיונים הישנים שלו לבין המציאות המשתנה.

מיקוניס, עורך "העולם הזה"

מכיוון שהמשיך להדפיס לפחות 7000 טפסים, הרי נשאר אלפי טפסים מונחים במחסן, מבלי לצאת בכלל לשוק, בעוד שמאות, ואולי אלפים, נשלחו חינם לעסקנים שצחקו מהם ולא טרחו לפתחם. כל הקיבוצים והעתונאים בארץ קיבלוהו חנימה. חבילות גדולות נשלחו לנציגויות המדינה בחוץ לארץ, הונחו במטוסי אלניל ואוגיות שוהם. בימי משפט עמוס חולקו העתונים לשרטונים במחיר 100 פרוטה. חלוקה דומה נעשתה מטעם מפא"י לפועלי אהא בימי השביתה.

הגרעון החודשי הגיע ל-15 אלף ל"י. במלים אחרות: כל קורא בתשלום עלה לעתון עשר לירות במונחים לחודש. היה זה מצב שקשה למצוא לו דוגמה בעתונות העולמית. המבחן האחרון לעתון בא בימי חטיפת אלי תבור. באותו שבוע לא הופיע רימון כסדרו. הוא בא באיחור של יום, כדי לתת לאנשי מנגנון החושך, שנכשלו בצורה כה מבישה במיבצע המפואר הזה, לנסח את טענותיהם. כשהופיע סוף סוף הגליון, לא היה בו כל הסבר ובמלחמה. מלבד כמה גימומים סתומים, אך כבר כעבור שבוע הופיעה הכותרת על השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

כדוגמת גבורו, יגאל מוסיון, לו הקדיש שער ודברי הערצה, הסית גם רימון בפשטות למעשי אילמות נגד עורכי העולם הזה. כך כתב ביולי 1957: "בא הרגע לפני את הקרדום... אם לא תוסר (הרכבת של אבנרי) מן המסילה, תהיה התפוצצות גדולה מאד... כאן מדובר במלחמה... והמלחמה הזאת נוגעת לכל ראשי המפלגות, לכל העתונאים, לכל אורח השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

כדוגמת גבורו, יגאל מוסיון, לו הקדיש שער ודברי הערצה, הסית גם רימון בפשטות למעשי אילמות נגד עורכי העולם הזה. כך כתב ביולי 1957: "בא הרגע לפני את הקרדום... אם לא תוסר (הרכבת של אבנרי) מן המסילה, תהיה התפוצצות גדולה מאד... כאן מדובר במלחמה... והמלחמה הזאת נוגעת לכל ראשי המפלגות, לכל העתונאים, לכל אורח השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

הגיבור יגאל מוסיון

מכיוון שהמשיך להדפיס לפחות 7000 טפסים, הרי נשאר אלפי טפסים מונחים במחסן, מבלי לצאת בכלל לשוק, בעוד שמאות, ואולי אלפים, נשלחו חינם לעסקנים שצחקו מהם ולא טרחו לפתחם. כל הקיבוצים והעתונאים בארץ קיבלוהו חנימה. חבילות גדולות נשלחו לנציגויות המדינה בחוץ לארץ, הונחו במטוסי אלניל ואוגיות שוהם. בימי משפט עמוס חולקו העתונים לשרטונים במחיר 100 פרוטה. חלוקה דומה נעשתה מטעם מפא"י לפועלי אהא בימי השביתה.

הגרעון החודשי הגיע ל-15 אלף ל"י. במלים אחרות: כל קורא בתשלום עלה לעתון עשר לירות במונחים לחודש. היה זה מצב שקשה למצוא לו דוגמה בעתונות העולמית. המבחן האחרון לעתון בא בימי חטיפת אלי תבור. באותו שבוע לא הופיע רימון כסדרו. הוא בא באיחור של יום, כדי לתת לאנשי מנגנון החושך, שנכשלו בצורה כה מבישה במיבצע המפואר הזה, לנסח את טענותיהם. כשהופיע סוף סוף הגליון, לא היה בו כל הסבר ובמלחמה. מלבד כמה גימומים סתומים, אך כבר כעבור שבוע הופיעה הכותרת על השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

כדוגמת גבורו, יגאל מוסיון, לו הקדיש שער ודברי הערצה, הסית גם רימון בפשטות למעשי אילמות נגד עורכי העולם הזה. כך כתב ביולי 1957: "בא הרגע לפני את הקרדום... אם לא תוסר (הרכבת של אבנרי) מן המסילה, תהיה התפוצצות גדולה מאד... כאן מדובר במלחמה... והמלחמה הזאת נוגעת לכל ראשי המפלגות, לכל העתונאים, לכל אורח השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

פורנוגרפיה על חשבון המדינה

בני התקופה הזאת לא שכה יחזקאל לופין את תחביבו הקודם: הפורנוגרפיה. בהאמינו בלב תמים לתועמלני מפא"י, שהגדירו מאז ומעולם את איביהם כפורנוגרפים, סבר כי הדרך להצלחה רצופה בפורנוגרפיה היתה זאת טעות ילדותית, אולם לופין דבק בה. הודות לכך הפך כסאון מנגנון החושך לעתון הפורנוגרפי ביותר שהופיע אי פעם בארץ. הנה כמה מפרחי הסגנון של העתון אשר הופיע בהשראתו של ראש ממשלת ישראל:

- מכתב לקוראה בשם "ג. מאיר, ירושלים": "האשמה אינה בך. עשית דייק, ואם אותו דאג (האמרשילד) ממשיך להיות קר כלפך, אל לך לעורר עוד את אהבתו. גראה שהוא סובל מלקויו אורגני..."
- "שמי נכבד חזר הביתה, הבחין בגבר זר שחמק מן הדלת במהירות בלתי גימוסית במקצת. "אין זה?" שאל את אשתו, שענינה ברוק בברק מוכר. "אה, סתם דיין אחד", אמרה האשה באדישות. "אין זכר", השיב הבעל. הכותרת: דקדוקי מיניות.
- חידה: "מה קורה כשקיפוד מזוחג עם נחש?" התשובה: "גדר תילו"
- בתוך חידון הצלמים פורסמה תמונה גדולה שדמה לאביר מין נשי. הפתרון, שניתן בעמוד אחר: "נסה להוציא לשון לשים על הצד, וראה מה שיוצא."

העתון שהגן בחרוף נפש כזה על גדולי המדינה, גילה אותה מידת גבורה כשהלך להתנפל על אנשים קטנים וחסרי ישע. כתבה לדוגמה, על אחד מאימי תל-אביב: "זה 16 שנה הוא חי בנזירות קטנה — נזירות מאונס...". הוסף העתון, כביכול בשם האישי: "לפני 16 שנה או 17 גיירת חבר קיבוץ, ושם הכניסו אותי לחדר משיפה עם מישהי שלא הכרתי. בלילות היא היתה מפריעה לי לישון, וכך נולד בני". סיכם העתון: "מאז ועד היום לא בא (אוחו האומן) במגע עם נשים". כתבה זו עלתה לרימון בסכום של 1050 ל"י פיזיים. כך הגיע העתון למלאת שנה אחת לקיומו. תחת הכותרת: "הביורגראפיה המסחררת של שבועון שתחילתה במאגזין מצולם והמשכה בקביעת עמדה לוחמת עד לכיבוש מקום ראשון במעלה בחיי הציבור בישראל" כתב איש העתון: "מעטים הם העתונים שהספיקו בזמן כה קצר לעשות כה הרבה".

ואגב, באותו גליון נאותה פולה בן גוריון, אשת ראש הממשלה, לכתוב מאמר מיוחד בחתימתה המלאה: "חיי לצידו של ב. ג.". גילתה שם פולה: ראש הממשלה, שכפה את הנשואין הכתמים על כל אחריו, נישא בעצמו בלי רב. היא עצמה אמרה לדאג האמרשילד (הידוע כשונא מובהק של אהבת נשים) שעליו להתחתן, ואז יחדל לעשות צרות למדינה. הכתבה היתה מלחה תצלומים מזהים ביותר של פולה. כעבור שבוע נאלץ העתון לפרסם הכחשה על עמוד שלם, בתוספת תמונת יפה יותר של רעית ראש הממשלה.

רימון סרק אינו מתפוצץ

כשיצא השבועון לשנתו השנייה, כבר היה בשפל המדרגה. התפוצה שלו ירדה כמעט לאפס. התנדוה בין 2000 ל-1500 טפסים לשבוע, כמות מגוחכת בארץ בה יש למעלה

מכיוון שהמשיך להדפיס לפחות 7000 טפסים, הרי נשאר אלפי טפסים מונחים במחסן, מבלי לצאת בכלל לשוק, בעוד שמאות, ואולי אלפים, נשלחו חינם לעסקנים שצחקו מהם ולא טרחו לפתחם. כל הקיבוצים והעתונאים בארץ קיבלוהו חנימה. חבילות גדולות נשלחו לנציגויות המדינה בחוץ לארץ, הונחו במטוסי אלניל ואוגיות שוהם. בימי משפט עמוס חולקו העתונים לשרטונים במחיר 100 פרוטה. חלוקה דומה נעשתה מטעם מפא"י לפועלי אהא בימי השביתה.

הגרעון החודשי הגיע ל-15 אלף ל"י. במלים אחרות: כל קורא בתשלום עלה לעתון עשר לירות במונחים לחודש. היה זה מצב שקשה למצוא לו דוגמה בעתונות העולמית. המבחן האחרון לעתון בא בימי חטיפת אלי תבור. באותו שבוע לא הופיע רימון כסדרו. הוא בא באיחור של יום, כדי לתת לאנשי מנגנון החושך, שנכשלו בצורה כה מבישה במיבצע המפואר הזה, לנסח את טענותיהם. כשהופיע סוף סוף הגליון, לא היה בו כל הסבר ובמלחמה. מלבד כמה גימומים סתומים, אך כבר כעבור שבוע הופיעה הכותרת על השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

כדוגמת גבורו, יגאל מוסיון, לו הקדיש שער ודברי הערצה, הסית גם רימון בפשטות למעשי אילמות נגד עורכי העולם הזה. כך כתב ביולי 1957: "בא הרגע לפני את הקרדום... אם לא תוסר (הרכבת של אבנרי) מן המסילה, תהיה התפוצצות גדולה מאד... כאן מדובר במלחמה... והמלחמה הזאת נוגעת לכל ראשי המפלגות, לכל העתונאים, לכל אורח השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

הגיבור יגאל מוסיון

מכיוון שהמשיך להדפיס לפחות 7000 טפסים, הרי נשאר אלפי טפסים מונחים במחסן, מבלי לצאת בכלל לשוק, בעוד שמאות, ואולי אלפים, נשלחו חינם לעסקנים שצחקו מהם ולא טרחו לפתחם. כל הקיבוצים והעתונאים בארץ קיבלוהו חנימה. חבילות גדולות נשלחו לנציגויות המדינה בחוץ לארץ, הונחו במטוסי אלניל ואוגיות שוהם. בימי משפט עמוס חולקו העתונים לשרטונים במחיר 100 פרוטה. חלוקה דומה נעשתה מטעם מפא"י לפועלי אהא בימי השביתה.

הגרעון החודשי הגיע ל-15 אלף ל"י. במלים אחרות: כל קורא בתשלום עלה לעתון עשר לירות במונחים לחודש. היה זה מצב שקשה למצוא לו דוגמה בעתונות העולמית. המבחן האחרון לעתון בא בימי חטיפת אלי תבור. באותו שבוע לא הופיע רימון כסדרו. הוא בא באיחור של יום, כדי לתת לאנשי מנגנון החושך, שנכשלו בצורה כה מבישה במיבצע המפואר הזה, לנסח את טענותיהם. כשהופיע סוף סוף הגליון, לא היה בו כל הסבר ובמלחמה. מלבד כמה גימומים סתומים, אך כבר כעבור שבוע הופיעה הכותרת על השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

כדוגמת גבורו, יגאל מוסיון, לו הקדיש שער ודברי הערצה, הסית גם רימון בפשטות למעשי אילמות נגד עורכי העולם הזה. כך כתב ביולי 1957: "בא הרגע לפני את הקרדום... אם לא תוסר (הרכבת של אבנרי) מן המסילה, תהיה התפוצצות גדולה מאד... כאן מדובר במלחמה... והמלחמה הזאת נוגעת לכל ראשי המפלגות, לכל העתונאים, לכל אורח השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

הגיבור יגאל מוסיון

מכיוון שהמשיך להדפיס לפחות 7000 טפסים, הרי נשאר אלפי טפסים מונחים במחסן, מבלי לצאת בכלל לשוק, בעוד שמאות, ואולי אלפים, נשלחו חינם לעסקנים שצחקו מהם ולא טרחו לפתחם. כל הקיבוצים והעתונאים בארץ קיבלוהו חנימה. חבילות גדולות נשלחו לנציגויות המדינה בחוץ לארץ, הונחו במטוסי אלניל ואוגיות שוהם. בימי משפט עמוס חולקו העתונים לשרטונים במחיר 100 פרוטה. חלוקה דומה נעשתה מטעם מפא"י לפועלי אהא בימי השביתה.

הגרעון החודשי הגיע ל-15 אלף ל"י. במלים אחרות: כל קורא בתשלום עלה לעתון עשר לירות במונחים לחודש. היה זה מצב שקשה למצוא לו דוגמה בעתונות העולמית. המבחן האחרון לעתון בא בימי חטיפת אלי תבור. באותו שבוע לא הופיע רימון כסדרו. הוא בא באיחור של יום, כדי לתת לאנשי מנגנון החושך, שנכשלו בצורה כה מבישה במיבצע המפואר הזה, לנסח את טענותיהם. כשהופיע סוף סוף הגליון, לא היה בו כל הסבר ובמלחמה. מלבד כמה גימומים סתומים, אך כבר כעבור שבוע הופיעה הכותרת על השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

כדוגמת גבורו, יגאל מוסיון, לו הקדיש שער ודברי הערצה, הסית גם רימון בפשטות למעשי אילמות נגד עורכי העולם הזה. כך כתב ביולי 1957: "בא הרגע לפני את הקרדום... אם לא תוסר (הרכבת של אבנרי) מן המסילה, תהיה התפוצצות גדולה מאד... כאן מדובר במלחמה... והמלחמה הזאת נוגעת לכל ראשי המפלגות, לכל העתונאים, לכל אורח השער: "סיפור הכוזב הפנטסטי של אלי תבור, אי — פצצת היאוש של תמיר ושות' — הטענה המטופשת שהטיפה אורנגה עלידי תמיר ואבנרי כדי לחפות על חלקם ברצח קסטנר. מתוך מאמץ נואש נטש הפעם העתון צעד ללא תקדים: מישו שחר לוחות מודעות שלמים בחובות תל-אביב, כיסה אותם בשערנים אלה.

יחיד. אולם עתה הוסיף מחסום על פיו. באותו זמן בו הוחלט סופית על סילוק סהר הבין מנגנון החושך שמוטב לו לא להסתער גלויות על אלה שהוא רואה בהם את אויביו, הסתערו שהגבירה את חשיבותם ואת הפופולריות שלהם בצבור, וכי נוח לו יותר להפיג את המוח שגרם לו בשנה האחרונה נזק ציבורי כה ממאיר. משאי אפשר היה לממש מיד את תוכנית הדרושבעון הממשלתי, קיבל לופכן הודעת פיטורין, נדרש לעזוב מיד. סופו של רימון היה ראוי לעברו: הוא בא באווירה של האשמות הדדיות בעבירות פליליות בין הבעלים לשכירים.

מיניין בא הכסף?

כ אשר פתח שבוע שעבר רימון את הניצרה בפעם האחרונה והתפוצץ סופית, השאיר מאחוריו תעלומה גדולה: מיניין באו 400 אלף ה"ל שבזבזו על פריבאזשים זה? היתה זאת חזיה שהיתה צריכה לסקרן כל משלם-מסים בישראל. עורכי רימון עצמם שמרו את הדבר תמיד בסוד כמסו. תחילה הפיצו כאילו בעלהון אמריקאי השקיע בו כספים, אולם הדבר היה מגוחך לאור המבנה הפורמלי של החברה שגרשמה כמו"ל. חברה זו — עין וספר בע"מ — היתה מורכבת בשלב הסופי מבאי-כוחן של שתי חברות. האחת — קו ודמות בע"מ — לא היתה אלא חברה פרטית של זן ושלמה טנאי, עם הון-מניות של 1000 ל"י. השנייה היתה חברת "קורטור א.ג." מציריך, אותה ייצג בארץ עורך-הדין המפא"י משה פורת. אולם קורטור אינה אלא חברת-נאמנות, הרשומה בציריך על-שם עורך-דין מקומי, שסירב — בתשובה לשאלות — לגלות מי הם הבעלים האמיתיים. לא נשאר ספק כי הכסף בא ממקור מסתורי מאד.

בתקופת קיומו של רימון הועלו שלוש השערות: ● רימון ממומן על-ידי מנגנון-החושך, מתוך קרנות-בטחון סודיות, שאינן כפופות לשום ביקורת, מן הסוג המתקבל כתוצאה משיגור מטוסי-נשק מסתוריים מעבר לים. ● הכסף בא מאנשי-כסף יהודיים בחוץ-לארץ, שרומו על-ידי שליח גבוה של השלטון, שדרש מהם את הסכומים למטרות בטחוניות סודיות, השלה אותם שהמדובר ברכישת נשק. ● הכסף בא מקרנות-בטחון סודיות של מעצמה זרה, המיועדות למלחמה בקומוניזם. קרנות אלו רומו על-ידי שליחים ישראלים, שהעמידו פנים כאילו נועד השבועון למלחמה

עורך שלמה טנאי
ללא-יוצלה נודד, ג'וב חדש

בקומוניזם, ולא נגד האיבים הפרטיים של מנגנון-החושך. מקור כספי זה נסתם כאשר הבינו ראשי הקרנות הללו את השקר. בצורה זו או אחרת בא הכסף מכיסו של האזרח הישראלי — אם שנלקח ממנו בצורת מסים, ואם שנלקחו ממנו בדרך שפלה סכומים שהיו מיועדים לצרכיו. בתקופה בה התנגד שר-האוצר להעלאת השכר הקטנה ביותר, וצימצם את ימיה-עבודה של פועלי דחק מזוי רעב, כדי לממן את הפעולות החינוכיות ביותר של הממשלה, בתקופה בה טענו אנשי הממשלה כי לא הספיק הכסף לרכישת נשק מגן, נמצא סכום עצום זה למימון הרימון הרקוב, שצמח על העץ של מנגנון-החושך.

סוכו של ריאון סרחון

ב כל זאת יתכן מאד כי הסכום העצום הזה לא בזבזו לריק. רימון מילא תפקיד חשוב מאד — אם כי הפוך מזה שהועידו לו יוזמיו. ההר של מנגנון-החושך אמנם הוליד עכבר. אולם עכבר זה, שהיה נגוע בדבר, הדביק את מולדיו. התרומה העצומה של רימון לחייה-ציבור הישראליים היתה כפולה: ● רימון תרם תרומת-ענק כדי להוכיח בצורה ברורה מהי רמתם המוסרית והשכלית של אלה הקובעים בקבוצת האנשים המתרכזת מסביב לוידו בן-גוריון, ומה הסכנה הצפויה מריבוי מנגנוני-החושך.

● רימון הראה בעליל באותה שעה מי הם הכוחות האמיתיים בישראל אשר ביגיו ואנשיו חוששים באמת מפניהם ופוחים מכוחם העולה.

בכל מדינה ישנם מוסדות-בטחון, הממלאים תפקיד חיוני. אולם אם באנגליה מנוהל המוסד על-ידי אנשים בעלי רמת השכלה גבוהה ביותר, הנעלים מעל לכל ספק של ניצול המכשיר הסודי למטרות אפלות, הרי באמצעות רימון שוכנע בפעם הראשונה הציבור הישראלי, שבארץ נתונים מכשירים אלה בידי אנשים המסוגלים לשקר, לביים פרובוקציות ולהעליל עלילות על אלה הקוראים תגר נגד השתלטות רודנית וגילווי בגידה ושחיתות. רימון לא התקיף את מפלגות האופוזיציה משמאל או מימין. הוא שקר לרכוש את שיתוף-הפעולה של עסקנים משני הקצוות, החל מד"ר יוחנן בארד — אחד האישים היחידים במדינה שסבור היה כי כדאי לו לומר מלה טובה על רימון — וכלה במוכיר מפ"ם נתן פלד וייגאל אלון, שראה לנכון לפרסם מאמר חתום בשמו בבטאון-רפ"ש זה. אי אפשר היה לבטא בצורה קולעת יותר את הבז שרוחש מנגנון-החושך למפלגות הסמוכות לשולחן השלטון.

לעומת זאת רוכז כל מחץ התקפת-ההדון נגד לוחמי האמת והסדרה, שאינם מאורגנים בשום מפלגה, וישל כן זכו לעמדת-אימון חסרת-תקדים. בהפנות את דברי השקר וההסתה שלו נגד עורכי העולם הזה, נגד שמאל תמיר וחבריו, נגד שורת המתנדבים וגם נגד אנשירוח כמו ישעיהו לייבוזיק ואליעזר ליבנה, נתן להם מתאמה גדולה.

זו היתה ירושת רימון, כאשר רסיסיו התפזרו השבוע עם מעבר העתון לעולם שכולו שקר: כל מי שנגע בו לוכדך וזוהם, כל מי שהותקף על-ידי עזה כבודו. וחשוב מכל היה הלקה, שלא יישכח במהרה: אנשים שהיו מסוגלים להוציא לחלל האחיר מכשיר בזוי כמו רימון, עתון המבוסס על נכסים ממלכתיים והמיועד להשמצת אזרחים פרטיים בשיטות הגלוזות והמושתחות ביותר, ובדרך של טירוף מוסרי, מהחיים סכנה ציבורית לכל חברה. כפי שאמר לפני שנה שר בממשלה הנוכחית: "מי שמסוגל להוציא את רימון מסוגל לכל דבר".

דירות
יפות ומרווחות

ברחובות בארץ, הדר וארלחורוב
בנות 2, 2½ ו-3 חדרים

ברחוב ויצמן דירות בנות 3 ו-3½ חדרים
עם מרחב פתוח לשדרה מצד אחד ולגן, נוה"
נטוע בן 4 דונם מצד שני.
ע"י תחנת אוטובוסים 12, 19, 22, 62, 64

משכנתאות ברבית של 7½% ל-5 שנים

הבצוע: החברה הכלכלית לא"י, ניריורק — צבי אורבך

חברת בנין בע"מ
נוה

ת"א, רח' דיזנגוף 16 טל. 23082

הצעתנו
המיוחדת
לקיץ

ז'קט "פלורידה"
19.750 ל"י

אורירי, בלתי מתקמט,
מתכבס, ב"ך צבעים
הז'קט האידיאלי לקיץ

מזכה"ן

תל-אביב, רח' אלובי 74
רח' תל-חי-בניסין 44
חיפה, רח' הרצל 37

וֵנְטוּרָה

כובעי הקיץ
המעולים ביותר
רק עם סמל זה.

Ventura

זכה בפרס הגדול
יוסי, שקיבל ליום הוג-
דתו את מצלמת פופו
ברנר, שהשתוקק לה
מזמן. שום דבר לא יכול
היה לגרום לו אושר
יותר גדול. אצל ברנר
קיבל גם הודאות ש-
מוש וכעת הוא מצלם
ציילומים יפה — להת-
פעלות כל המשפחה.

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוק 31

בריסל

היא רק אחת מביירות העו'
לם הרבות אליהן נשלחים
חדי שבוע מינוי-החוף של
העולם הזה", שבוטעו הח'
דשות הישראלי המוסר לכל
ישראלי בניכר דו"ח נאמן
ומלא על כל הנעשה בארץ.

הפצצה של השבוע לא היתה בין הזוי קוקין המאוחרים של חגיגות העשור האחרונות, גם לא בפגזים המילוליים שנפלו מסביב להר הצופים, ואף לא במוקשים ש' הונחו עליידי אנשי תנועת-החרות והציונים הכלליים אלה נגד אלה. היא היתה תבונה בסטאטיסטיקה יבשה, שפורסמה בעלון פנימי של מפא"י, שהוצא לקראת כינוס ה' מושב השני של ועידת המפלגה. עלון זה גילה, זו הפעם הראשונה, את הרכב המפרנסים באוכלוסיה העברית של ישראל. היה זה גילוי מדהים.

מעם למעמד. מלבד 50 אלף המובטלים במדינה, יש בה כיום 523 אלף מפרנסים עבריים. העובדה המכרעת: למעלה ממחצית מספר זה תלוי במישרין, מבחינת לחמו היומיומי, בשלטון המפלגתי. ממשלת ישראל והרשויות המקומיות מעסיקות 84,600 איש. שאר האיגודים הממשלתיים והציבוריים מעסיקים 67,200 איש. הקואופרטיבים מונים 6500 חברי. הקיבוצים והמושבים מונים 78,800 איש. בסך הכל בשולטים מפא"י ושותפיה, במישרין או בעקיפין, על פרנסתם של 276,300 איש, שהם 53% מכל המפרנסים המועסקים בארץ. כל הפרנסות האלה תלויות, למעשה, בזרם הבלתי-פוסק של הון זר - מענקים, שילומים, תרומות, הלוואות. זהו מנגנון אדיר של חלוקה, המהה את יסוד היסודות של השלטון הפוליטי בארץ.

חלוקה זו אינה מוגבלת, כמובן, לרבעות אלה. במידה פחותה נכללים בה גם 135,000 העובדים במפעלים פרטיים, 94,600 העצמאיים ו-17,500 בני משפחותיהם, העובדים ללא שכר. כי רוב הפרנסות האלה היו מתמוטטות ללא הזרמה מתמדת של הון זר. כאשר טען קארל מרקס, לפני 110 שנה, כי כל ההיסטוריה אינה אלא דבריהמיים של מלחמת-מעמדות, לא חזה בדמיונו חכמה, בה למעשה מהרה כל האוכלוסיה מעמד אחד: מעמד של תלויים במכונת השגור.

חקלאות

רוואן בלשים

גרשון קדר הוא צעיר (35) שקט, בן גרמניה, המשמש ניועץ חקלאי בבנק לאומי לישראל. כאשר ניגש לקרן ספק על הית תשיבות החקלאית לא ביקש לערוך חשבונות פוליטיים. הוא חפץ פשוט לברר שאלה אחת: איזו צורה משקית יעילה יותר מבחינת הכראיות הכלכלית?

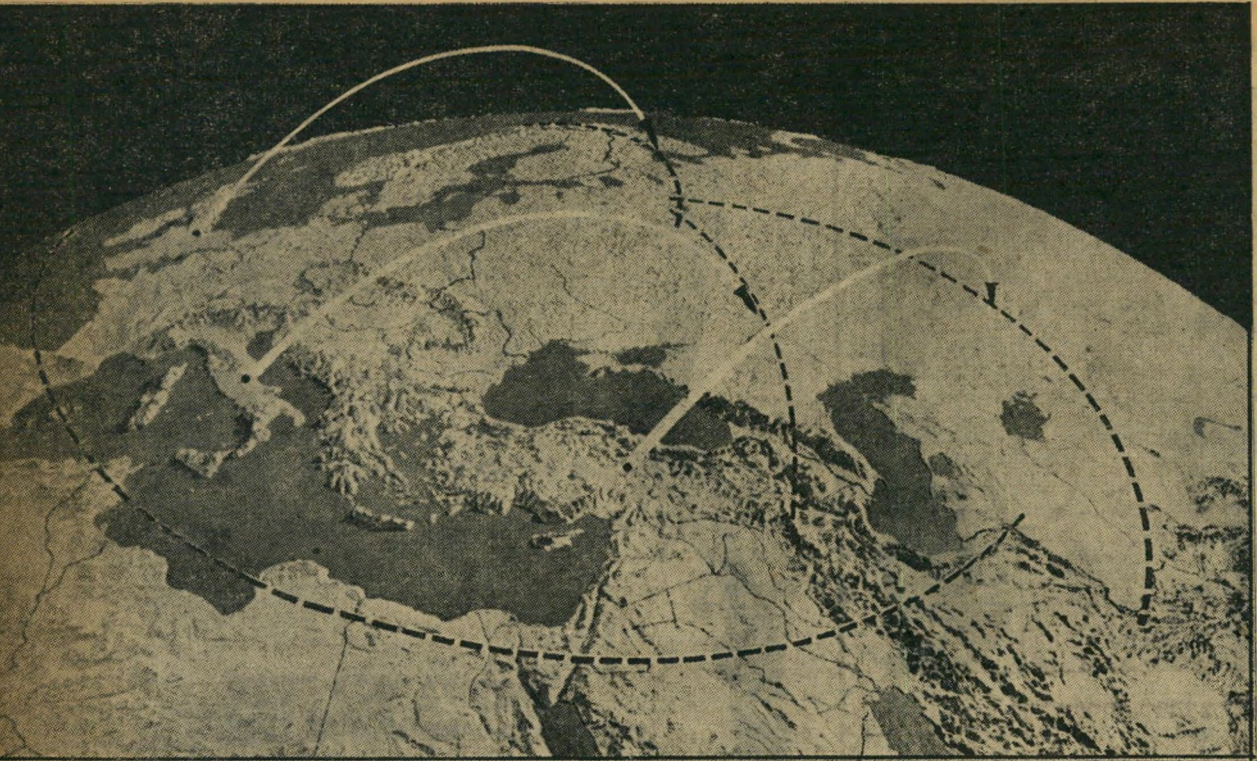
כאשר פירסם בשבוע שעבר את מסקניו, תיו, בחוברת משוכלת בת 43 עמוד, לא היה זה חומר קריאה מפוצץ לאיש ברחוב. אולם לגבי הכלכלנים כללו טוריי-המספרים משקיות מרתקות כרוואן בלשים. סיכומו של קדר לגבי הצורות השונות, שהיו מבורסות על שנת-הברכה 1957:

- ההתישבות הפרטית הוותיקה (המוש"ב): בוח: יוסקת בעיקר בפרנסות ובמשק מ' ערב, מגיעה לדרגת היעילות של החלק היעיל ביותר בהתישבות העובדת.
- המושבים הוותיקים הם החלק היעיל ביותר, הם זכו להצבר הון פנימי, השקיעו את רווחיהם במשק.
- המושבים החדשים, המונים 17 אלף משקים, מחצייתם אינם שותפים עדיין כלל בתהליכי הייצור. קובץ קרדי: יש ספק לגבי רבים מהם, אם בכלל יוכלו אייפעם לייצר בתנאים המתקבלים על הדעת. בין האחרים, טוב מצבם של מגדלי-הבקר, רע של מגדלי גדולי-השדה הסובלים מעודפי ייצור.
- הקיבוצים הם החלק הפחות יעיל במשק כולו. הם אוכלים הון בממדים מדי אגים. אפילו בשנת הברכה לא הגיעו ל' רהחיים, אלא רק צימצמו את הפסדיהם. חובות הקיבוצים גדלו במשך השנה ב-38 מיליון ל"י, הגיעו ל-305 מיליון ל"י, היינו בממוצע מיליון 350 אלף ל"י לכל קיבוץ. שאל קרדי: מה עומס ההוצאות המפגל-תיות המוטל על הקיבוצים? מה העומס הבטחוני? מה ההפסד שנגרם על-ידי עזיבה המונית של חברים וקליטת אחרים במקומם? בניגוד לרומאן-בלשים מושלם, לא היתה לקדר עצמו תשובה על כך.

מפלגות

ההפכת האנטי-מוהלים

באמצע מלחמת-העולם השניה פירסם קר' מוניסטי-לשעבר בשם גיימס ברנהאם ספר,

פיצצות מימן בשמי אילת

מפה מאלפת זו שפורסמה בשבועון האמריקאי "לייף" מראה את טווח הטילים המונחים הקיימים, המסוגלים לשאת ראשי-נפץ אטומיים ומימיניים. העיגול התחתון מראה את טווח הטילים האמריקאיים המוצבים בתורכיה, באיטליה ובבריטניה.

לסגת, אלא שצטרך להיכנע לכל הדרישות. לדעתו לא היה בגין מסוגל לפוצץ את המשאיהמתן על נקודה ארגונית אינטרסנית, אחרת שהגיע לכלל הסכם על כל ה' בעיות הלאומיות הגדולות. העובדה שבחרות לא בלטו מתנגדים לאיחוד, בעוד שהמתנגדי דים בקרב הצ"כ היו בולטים וקולניים, חיו קה אף היא את עמדת-המיקוח של סרלין.

משרד ותסכין-פיהרר. לפתע הש' מינע סרלין שורה של דרישות חדשות, ש' הלכו והחריפו מיום ליום. העיקריות:

- שם העתון המשותף חייב להיות ניט-ראלי. לכן יש לפסול את השם חרות. לקבל דחיק את השם הבוקר.
- אסור שמשרדי המפלגה החדשה יהיו במסודת-זואב, בעלת העבר החרותי המובהק, הקרויה על שם זאב ז'בוטינסקי. יש לשכ' גם, איפוא, ברחוב החשמל - במקום שם שוכנים כיום במקרה משרדי הצ"כ, או ב' אחר-כך נאמר כי יהיה זה בלתי-מוסרי ל' יש להתחייב מראש לסטטוס-קו ב' עיריות - ובעיקר לכהונת חיים לבנון ה' צ"כי בראשות עיריית תל-אביב גם אחרי הבחירות הבאות.
- בראש הרשימה בבחירות הבאות ל' כנסת חייב לעמוד פרץ ברנשטיין.
- דרישה אחרונה זו וכתה מדי פעם להנ' מקה חודשה. תחילה קבע סרלין כי יהיה זה בלתי-מוסרי להחליף את ברנשטיין הקשיש (שהוא יריבו במפלגת הצ"כ) בבגין הצעיר. אחר-כך נאמר כי יהיה זה בלתי-מוסרי ל' שים בראש הרשימה את בגין, כי הדבר יתן למפלגה החדשה גושפנקה פוליטיסטית ר' שוחרת-מלחמה. הצ"כ החלו חוששים בקול רם בפני תסכין-פיהרר ופולחן-אישיות.
- **משהו בלתי-סאלוני.** טענה אחרונה זו העלתה את חמתם של אנשי חרות, ש' קיבלו את הרושם שהצ"כ מתביישים בהם ומתייחסים אליהם כאל משהו בלתי-סאלוני. הם התעקשו. הצעות-הפשרה נפסלו. הרעיון להעמיד בראש את סילבר נתקל בהתנגדותו של הלה. הרעיון להעמיד בראש איש ניטרא-לי כמו הפרופסור יוסף קליוונר לא עלה כלל.

את חבריהם כי על הפועלים להגדיל את פרוין עבודתם ולחתר על העלאת שכרם, כי העלאה כזאת תפגע קודם כל בכושר-ההשקעה של המשק ההסתדרותי. הצעה אחרת: להוציא את מסי-העקיפין מחשבון מדד יוקר-המחיה, כדי שעלית המסים למימון מני-גנוני-הפקידים לא תגרוור אחריה עלית השכר.

קבע עלון של מפלגת פועלי ארץ-יש-ראל: "מרבית העובדים מועסקים במשק ה' ציבורי או ההסתדרותי... מאבק להעלאת השכר (הוא) מאבק להגדלת התצרוכת על חשבון ההשקעות!"

הנאהכים והנשיאים

ביטול האירוסין של זוג, זמן קצר לפני החופה, אינו מחזה נעים. על אחת כמה וכמה כשהחתן והכלה מאשימים זה את זה בכחנות-זדון, כגון רדיפת-נדוניה או הסתרת פגמים. השבוע היה האורח הישראלי עד למחזה עגום זה. החתן החרותי והכלה ה' ציונית-כללית החזירו איש לרעותו את סבי-עות האירוסין בפומבי.

השבועות הוחלפו לפני שבועות אחדים, עת חתמו באי-יכוח שני הצדדים על הסכם רעיוני עקרונותי, שהכיר בשלמות הארץ (לפי דרישת חרות) ובצורך להשיגה בדרכי-שלום (לפי דרישת הצ"כ). מאותו רגע פרשו בני-הראשים מן המשאיהמתן, שהופקד בידי מנהיגי-משנה. רק שאלות אירגוניות נשארו על הפרק. אולם כל שדכן מקצועי יודע כי בין חתן וכלה יכול ויכוח על צבע הקר' רות ועל חלוקת החדרים לגרום לצרות צר'רות.

מפתחות הקופה. הצרה התחילה מיד, בלב הצ"כ. לתנועת-החרות אין גופים חשר'בים בחוק-לארץ, ודברו של מנחם בגין הוא המילה האחרונה - גם בין אנשי חרות בני-יורק וביוהנסבורג. אין הצ"כ המצב הפוך: הציונים-הכלליים בחוק-לארץ חשובים מאד, כי בידיהם המפתחות לקופה. ואיש מהם אינו חשוב יותר מאשר עמנואל גיומן, מנהיג הצ"כ באמריקה.

גיומן בא לארץ, נעלב על כי לא הופגש עם בגין, הודיע על התנגדותו לאיחוד. אבא הילל סילבר בא גם הוא, לא התנגד אמנם רשמית, אך רמוז שיש להיזהר מאד פן תיר'אה המפלגה המאוחדת כמפלגת-מלחמה. מת'נגדי האיחוד בקרב הצ"כ שאבו מכך עידוד מחודש. נציגי הצ"כ במשאיהמתן - הזוג סרלין-ספיר - היו זקוקים להצלחות מאי-רות כדי לפייס את המתנגדים האלה ולה' שיג רוב.

יוסף סרלין הוא טכסיסן פיקה. הוא ערך חשבון, הגיע למסקנה שחרות התלהבה ל' מען האיחוד במידה כזאת, שלא תוכל עוד

אשר עשה רושם עמוק בעולם כולו. תחת השם מהפכת המנהלים ביסט ברנהאם את הדיעה, כי משטר העתיד לא יהיה שייך לא לקאפיטליסטים ולא לפרולטרטים, אלא למעמד המנהלים. כחנתו היתה בעיקר ל' מנהלי בתי-החרושת והחברות הכלכליות, בשיחוף עם מנהלי שאר המנגנונים. הטענה המרכזית: מי ששולט על הכלכלה למעשה, הוא השולט בחברה.

בשבועות האחרונים הגיע בישראל לשיאו תהליך שאפשר לקרוא לו בשם ההפוך: "מהפכת האנטי-מנהלים". זהו המסע הגדול של עסקני הממשלה וההסתדרות. בהנהגת פנחס לבון ובתמיכתו האילמת של דודי כן-גוריון, לחסל את המעמד השליט של המשק ההסתדרותי.

מעמד זה הוא בעל כוח עצום. הוא שולט על 150 אלף משפחות, המוציאות את לחמן מן הטרסטים ההסתדרותיים, ה' איגודים הממשלתיים (שההסתדרות שותפה בהם) וההתישבות העובדת (ראה לעיל). הוא מורכב מקבוצה קטנה מאד של אנשים, שיכלו להשלות את עצמם כי בבוא היום - אחרי פרישתו של ביג'י מן השלטון ופתיחת מלחמת-היורשים - תהיה להם עמדת-מפתח.

מלחמת חוריהלב. אולם במאה ה-20 לא היה עוד מקרה שבהתנגשות בין הכוח הפוליטי לבין הכוח הכלכלי ניצח הצד הכלכלי. לבון, שליט ההסתדרות, הבין את חשבון המנהלים. הוא החליט לקחת את הכוח הזה לידיו שלו, כקלף במאבק העתיד. היריבים הגדולים היו פנחס לבון מצד אחד והלל דן, מנהל סוגל בונה מצד שני. שני האישים הם חולי-לב, אולם המאבק היה מר אכזרי. לבון הקים אופוזיציה פנימית נגד דן, סיכסך בין סוגל בונה לבין חברת מקורות, הסתייע בלוי אשכול ופנחס ספיר, שהביגו את הסכנה.

הסיכוב הראשון, נגד סוגל בונה, נס' תיים בנצחון לבון. הענק פורק לחתיכות קטנות יותר, התלויות בלבון. עתה החל המאבק נגד תנובה, שבראשו עומד נחום ורלינסקי, ונגד המשביר בהנהגת יעקוב אפסר.

העובד המעביד. תוצאות מאבק זה שאינן מוטלות בספק, אינן משנות למעשה את מהות המשק ההסתדרותי. הקרב נטוש על השלטון בו, לא על עצם אופיו.

כאשר התכוננה מפא"י השבוע למושב השני של ועידתה, ניתן לדבר ביטוי מוב' הק. בסיכום הכלכלי, הושם הדגש על העובדה שהמפלגה היא כיום נציגה של מעבידים, הרבה יותר מאשר נציגה של עובדים.

משום כך נדרשו סניפי המפלגה לשכנע

עשוראירלשעבר אגמון כליל העצמאות
"אתם יכולים ללכת..."

העולמית מאיר היסגאל, שולק מכל הש"פעה בעשור כבר חודשיים לפני פתיחת שנת החגיגות, נמצא אותה שעה באחד ממסעותיו המרובים בחוף-לארץ.

סוף האירועים. יותר משנהמו הי עובדים מהודעת הפיטורים נדהמו מצורתה. האגף שנפל קרבן למגמות הצמצום של קולק וניב היה דווקא אגף האירועים. במידה ושנת העשור המיבטחת היתה צריכה לי השאיר את רישומה ברחוב הישראלי, היו אלה האירועים המיוחדים — פסטיבאלים, תערוכות, חגים, מועדים ושעשועים למי גיהם — שהיו צריכים לעשות זאת. אגף האירועים היה גם האגף היחיד שהוכיח עד אז את זכות קיומו. כי בשעה שהנהלת תערוכת העשור דיווחה על תקלות בלתי פוסקות בהקמת התערוכה, הועדה לענייני הערבים נכשלה כליל, ומחלקת הפרסום רי יחסי הציבור כמעט שלא הופעלה, היו מפ גני יום העצמאות ובימות הבידור בכל רחבי הארץ הפגנת ארגון מוצלחת ממדרגה רא-שונה.

בראש אגף הארגון עמדו אהרון פרופס ויעקוב אגמון. פרופס, שהושאל לשנת הי עשור מחברת המירות, בה הוא תופש תפקיד מרכזי, האשים בגלוי את דוד ניב בנסיגן לדחוק את רגליו, איים בהתפטרות גם מחברת המירות, אם יגשים קולק את רצונו למנות את ניב כמנהלה.

תגלית בן-לידה. לגבי יעקוב אגמון לא הסתיר ניב את כוונותיו. אגמון, צעיר רבי-מרץ שהצטיין בכושר ארגוני ובהפעלת בימות הבידור בכל רחבי הארץ, העמיד בצל את כשרונותיו של ניב. תוכנית הקי-צוצים והצמצומים, שניב קיבל עליה את אישורו של קולק, קבעה את תפקידו החדש של אגמון כראש "צוות פעולה" חסר-חשי-בות וכפוף לניב עצמו.

התוכנית הגדולה של היסגאל וקולק נעלמו כלא היו. בן-לידה גילו ניב וחבריו את מה שהסתייך שוללי ועדת העשור, בי משך חודשים רבים: כי למעשה, אין צורך בועדה מרכזית לחגיגות. את פסטיבאל הי תנועה הקיבוצית יארגנו הזרמים הקיבוציים בעצמם יחד עם עיריית חיפה, את הזמריה — אגודת הזמיר, את פסטיבאל עין-גב — קיבוץ עין-גב, את פסטיבאל דליה — קיבוץ דליה, ואת הכינוסים הבינלאומיים יארגנו האגודות המכנסות אותם.

גם ועדת העשור העולמית נתגלתה פתאום כמוסד מיותר. תפקידיה הועברו, בהעדרו של היסגאל, למשרד החוץ. הטיפול בתיירים הוחזר לחברת המירות, התמיכה בחגיגות האזוריות והאציות למשרד האוצר.

פרסומת במליונים. הבאלון שהתי פוצץ הבריה גם את אחרוני עובדי העשור שנשארו, הרחק ממנפתיו. פרופס חזר לי חברת המירות, אחרי שהובטח לו כי ניב לא יתפוש בה את מקומו של מנהלה יוחנן ביהם, היוצא לשליחות. אגמון, "הושאל" להתאיורן הקאמרי, לתקופה בלתי ברורה מראש, התפטר למעשה מהועדה הבלתי-קימת.

שאר העובדים, שאף אחד מהם לא קיבל מעמד של קביעות ומשום כך לא יכלו להביא את טענותיהם בדבר צורת הפיטורין לפני שום מוסד מוסמך, התפזרו לכל עבר,

(המשך ממעמד 9)

חרות נסוגו. "לאנגלים היתה עמדה טכ-סיסית טובה, והתגברנו עליהם," ליגל בגין. "נתגבר גם על הציונים הכלליים." טענתו: נסתבר לו כי המפלגה החדשה תעסוק בי מריבות פנימיות יותר מאשר במלחמה חיי-צונית. "אם נתאחד ואחר-כך נתפלג שוב, יבטיח הדבר את שלטון מפא"י בדור זה!"

חתונה משולשת. לפי כל הסימנים לא שמחה מפא"י לנוכח ביטול האירוסין. אמנם, תחילה ראה בן-גוריון את נסיונות האיחוד בעין זועמת, מחשש פן יגדיל הי איחוד את כוח הימין, אולם בהדרגה שוכנע כי מעלות האיחוד עולות על מגרעותיו.

איחוד ימני היה מכריח, מן הסתם, את מפלגות השמאל להתאחד עם מפא"י. חלוי-קת הארץ לשני גושים גדולים, אחד ימני ואחד שמאלי, היתה מקרבת את שיטת-הי-חרות האזורית, שתבטיח לכיני, לדעתו, סוף-סוף, את שלטונו האישי המוחלט.

אמר עסקן מפא"י יונה כסה למנחם בגין: "אנו מתייחסים לאיחוד שלכם בנישראליות אוהדת!"

אולם השאלה הגדולה, שלא נפתרה, היתה אם אמנם היתה המפלגה המאוחדת זוכה לי-קולות רבים יותר מאשר שתי המפלגות בי-נפרד. לעומת כוח-המשיכה של מפלגה גדו-לה, יכלו לנשור הקולות הפרולטאריים של חרות בריכוזי העליה החדשה מעדות המזרח, והקולות הליברליים המתונים של הצ"כ בי-ישוב התתיק-מבחינה זו, לא יכלה החתונה של חרות והצ"כ לשמש תחליף לחתונה משולשת של חרות-הצ"כ-הפרוגרסיביים, שי-היתה מעמידה את אישיותו של נחום גולדמן בצד אישיותו של בגין, משמש קלט לחוגים האזרחיים מכל הקצוות.

כל אף ההאשמות הנרגזות של החתן והי-עלה השבוע, לא נואשו עדיין השדכנים לי-גמרי. הם המשיכו לקחת כי ברגע המכריע יעלה בידם להצית מחדש גיוצן — אם לא של האבה, הרי לפחות של אינטרס.

עשור

זכנו וגמרנו

"שנת העשור תחיל בזכנו של בימות הבידור בכל רחבי הארץ," בשפה ציורית סיפר טדי קולק, מנהלה הכללי של ועדת העשור, לעתונאים שהתאספו בבית סוקולוב בתל-אביב, 24 שעות לפני פתיחתן הריש-מית של החגיגות. "מיד אחרי הזכנו הרא-שון, יבואו הזכנוים הבאים."

"הזכנו" השני בא באמת מיד אחרי הי ראשון. אך חזרו המארגנים העיפיים של ועדת העשור למשרדיהם, כשעיניהם עדיין אדומות מלילות ארוכים של חוסר-שינה, וכו למקלחת צוננת. "החלטנו על קיצוץ רציני בצחת העובדים," הודיע מנהלה הארגוני, אלוף-משנה דוד ניב, לעובדים הגדומים. "אגף האירועים יבוטל. שני שליש מן הי עובדים יפוטרו."

התדהמה היתה כללית. שותפים לה היו גם העובדים הבכירים ביותר. פרט לקולק עצמו, ניב ואפרת סגנו, הוסתרו ההכנות לפיטורים מכל עובדי הועדה. ראש הועדה

ש. ש. ש.

הזמן הגיע!

Espadrilles du Pau

האופנה

• לרחוב
• לבית

• למכירה בכל לשפת היס חנויות "אבנעל"

<p>דרושה דירת-חדר לעתונאי צעיר בצפון או מרכז תל-אביב, רצוי דירת גג, וב-שכר-דירה חודשי. לפנות: ת. ד. 136, תל-אביב.</p>	<p>אויבי הנוער מחלות המין מאת ד"ר מרדכי זידמן</p>
--	---

למדו שפות!

מהר וביסודיות בבית-הספר לשפות, קדימה-תל-אביב, בן-יהודה 74, טלפון 20314

(א) **אולפניות לאנגלית** ללימוד מרכזי (2 שעות בינום) למתחילים ולמתקדמים וחוג השיחה (Conversation) למשתלמים על-די מורים מאנגלית.

(ב) **קורסים לעברית, אנגלית וצרפתית** למבוגרים מכל דרגות הידיעות וקורס מיוחד לשיפור הכתיב העברי.

(ג) **קבוצות לאנגלית לתלמידי בתי-ספר ג' ד' ה' ו' ז' ח' יסודיות, ה' ו' ז' ח' תיכונית,** לפי שיטה קלה.

פרסים והרשמה: מ-12 לפנה"צ — 9-3 בערב (פרט ליום ר).

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

● היכון לבחירות! בחוגי ביג'י הולכת ומתגבשת הדיעה שכדאי לערוך עוד השנה את הבחירות לכנסת הרביעית, הן כדי לנצל את הרושם הטוב של חגיגות העשור, והן כדי לקיים אותן לפני המשבר הכלכלי הצפוי בשנה הבאה.

ההכנה העיקרית: השמטת כל כלי הנשק מידיהם של יריבי ביג'י, עליידי שורת פעולות המסלקות את אבני הנגף. למען הישוב הוותיק, קוראי העולם הזה: טילוקם של סחר באופן הפגנת, חיסול הש.א. וסגירת רימון. למען הימין: פירוקם של הסרטטים ההסתדרותיים, תוך הספת מוסר חריפה. למען השמאל: חיסול חלקי או כללי של המימשל הצבאי באזורים הערביים.

כדי לפזר את הכנסת הנוכחית, יזדקק ביג'י לרוב בכנסת שאפשר להשיגו רק בקולות מפא"י וערבייה וכל הטיעות הדתיות. גם השמאל וגם הימין יצביעו נגד. השוחד לדתיים, שאין להם מה להפסיד מבחירות מוקדמות: הענקת כספית גדולה מאד, העברת חוק המועצות הדתיות בנוסח הרצוי להם.

● היחסים בין ביג'י ושוחרי זכר ה"הגנה" לא ישתפרו. ביג'י כועס בעיקר מפני שלא הוכנס בשעתו לתעד הציבורי להנצחת זכרו של אליהו גולומב, בו חברים משה שרת וגולדה מאיר. נסיונו לדחוק לפינה את זכר גולומב אינו אלא אמצעי מניעה נגד התארגנות העשוייה לשמש מסווה לאופוזיציה פנימית.

● המהומות ואריהשקט בנצרת, ביום האחד במאי, היו רק התחלה למערכה רצופה בקרב המיעוט הערבי בישראל. אולם, בעוד שעד כה היתה הדרישה העיקרית ביטול המימשל הצבאי, תצא עתה מק"י בסיטמה חדשה: זכות הגדרה עצמית — כלומר: דרישה להקמת מדינה ערבית פלסטינית, אליה יוכלו להצטרף ערביי ישראל.

● מקורות מצריים רומזים על אפשרות שינוי הרכב כוח החירום של האו"ם. לפי מקורות אלה יצטרפו יחידות איטלקיות לצבא הבינלאומי המפריד בין ישראל למצרים.

● מוררי אלג'יריה יקימו ממשלה של אלג'יריה החופשית. במזכירות של הליגה הערבית בקהיר, כבר נעשות ההכנות לקבלת ממשלה זו כחברה. מקור נוסף של תמיכה לאלי ג'יריים: טוניסיה ומארוקו.

● מהפכה חברתית תתחיל לל בקרוב בקיבוץ הארצי, כש תתכנס המועצה הארצית של התנועה. על סדר היום של המועצה יעמוד סעיף אחד: המצב החברתי בקיבוץ הארצי. בקיבוצים נערכים עתה דיו"נים סוערים סביב משבר חמור הפוקד את הישובים. הרוב דורש ריבוייה מק"י פה בשטח התקציב השנתי לכל חבר, הלבשה, רהיטים ובעיקר בבעיות הפעילים בקיבוץ הארצי. חברים רבים דורשים לחזור הביתה את כל הפעילים ולדאוג שפעיל לא יפעל בתנועה יותר משנתיים שלוש. המצב כיום הוא שכמעט מחצית הפעילים נמצאים מחוץ לקיבוץ מעט עד עשרים שנה. יעקב חזן מרכז את המיעוט — שכולו פעילים וחברי הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי — כנגד תנועה עצומה של צעירים ושכבות הביניים. אחת מנקודות המחלוקת העיקריות: הרוב דורש עכשיו לבחור את הוועד הפועל, המוסד העליון, מתוך הקיבוצים, במקום שעד עתה הוא נתמנה למעשה בידי צמרת התנועה.

● פתיחת תערוכת העשור במועדה תהיה קשורה בהוצאת רכבות לירות מעל לתקציבה. למרות שרוב, מנהל התערוכה, הוא המומחה בארץ לעניינים אלה, ביזבז חבר עוריו את התקציב בידי רחבה ולא עמד במועדי הביצוע. נוסף לזה, יש לצפות לכמה שערוריות — שאולי תושקנה — מסביב לעניינים כלכליים, בתערוכה.

● בעקבות המפקח הכללי של המשטרה, ילכו גם כמה ראשי מחלקות במטה הארצי, ובראשם רמ"ח יעקוב נאש, דובר המטה. הוא יתבקש כנראה להתפטר או שיעבור לאחד המחוזות. הרחק מן המטה. מועמד וודאי לטילוק: מפקד מחוז תל-אביב יואב פלג. עמוס ברגוריון יבקש כנראה להישאר במשטרה בתפקיד מפקד אחד המחוזות, למרות שתפקיד חדש זה יהיה בבחינת הורדה בדרגה עבורו.

● המפלגות הדתיות לא ירפשו את בריכת המריבה בירר שליב. כל הידיעות שהופיעו בעתונות כאילו מתנהל משא ומתן בין חוגים דתיים לבין בעלי הבריכה בקשר לרכישתה, אין להן יסוד במציאות. ידיעות אלו מקורן בבעלי הבריכה עצמם, שהפצו כי שיניחו להם לסיים את בניית הבריכה בשקט.

שהאף שלי לא מוצא חן בעיני משה, הסביר, אבל אינני מתכוון להתפטר. נראה היה כי פרשת סקאל ופיטוריו תהפוך לנושא עונתי בעתונות ישראל.

אסונות השבת השחורה

יום יום חורר יוסף שרעבי מתור מבקשי העבודה בלשכה בתל-אביב, אל דירתו — בכיתה ח' של בית-הספר שורשים ברחוב שלמה. על הרצפה, בין שורת שולחנות מוצרמים וערימות של כסאות נמוכים, חסו כיום לו אשתו ושלושת ילדיו. בקצה השני של הכיתה, על מזרון בלוי וכמה שמיכות ישנות, מתגוררים אביו ואחיות הזקנים. יוסף שרעבי אינו הדיר היחיד בכיתה ח' של בית-הספר שורשים. תחת משמר קבוע של שני פקחי עיריה, מתגוררות שם שמונה משפחות נוספות, 57 גברים, נשים, זקנים וילדים, שתפסו את חורי כיתה ח'. כולם פליטי השריפה הגדולה, אשר פרצה בשכונת שיבת ציון הסמוכה, בדרום תל-אביב, בשבת שלפני שלשה שבועות. "מה לעשות?" שאל יוסף שרעבי, המתקיים על מעט הכסף שנשאר לו מכמה ימי-עבודה בחורש האחרון, "רציתי לעזור לפחות לאבי, אחי נהרג במלחמת העצמאות. פנית ללשכה הסוציאלית והם שלחו אותי למשרד הבטחון. שם שלחו אותי בחזרה ללשכה הסוציאלית ושם אמרו לי שזה ענין של משרד הבטחון. של מי הענין?"

צריך לחכות שנה. פקיד עירית תל-אביב לא הסתירו את כהונתיהם: "אסור

סיפרו לכל מי שרצה לשמוע על המליונים הרבים שבובזו על ה"זבנג" הראשון והאחר רון של אחד ממבצעי הפיסומת הגדולים ביותר של חצר ביג'י ומנהליו.

עדות אורח חשוב מאד

משרדו של ועד הנדה הספרדית בתל-אביב סגור במשך כל השנה. רק אחת לארבע שנים, בהתקרב מועד הבחירות, פותחים ה' עסקנים. פקיד מפא"י ברובם, את דלתות המשרד. הם פורשים ניר ירוק חדש ונקי על השולחנות, צובעים מחדש את השלט ברחוב נחלת-בנימין, ומתחילים לנהל את תעמולת הבחירות המפלגתית בקרב עדתם. סדרי עבודה אלה לא היו ידועים לתיר יעקוב טובל, מראשי העדה הספרדית ב' ארגנטינה ומראשי התורמים למגבית ה' ספרדית, שאת כספיה דוגמים העסקנים ל' הוציא מסניפי הרוזר, גם מבלי לטרוח לפתוח את משרד הוועד עצמו. טובל, ציוני חתיק ונאמן, הגיע לישראל לתגינות העשור. ביום השני לבואו הוציא מחפציו את נקס הכתובות, רשם לפניו את הכתובת לפיה הוא משגר את השיקים השמינים, החליט לבקר את חבריו לעדה בישראל.

המשרד היה סגור. טובל התאכזב מאד. "המשרד סגור לרגל חגיגות העשור", הס' ביר לו אחד מידידיו, שלא רצה לגלות לאורח את האמת המרה.

שתי מסיבות. טובל לא נשאר מאוכזב זמן רב. שמעו של התייר הנדיב הגיע עד לירושלים. אליהו אלישר, יריבו החתיק של בכור שיטריה, שר המשטרה, עט על המציאה. הוא הזמין את טובל לכתר-שמחה במלון המלך דוד בירושלים. טובל בא, אכל ושתה, ברך וגאם והבטיח להפנות מכתה ואילך את זרם התרומות הנדיב לסניף ה' ספרדי הירושלמי, לפי כתובתו של אלישר. שר המשטרה שמע על האורח החשוב באיחור. השיקים, העלולים להשלח לירי בו הירושלמי, הדאיגו אותו. הוא מיהר למרכז מפא"י, משך מקופת המפלגה כמה מאות לירות, גייס לעזרתו את מנהיג ה' שכונת מנחם כהן, קישט את מועדון בוט' תן ושיגר משלחת נכבדים למלונן של טובל. גם המסיבה השניה היתה מוצלחת מאד. הזמרת נורה משולם שרה, שיטריה נאם, המומנים קראו לחייו, וטובל הבטיח לת' רום. למחרת ניקו הפועלים את הגן. שיט' רית חזר למשרדו וטובל למלונן. משרד ועד הנדה הספרדית נשאר סגור כמקודם. רק השיקים מארגנטינה ימשיכו לבוא כסידרם.

אילת

האף היהודי

חודשים רבים לא ירד שמו של אוסואלו סקאל מעל דפי העתונות בישראל. כתבים מיוחדים נשלחו לראיונו, עורכים כתבו עליו מאמרים ראשיים ופקידו ממשלה דנו בגורלו והביאו את תיקו בפני השר הממונה על ענייני: שר הפנים.

אוסואלו סקאל היה מהנדס העיר של נצ'רת, עד שהחליטה המועצה המקומית לפטר. "סקאל פוטר מפני שהיה יהודי", פסקו ה' כתבים המיוחדים ששוגרו מתל-אביב בזה אחר זה. "הקומוניסטים יזמו את פיטורי סקאל, בגלל יהדותו", הסבירו המומחים ל' עניני הערבים בכבוד ראש.

לחברי עירית נצרת היו טענות אחרות, עניינות יותר: "המהנדס סקאל אינו ממלא את תפקידו", טענו עסקני העיר ופיטוריה. "ההחלטה לפיטוריו באה מה אחד".

אולם החלטה אחת לא היתה מספקת. ה' מושל הצבאי לחץ על חק מחברי המועצה לבטל את ההחלטה הקודמת. הקואליציה התפרקה ושלטון קומוניסטי ציוני כמעט והוקם בעיר הקדושה — הכל בגלל מהנדס העיר היהודי.

לכסוף, החוזר הסדר על כנו. סקאל קיבל את הודעת הפיטורים, צרר את מוזדותיו, הכניס לארנקו את דמי הפיצויים הגבוהים שקיבל, ועקר מנצרת. לא עבר זמן רב ומועצת העיר אילת חיפשה מהנדס ציוני. סקאל התייצב לבחינות המכרו, עמד בדרישות שהוצגו בו, וקיבל על עצמו את התפקיד החדש.

השבוע, אחרי שנת עבודה שחלפה, נתבקש סקאל להתפטר מתפקידו. גם באילת, בין שבעת אלפים תושבים יהודים, לא הכירו כנראה אבות העיר בכשרונותיו וביכולתו למלא את התפקיד המוטל עליו. אולם הפעם היה לסקאל נימוק אחר להסברת אי-שביעות רצון הממונים עליו: "מפסרים אותי משום

פלימה רצבי מבשלת בכיתה מושכתת "לא נצא!"

להרשות למסכנים האלה להקים שוב חלקי צריפים על המגרש", אמר אחד מהם, "צריך לעזור להם להכנס לשיכון".

אך הסכומים שעובדי הלשכה הסוציאלית של העיריה הציעו לפליטי השריפה היו מגוחכים, "מה נעשה בחמש מאות לירות?" שאלה חנה רצבי, אם לשתי בנות, כשהיא מכינה את תבשיל ארוחת הערב על שולחן המורה.

בחמש מאות לירות לא יוכלו משפחות הפליטים לעשות מאומה. עד לשריפה לא טרחו אפילו לברר של מי המגרש, עליו הוקמו צריפיהם עוד בשנת 1938. הם יוד' עים רק דבר אחד: אם יתגוררו בבנין בית-ספר ויפריעו למהלך התקין של הלימודים, יגדלו סיכוייהם לסידור מהיר מטעם העירייה. הם סרבו אפילו לשמוע על ההצעה להתגורר זמנית במועדון ציבורי או בבית-הכנסת ה' סמוך. "העירייה צריכה לדאוג לנו", הטיח בכעס יפת משולם, מכונאי ואב לשני ילדים, התומך באם זקנה שהציעה את שמיכותיה ליד לוח הכיתה.

"מילא, יותר משנה לא נצטרך לחכות", התנחם אחד הפליטים במרירותו, "בשנה הבאה יתקיימו בחירות לעירייה. לבנון כבר ידאג לנו שנקבל שיכון מתאים".

וכן, בשבוע הרביעי לאסוף, חיכו עדיין הפליטים לשיכון מתאים. תלמידו כימות ח' התכוננו לבחינות-הגמר של בית-הספר הע' ממי בתנאים קשים, באחת הכיתות הנמוכות.

משפט חטיפת תבור: כספי חוקר את אבנרי, השופט מגוריכהן רושם פצצה במערכת, נסיון לחטוף את העורכים, מכשיר האזנה בבית קפה, פרטיכל של ישיבה סודית

מיעוטים אלג'יריה חדשה

„מה שיש לשנות הוא הקו, כל הקו (זה מושג מעורפל / אין שאת מוחשי), כל הקו ההופך זה / עשרות / את ציבור הערבים במדינה לציבור מנוהר / מושפל / מנוהר ונרדף זה מריו וקולו שפרצו בצרפת / ... זהו לקח צרפת. חזר קות עם ועם גס עלינו חלות / ומיעוט מדכא וצודק — זאת נאמר, ונדקדק במי לנו — / הוא מיעוט ההופך את הרוב לציבור של קסדות ואלום...“

כך כתב השבוע לא אחר אלא משורר החצר בהא הידיעה, נתן אלטרמן, בבטאון מפא"י, דבר. היה זה ביטוי נאמן להרגשה שתומה שפשטה בחוגים רחבים בציבור, כי ללא זמני הנאמנים של השלטון: כי מאר רעות-הרמים של צרפת (העולם הזה 1075) מהחיים סימיון דרך בדרכס של יחסי העמים במדינה לקראת המדרון.

במשך כל השבוע נמשך תהליך, שציני קאים יכלו לראות בו שיתוף-פעולה מושלם בין הממשל הצבאי ומק"י. הממשל המ"י שיהל בפעולות-דיכוי נרחבות, שלח למעצר מינהלי עשרות מפעילי מק"י, מהם שהש"ת תתפו בהפגנות ומהם שנעצרו עוד לפני כן. ואילו מק"י יכלה להצביע על פעמייה ליה כעל גיבורים לאומיים, להוכיח לחובב הערבי גיבור מוכנים לסכן את הויתם ופר"ג נסתם למען המלחמה הצודקת במימשל הצבאי הרודני.

כך הרחיבו שני הצדדים. הפסידה רק מדינת-ישראל. נוצר מצב העלול להוליד בה בכל רגע אלג'יריה חדשה.

חזרה לפי.איי. 22 פעילי מק"י הובאו כתל-אביב בפני ועדת השיחוריים, המטפלת בצעירי תקנות-החירום. בנין בית-המשפט המחוזי, שהוקף שוטרים מזוינים, הזכיר את ימי הוהרה שלו כמטה הסי.איי.די. הבריטי. המושל הצבאי העיד בדהלים סגור רות, אחרי שאפילו הנאשמים והסניגורים גורשו מן האולם. לעתונאים לא ניתן אף לגשת מרחוק.

איתה שעה ערכה הצגה באום אל-פחם, שהזכירה אף היא את הימים הראשונים של המרד האלג'ירי. פעילי ההסתדרות צילצלו לשדר ארבעה של עתונאים, הומינו אותם לכפר ששלל גבול המשולש הירדני. רק שני עתונאים נאותו לבוא. באונייהם טענו הפעילים בתמימות: „אין לנו כל קשר ל"דבר, ולמי אומות, ולכן מצאנו לנכון להזמין גם אתכם.“ אולם באורה פלא חיכה רמקול בפתח הכפר לעתונאים שלא הוזמנו, תבע מהם: „ברוכים תהיו העתונאים, שבאתם להלביץ את הדפים שהשחירו את אום אל-פחם.“

קדידת כנעם. כשחגורת שוטרים מזוינים מקיפה אותה, התנהלה האסיפה כסדרה. מורה הכפר, לבוש אירוויי, שהנחה את האסיפה נתן את רשות-הדיבור. בזה אחר זה לארבעה ראשי החמולות, לא חסך בגי דופים בכל פעם שהזכיר את חברי-הכנסת תופים טובי אף שמואל מיקונים. גם שאר הגואמים לא היו אויבים במיוחד: „אנו קוראים לשלטונות לנהוג בידי-ברזל נגד הקומוניסטים שהכתימו את שמנו!“ דרש אחד מהם.

בין שתי שורות עוינות של תושבים, שהצעירים בהם קיללו את מדינת-ישראל ובירכו את עבד אל-נאצר בקול חרישי, פגו העתונאים והאורחים היהודים חריבים, רובם צעירים בוגרי אוניברסיטה במגמה המזרחית, אל בית אחת החמולות. ההמשך דמה לסיפור התנכ"י עם בלעם ואתונו. „אם הממשל הצבאי קם כדי לבוא אותנו — ארור יהיה, אבל אם הוקם למען ה"י

בטחון — יחי הבטחון“, ניסה השיך תופיק, בוגר מכללת אל-אזהר, להתחמק משאלה ישירה, שהופנתה אליו מפי אחד העתונאים. כשנשאל שנית, שתק שעה ארוכה, אחר הוסיף: „אני עצמי חושב שהמימשל הצבאי הוקם למען הדיכוי.“

לבסוף שפכו הנוכחים את לבם: מ'154 אלף דונאם שהיו ברשות תושבי הכפר ב"1948, נשארו ברשותם 22 אלף דונאם בל"בד. לפני שנה, הוציא המושל הצבאי צו „שטח סגור“ על שבעת אלפים דונאם נר"ספים. „אנו דורשים שיחזירו לנו אותם“, תבעו הנוכחים.

השבוע, כשהובלו צעירי צרפת ואום-אל-פחם לשלושת חודשי המעצר, היה ברור כי בשלושה חודשים אלה יוכרע גם גורלו של הממשל הצבאי. כל הסימנים העידו כי ביום בו ישוחררו העצורים, ימצאו את תקנותיו החמורות של הממשל כנחלת העבר. מאורעות צרפת ואום-אל-פחם יעשו את שלהם.

פרשת תבור

שרשרת השרור

„אתה מנהל את ההגנה בשם הש.ב., ולא כשם דבר הסבוע“ הימר אורי אבנרי לעומת מיכאל כספי, אחרי המשפט נוספות של חקירת שתי-וערב. הדבר היה בולט גם כאלם בית-המשפט, עת נידונה העלייה הפלילית על הוצאת דיבה, שהוגשה על-ידי פרטיכל.

אם קיחה מישוהו כי בחקירה הארוכה וה"טרדנית ניסה כספי להוכיח כי החטיפה בוצעה על-ידי עורכי העולם הזה, כפי שרמזו דבר השבוע במאמר-ההשמצה, הרי אוכזב ונצט"מתוך שפע השאלות של כספי נתברר רק דבר אחד, וגם זה שלא בכונה: איך מקיים הש.ב. שיתוף-פעולה עם פרקליטים לו.

עדות סודית כיותר. היבר נתברר כאשר חקר כספי את אבנרי ביחס לנסיך-החטפה הראשון שנערך בדצמבר 1953. עת נשברו אצבעות שתי ידיו של אבנרי ונגרם זעזוע-מוח קשה לשלום כהן. טען כספי: העולם הזה הפיץ אז את הגירסה שהת"גפלות הזדונית בוצעה על-ידי הש.ב. בעוד שהוא ידע היטב מי הם אלה שהיו המבצעים האמיתיים.

אולם כמאן נכונה אפתעה לכספי. אבנרי לא רק הכחיש כי האשים אי פעם את הש.ב. בהתנפלות זו, אלא אף הוציא מתיקו שפירושה קטיף-עונות. בהם הודיע בשעתו בפירוש מי ביצע את ההתנפלות: ישיעה מסיימת של כוחות-הבטחון של המדינה, כתגובה על התנגדות העולם הזה לפעולת קיבא. בעל-פה הוסיף העד את שם היחידה, ואת שמו של אחד המתנפלים שזוהה על-ידו.

גבלת משים, גילה כספי תוך כדי החקירה הנרגשת שתי עובדות רבות-משמעות: ● מוסרי-האינפורמציה שלו במנגנון-החושר ידעו אף הם מי ביצע את נסיך-החטיפה הזוה: אנשים שהיו שליחי ה"שלטונות“.

● כספי ידע פרטים שנמסרו על-ידי אבנרי בעדות סודית ביותר בפני ועדת-משנה של הכנסת, שחקרה בשעתו את שיתוף-העבודה של הש.ב. בעדות ועדת זו היתה כה סודית, שאפילו חברי הכנסת לא זכו לראות את הפרטיכל. מנין הוא הגיע לכספי?

● **מחמתרת הרלינגר.** גילוי שני, שי נתגלה גם הוא בלי כחיה מדברי כספי, היה מעניין עוד יותר. כספי טען כי העולם הזה הפיץ את הגירסה שהפצצה שהושלכה למערכת בדצמבר 1952, ושפצצה את ה"קאריקאטוריסט קריאל (דוש"י גרודשי, נר

רקע על-ידי הש.ב. — טעיה שהיתה כוזבת לחלוטין. תוך כדי כך טען כי אבנרי אמר בחוג ידיים בבית-הקפה תל-אביבי, שפצצה זו נורקה על-ידי מחמתרת-צריפין. אם טעיה כד רק במקרה אחד: אם הש.ב. התקין מכשיר-האזנה בחדר בית-הקפה, בו היה החוג הזהי רגיל להתכנס.

חוג זה היתה נושא שאלות נרגשות. חוספי תבור ניסו להכריחו, ב"יעת החטיפה, לחתום על הידאה כוזבת, כאילו עסק החוג בייחוד מחמתרת להפלת השלטון בכוח. כס"פי התעקש לברר מדוע לא מסר תבור את כל הפרטים על כך למשטרה, בשעת חק"יתו. בהרחיבו את הדיבור על „המחמתרת כקפה הרלינגר“, לא שם לב כי על-ידי כך הוא שם את הדגש על הנימוק העיקרי לחטיפת תבור: נסיון מיגנון-החושך להמ"ציא מחמתרת כוזבת נוספת.

פרט קטן: מניין ידע כספי מה אמר אלי תבור לחוקרו במשטרה, שהיו ברובם אנשי ש.ב. במדי שוטרי-משטרת-ישראל?

מה זה „שרות עצמי“? אחרי חמש שעות רצופות של חקירת שתי-וערב, נוצר מצב מוזר: כספי ביקש להפסיקה, ואילו הנחקר הודיע בחיך שהוא מוכן לתת משיך עוד כמה שעות. אולם שוב יותר הש"ב פרט אחר: למעשה אי לא ניסה כספי לבחם את טענת דבר השבוע (ודוברי הש.ב.) כאילו חתם תבור בכדי אבנרי וחבריו. דבר זה התחמק מן ההכרעה ופירש את דבר השבוע על „שרות עצמי“ כאילו היתה הכחנה רק לפריסומה-עצמית של העולם הזה, שהשמיץ בדוון את הש.ב. דבר זה עצמו כבר היה נסיונה רכתי של המבצעים. נצחון מרביע של שמואל תמיר, פרקליט המאשי"מים.

היה רושם כי כספי מתכוונן להביא את הממונה על הש.ב. עצמו להעיד, להפור את המשפט למאורע משפטי ופוליטי מרכזי. עד שגינע השופט ד"ר יוסף מגוריכהן לניסוח פסק-דין, עשוי המשפט להטיל אור חדש על שיתוף-העבודה והחקירה של מני-נגנון-החושך.

עחונות

שני מיעוטים

יש דרכים רבות לרכישת דעת-הקהל בדיוני ישראל. במאבק המר בין שמואל ודבורה לבין יצחק רוקה, שליט שמואל לשיחק פרי ידו, נוסו כמעט כולן — מסיבות-עתונאים, מודעות, אסיפות-עם. ה"חודש הגיעו שני הצדדים לאמצעי יעיל הרבה יותר.

ראשונים היו אנשי המועצה לשיחק. הם רגילים לשלוח תפוזים לחוף-לארץ, בתיבות ובארגונים. עתה עלה על דעתם שכדאי הרבה יותר לטפוש עתונאים, כי אלה, אחרי שי"בילו חופשות נעימה על חשבון המועצה, כדואי יהיו אסירי-הודה לה בעתיד. המועצה לא רצתה לברוכו את כספה (ש"הוא כספו של ציבור הפרוסינים) על סמך עתונאים. היא נשארה את עניניה אל עורכי המזורים הכלכליים בעתונות היומית, ה"כוחבים את המאמרים על הנושאים השנויים במחלוקת בינה לבין דובינר.

לפני חודש הומינה המועצה את העורכים הכלכליים של דבר, הבוקר, ידיעות אחרו"י שטסק בליבון בעיות לאומיות כלליות, היה מורכב מעתונאים, מחננים, אנשי-כל"כלה ועורכי-דין. בחקירה הזכיר אבנרי את שמותיהם של נתן ילין-מור, העתונאים בועז עברון ושלום כהן, עורכי-הדין ירזאור ויאיר עברון, המהנדס בנימין רבינוביץ.

נות, ג'רוסלס פוסט ומעריב לסיור על גבי אוניתי-נוסעים לאורך חופי הים התיכון, ל"תערוכת בריטל וללונדון. המטרה המוצהרת: חקר בעיות השיווק. אם ישתפו העורכים בינתיים בשמש האביבית ויבלו חופשה נעימה, הרי זה משובת. חבל רק שהסיור נערך אחרי שנשמתימה ענת ההדרים, ו"למעשה לא היה כמעט שנה לראות ולחקור באותו ארצות שנכללו במסגרת הסיור.

מפגם מור אונייה. אולם דובינר לא טמן את ידו בצלחת. השבוע הגיעה ה"בשורה הנעימה לשרה של עתונאים כל"כליים בעתונות היומית, שלא זכו לסיור הראשון. הזמין הרשמי היה המכון ל"אריזה טובה יותר, שהקרו החיה בו אינו אלא דובינר עצמו. המכון הזמין על חשבונו את סופרי ג'רוסלס פוסט, למרחב, לעצטע נייעס, הארץ ומעריב לסיור מוסט בארצות הים התיכון, אירופה המערבית, ארצות סקנ"דינביה, קנדה, קאלפורניה ולורידה. תוך בילוי חופשה נעימה זו יוכלו הסופרים, אם יהיו מעוניינים בכך, להתעניין גם ב"בעיות אריזה.

עונות אחד, שלא הוזמן אף לסיור אחד וכמעט התפקע מקנאה. סיפר השבוע לחבריו בבית סוקולוב את הבדיחה על השופט ה"אמריקאי, שפתח את ישיבת המשפט במלימ: „יבואי, קיבלתי מהתובע שוחד בסך אלף דולאר, הנתבע נתן לי שוחד בסך 800 דולאר. אני מחזיר עתה לתובע 200 דולאר, ואשפוט ללא משוא פנים.“

פיחוח

האמת שהוכחשה

המסגרת הגדולה, מעליה שורטטו אור תיות הענק „נחושתי“, נראתה השבוע מיו"תמת. הצפצפות של בית-החרושת לחימצה גפריתנית פסקו מלהשמיע קולן. שולחנות הקנטינה נחרקו מאדם, ותור ארוך הודחל ליד משרדי מחלקת כוח האדם. בתוך ה"משרד קיבלו חלק גדול מן הפועלים החודות פיסורים: „אני מצטערים להודיע לך בזה...“ שמועות על מיפעל הנחושת בתמנע, נל"חשו מפה לאוזן כבר בתחילת אפריל. פיסוריו הפתאומיים של המהנדס מאיר בית"אש, סולל דרך העצמאות וחוצב מענה העקרבים, שעמד בראש המפעל מאז הקמתו, עוררו השערות שונות. „משוה לא בסדר ושום כך פיסרו את בית-אש“, לחשו ספקנים.

גם משרד הפיתוח וגם הנהלת מחצביי ישראל הכתישום זאת בתוקף. „בית-אש הלך מחמת אי-התאמה“, טענו הדבורים בשק"דנות. בית-אש בעצמו, שנדהם מהודעת הפיסורים הפתאומית, ביקש לייק: „פוטרת" משום כדן שגיאות עימות כלכלית למפעל. געשות כן שגיאות אימות. חלק גדול מהן כבר נעשה.“

פנצ'ר במכונות. איש לא חשב שבי"ת אש יוכה בצדוק, תוך זמן כה קצר. את מקומו בהנהלת המפעל תפסו כמה קנה. את הכללי של מחצביי-ישראל ולשעבר ממנהלי סולל-בונה, אליעזר בודנקין, יש, המהנדס הראשי של התכורה, ירד לתמונה בכבודו ובצמיו. פקידים בכירים הוטסו מתל-אביב למפעל. בית-אש, יחד עם כמה מנאמגיו, עזבו את המקום, פנו לכל עבר.

הידיעות הראשונות הגיעו עם פועלים שעלו לחופשה. המפעל משותק, סיפרו כבדרך אגב למי שנוזמן לדרכס. „קרה פנצ'ר רציני במכונות.“

דובר משרד הפיתוח מיהר להכחיש. הוא לא העלה בדעתו, כי יהיה מי שיטרח לבקר בעצמו בתמנע, להיחכח כמו עיניו מי הצודק: המספר או המכחיש. הפועלים צדקו: התכנון האמריקאי וה"ציוד הגרמני לא עלו בקנה אחד. בזמן

מפטר פלוטקין
האולטימטום הכריע

נפש. המיוזיק-הוליס, שהיו בשעתם המקור הראשי לפזמונים הפופולריים שהופצו תוך ימים אחדים על פני הארץ כולה, לא יכלו ללמוד בהתחרות עם הבידור ההמוני החדש והזול.

רבים מהם הפכו לאולמות קולנוע. מעטים הפכו למוסדות אופרה, תיאטרון ומוסיקה רציניים יותר, כמו הסאדלריס וואלט הבריטי, שעלה ממיוזיק-הול למעמד של אחד מתיאטרוני הבאלט החשובים ביותר בעולם. מעטים עוד יותר — כמו הפאלאדיום הלונדוני או האולימפיה הפריסאי — נשארו ב"חוקת מיוזיק-הוליס" עד עצם היום הזה.

בזמן אוהבות אותה. לפני עשר שנים היתה תוכנית מסוג זה של אולימפיה נדירה בחלק מכלולן של ישראל כשלוש חרין. כיום נוצר כבר קהל המוכן ליהנות מתעלולי שלישית ה"אקרובטים הקומיים ווארן, דיבאין וספארקס, המקפצים על חבל ביניים וברגלים גם יחד, או משלישית הגברים בני אולימפיה, המאפרים את כל גופם שרירי והעירום בגוף ברונזה והבהב, ומציגים בעזרתו פסלים חיים של אקרובטיקה מסוגננת.

מעניינים יותר זמרי התוכנית: זוסלין זוסיה הצעירה, בעלת תסרוקת אלא-פרנסר אוסגאן, המופיעה כשהיא לבושה בסאט ראפן שחור, ללא חולצה תחתיה, כשצלב עטור אבנייה מתנדנד על צווארה, ושרה בקול נמוך להפתיע, תוך כדי כבייה משכר נעת יותר מזו של גיגי ריי.

לגבי הזמר זיק פילס, טוענת התוכנית, כי "לא נפריו אם נאמר כי אין בצדפת כור לה נערה בין גיל 16 לגיל 50 שאינה או לא היתה מאוהבת ביום מן הימים בויק פילס". מראה גופו העגלגל ופניו החלקלקים מעוררים את החשד כי אי-שם, בכפרים נידחים ביותר, אפשר לגלות כמה נערות שאינן (או לא היו) מאוהבות בו והתוכנית מפריזה בכל זאת, למרות הבטחתה להימנע מכך. אי-על-פיכך, זהו זמר קברט היודע להגיש פזמון ממולח בנוסח הנכון, בייחוד כשהוא טוען כי "לכל דבר מקומו שלו — הדג במים, התכלת בשמים, ואת, גברתי — על ברכי!"

שלוש האחיות פיטרס, מסמר הערב, הן נשמר כמנה אחרונה, כובדן לא תמיד מונח במקומו: הן מקפצות, מפזזות ומרטטות, אך למרות זאת הן טובות בעיקר כשהן שרות ספיריטואליס מקוריים או את שיריו הישנים והטובים של ג'ורג' גרשווין, ולא דהקא בחידושים האחרונים של צ'אצ'א צ'אצ'א ורוקו-דול.

כדאי להזכיר בסיכום עובדה היסטורית מורית: המיוזיק-הול נוצר כמוסד חזק בימי השלטון הפורטיגי, באמצע המאה ה-17, בברזילייה. הפורטיגים החמירו עם עצמם עד כדי כך, שהחליטו להוציא מן הכנסיות את העוגנים, כדי לנקות את עבודת האלוהים מחטא האהונה למוסיקה נעימה. עובדה זאת נוצלה על-ידי בעלי המסבאות, שמיהרו לר"כוש בזול את העוגנים המשומשים ולהציבם לתפקידם החדש.

נדמה, כי בישראל מצב המוסיקול או לימפיה ייבוא האמנים האחר מאותו סוג תפקיד דומה: פירוק אטי אך נוקב ביותר של היכלי-הקודש התיאטרוניים הרציניים הישראליים, למכירת שאריותיהם בזול ל"טיפוח אמנות-הייבוא הקלה. אין זה תהליך משמח ביותר בשנת העשור לישראל.

אמנות

תיאטרון

א-א-א

באחד מימי השבוע שעבר, כאשר כבר היה נדמה לשחקני התיאטרון הקאמרי כי אין יותר שום מוצא מן המיצר אליו נקלע התיאטרון, ביקרה משלחת קטנה את יוסף (פפ"ו) מילוא בדירתו. "פפ"ו אמרו לו השחקנים אברהם חלפי ויוסף ידן, "באנו לומר לך א-א-א, או אנתו או אתה...". הברירה שחלפי וידן הציגו בפני פפ"ו, היתה פשוטה: בידם נמצאה אותה שעה רשימה ארוכה של שחקנים חתיקים, שביעור את רצונם לעזוב את התיאטרון אם פפ"ו יצחק קדישון, המנהל האדמיניסטרטיבי, לא יפנו ללא תנאי את מקומותיהם בהנהלה.

פפ"ו וקדישון לא רצו לחתר על נקלה. אמנם הסכימו להחליף את הנהלה הישנה באחרת ולחתר על מקומם הלהכה, אך ל"מעשה, רצו להמשיך ולהחזיק בכוח ההכרעה.

שוב מבראשית. אך מול האולטימטום החזק, הבין גם פפ"ו שהפעם יהיה עליו להכניע. למחרת בערב קיבלו מערכות ה"עיתונים הודעה קצרה אך ברורה: גרשון פלוטקין, יוסף ידן ואורנה פורת נבחרו להנהלת התיאטרון. מילוא וקדישון פרשו מתפקידיהם, עזבו את הנהלת התיאטרון.

הנהלה החדשה, מלאת מרץ ורצון טוב, נכנסה לפעולה. פגישות תכופות נערכו בו או אחר זו עם שר האוצר, אנשי ציבור ופקידים בכירים. התוכנית להקמת אולם התיאטרון החדש בפסג' פילץ בתל-אביב, הוצאו מקרן זחית. המשאומתן לחיסול אר"ל מוגרבי ומכירת אולם נאמני, חודשו. לגבי עבודת השחקנים היתה להופעת הנהלה החדשה משמעות חשובה: התורות על המלניווי, קומדיה שיוצרת רבת משתתפים אשר פפו החל בכמויה, הופסקו מיד. "אין לנו יכולת לעמוד בהשקעה כזו, בזמן כזה", הסבירו פלוטקין ופורת באסיפת השחקנים.

הרגשנו כאילו אנו עומדים שוב מ"בראשית", אמר אחד השחקנים החתיקים שיצא מן האסיפה. "עכשיו זוהי באמת ההזדמנות האחרונה הניתנת לתיאטרון."

בידור

הקול קול אוסיקול

מוסיקה אולימפיה (מוצג על-ידי ברונז קוסטרקט וג'ורג' גודיק) הוא ההמשך הטבעי והבלתי-נמנע לקרסטר מדרגון, שכן נגור כנראה על הבמה הישראלית להסתפק בשנת העשור בשלושת הק"ק קולנוע, קרקס, קברט, אולימפיה בא להשלים את השלישייה בעזרת שלושה צוותים של רוקנרים-קומי קאמיק-אקרובטים, שני זמרים ושלוש כושיות. לאלה מצטרפים כמה משרידי התיאטרון הקאמרי: שושנה שני המתאמצת להיות קונ' פרנטייה בלי כל יכולת לכך, ורביעיית מועדון התיאטרון המשמיעה בחן רב כמה מפיומניה הישנים-נושנים.

רייקה על השמיים. המיוזיק-הול הוא צוות-בידור שפרח ושיגשג, בעיקר באנגליה ובצרפת, במאה ה-18.

ברבות אירופה הוקמו האולמות המפרי ארים ביותר למטרה זאת וקושו במיטב הפאר. הקנטרברי הול, מן המפורסמים ש"במיוזיק-הוליס של הזמן ההוא, זכה למשל לפירסום אנדי כאשר כיסה את רצפתו ב"שטיח פרסי ענק שעלה (בכסף הטוב של 1867) 1100 ל"ש. כאשר העירו למנהל כי פשוטי העם יהססו לדרוך על השטיח המפואר בנעליהם הגסות, הכריז בגודל לב: "אני מומין את הקהל לבוא ולירוק על השטיח!"

אפילו המונח "כוכבים", שהפך לעצם מ"עצמותיו של הקולנוע, לא נולד, כפי ש"והגים לחשוב בטעות, יחד עם מסך הכסף. לידתו היתה באותם המיוזיק-הוליס, אשר שילמו לא פעם משכורות אנדיות לחיבבי הקהל, משכורות שעלו על הכנסותיהם של שרירי ממשלה. אין פלא, איפוא, ששחקנים נודעים כשרה פרנארד הגדולה הסכימו ל"הופיע בהם.

הקולנוע עצמו, או נכון יותר הראינוע, עשה גם הוא את היכרותו הארשונה עם הקהל במיוזיק-הוליס, ואתו גם הגרמפון. שניהם הוצגו בפני הקהל, בראשיתם, כמס' פרי-בידור קצרים במסגרת התוכנית הכללית. היה זה קוצר-ריאה מצד מנהלי האולמות, שכן עד מהרה קם במו אביו להרגו

וי"א החליטו התלמידים לבקש מאבא הושי להפקיד בידיהם את השלטון הפנימי בעיר, למשך יממה שלמה. מועצת העיר החליטה לאשר את הצעה, ובאחד מימי החדש הבא יתפוש תלמיד שביעית את כסא ראש העיר, בשעה שתלמידי השישיות יהפכו מנהלי מת"ל ופקידים בכירים... **תקנות חדשות** יוצאו לצרכי החוקתן של תחנות מוניות בינעירוניות. חברות התחבורה תחרי יבנה להתקין מתקנים סאניטאריים ותדרי המתנה, ולהבטיח תנאי נקיין ובטחון מת"איים... **מאה אלף נפש** יוכלו הגב הרומי לקלוט בחמש השנים ה"קרובות, הבטיח השבוע שר הפיתוח מרדכי בנטוב בהצגה פומבית. אותה שעה עסקו שרי מפא"י בממשלה בקיצוץ סמכויותיו של שר הפיתוח, שללו ממנו את האפשרות למנות מנהלים בחברות הפיתוח הממשל"יות... **במחירים אחרון** גדל היצוא הישראלי לאפריקה ולאסיה. נתון היצוא הישראלי מוסר, שהיצוא לאסיה עלה בשנת 1957 8.6 מיליון דולאר ל-12.5 מיליון דולאר, בעוד שהיצוא לאפריקה עלה מ-2 מיליון דולאר ל-3.5 מיליון באותה שנה... **"קייזר פריז"** ישנה בקרוב את שמו בישראל ל"קייזר-אילין", כדי לפאר את שמו של אפריים אילין, השותף העיקרי במפעל החיפאי... **מקור חדש** לכסף אמריקאי נפתח לבעלי יוזמה: ממשלת אר"צות הברית תעניק עתה הלוואות למפעלים המשתמשים בחומרים אמריקאיים. הכסף יבוא ממחיר עודפי-המוזון הנמכרים באר"ץ. ה"קיצבה הראשונה: 16 מיליון ל"י... **מס הנסיעות** המוגדל לא הגיע לאומדן. הסיבה: רבים מן הנוסעים רוכשים בארץ רק כרטיס עד יוון או קפריסין, ממשיכים משם את דרכם בכסף מוכרתי, ללא מס נסיעות.

תזכיר

ופט ליפנים

זכיון לחיפוש וניצול מקורות נפט בי-מי החוף של קוריית נמטר לחברה יפנית. כפי שגילה העולם הזה (1055) כבר לפני ארבעה וחצי חודשים, עומדים היפנים לפתח פעולות בקנה-מידה גדול בנסיונות הנמצאת בחסות בריטניה, כצעד ראשון בחזירה כל-כלית רבתי במרחב... **התעוררות ה"מכונניות**, שנשלחו לבית החייל באילת כמתנת בני-ברית בקנדה ונעלמו בדרך, כפי

מפזמר בית-אש
הפתאומיות הפתיעה

שמסר העולם הזה (1075) בשבוע שעבר, תובא בקרוב לדיון המועצה הארצית של הוועד למען החייל... **נציגי מפ"ם** במחלקה הערבית של ההסתדרות סולקו מ"מנה זמנית, כעונש על ההפגנה הנפרדת של מפלגה זו בצרפת, בה נקראו קריאות אנטי-ממשלתיות. בכנתתו הגדולה על מאורעות נצרת, ניבא העולם הזה (1075) כי יש ל"פ"ת לצעוד כזה מצד מנהיגי מפא"י בהס' תדרות העובדים... **פרשת תעודות כניסה** לשטח הסגור של שדה-התעופה בלוד, אותן סירב קת"ם המטסרה מאיר נויבך להעניק לעתונאים בטענה שיש ב"יניהם, "בוגדים במולדת", הסתיימה בכניעת המטסרה. השבוע, אחרי שהעולם הזה (1075) מסר על הפרשה, הוציאה לשכת-התעונות הממשלתית תעודות מתאימות לכל עתון, בהסכמת המטסרה.

ההרצה, שהחלה לפני שבועות אחדים, התברר כי זרועות המסמכים בכריכות הנחשבת חלשות מדי. המשאבות שבכריכות לא פעלו והמנופים, שמתפקידם להעביר את החומר מן הבריכה אל המשאבה, יצאו מכלל שימוש. **סימן שאלה גדול.** לא היה זמן אפילו לחפש את האשמים. מהנדס החברה יצא במטוס הראשון לארצות-הברית, אל משרדי חברת דור-אוליבר, שעסקה בתכנון המפעל. בישראל נשארו מנהלי החברה, כשהם סופ"רים בתרדה את הימים שעברו מאז שותק המפעל. "חודש הפסקה נאמד ב-300 אלף ל"י נזק לפחות", גילה אחד הפקידים ה"בכירים. "התקלה עשויה לעכב את המשך ההרצה בשלושה או ארבעה חודשים". בינתים המשיך מחר הנחישות לרדת בשוק העולמי. מומחי משרד הפיתוח קבעו כי במחיר 554.20 דולאר לטון נחושת נקיה, יוכל המפעל לשמור על כדאיותו — אם תישמר ההשקעה היסודית בגבולות 25 מיליון ל"י שהושקעו על ע"ד היום. בתום השבוע הראשון להפסקה בהפעלת המפעל היו המומחים בטוחים יותר ויותר, כי ההשקעה האמיתית והגרעונות שביבוא כי עקבותיה יעמידו את כדאיותו של מפעל תמנע כולו בסימן שאלה גדול.

חקירות

שמו ז"ת זך

שוטרי הענף הכלכלי במטסרת ירושלים עקבו אחרי אחד מסוחריו תל-אביב, במשך זמן ממושך. לפי ידיעות שהגיעו ממקורות שונים, ונשאלו אליהם מן המחלקה ה"כלכלית במטה הארצי, עסק אותו סוחר בחברות מזון מן השוק בפיקות, אל השוק השחור.

באחד מימי פברואר השנה הצליחו שוטרי הענף להניח את כפם על הסוחר. בחיפוש שנערך באחת מהמכוניות שנשכרו על-ידו נמצאו 360 ק"ג שמן, ללא שובר הקצבה. ברשות הסוחר שנעצר לחקירה נמצאו גם שוברי הקצבה מופנים אל המשביר ה"מרכיב בכאר-שבע, שלא נופקו עדיין למח"זיקיהם.

הסוחר לא הסתיר דבר. אחרי חקירתו פנו החוקרים אל אריה לוי, מנהל סניף המשביר המרכזי בבאר-שבע, גם אצלו היתה עבודתם קלה: "כן, מכרנו שמן לשוק החופשי". הודה לוי והציג בפניהם את החשבונות, שהעידו כי את כרטיסי המחר (600 ל"י לטון) בין המחר הרשמי למחר השוק השחור, העביר למרכז המשביר בתל-אביב.

חצי טון פוכר. השוטרים סיימו את חקירתם, העבירו את התיק לחטיבת המזון במשרד המסחר והתעשייה. חוקריו של משרד זה המשיכו בטיפול, גילו כי נוסף לשמן נעלם ממחסני המשביר בכאר-שבע גם חצי טון סוכר בפיקות.

החקירה התנהלה במרץ רב. רק מנהלי המשביר בתל-אביב לא התרגשו. הם קיחו כי הפרשה כולה תשכח ותגנו, התאם למעמדם ההסתדרותי הרם והנישא. חוקרי חטיבת המזון, שקיבלו את התיק לידם, חשבו בתמימותם אחרת. כאשר סימו ב-20 לאפריל השנה את החקירה, פנו להניח הלת המשביר לקבל הסברים. לתמהונם הוב"ר רר להם כי אריה לוי, מנהל הסניף, לא נז ממקומו. "שכחנו להעביר את הענין למוסדות הביקורת", אמרו מנהלי המשביר, "בלי המוסד לביקורת לא נוכל לפטור".

עבירה שכנית. לויין המשיך לשק"תוק, גם אחרי שפוטרו זמנית. כאשר פסק משתיקתו סיפר כי את ההוראה למכור את השמן, שנודע לשבטי הבידואים בנגב, במחיר מופקע, קיבל מן המרכז בתל-אביב. "לויין הוא אדם ישר וענין", ציין כתב דבר בכאר שבע פעמים בשבוע אחד, "הוא לא נהנה אישית מכל העיסקה".

למנהלי המשביר היו גם טענות אחרות. "כל העיסקה היא רק עבירה שכנית", הס' בירו, כשנשאלו אם אמנם היתה זו הוראתם לרמות את הבידואים ואת הגויים גם יחד. השבוע, שלושה חודשים אחרי שנתלתה העבירה השכנית של המשביר המרכזי בבאר-שבע, המשיכו מנהל הסניף ומנהלי המשביר בתל-אביב להלך חופשיים. במשרד המטסרה והממשלה נמשכו אותה שעה הדיונים, אם יש לנהוג בממשביר כמו בכל סוחר פרטי שהיה נתפס בעבירה דומה, או להא' שיק בקו של העלמת-עין.

כל ישראל

ראש עיר ליוס

עירית נוער שלוש במחצית החודש הבא בעיר חיפה. בכנס נציגי כיתות י

אנשים

חבל על הזמן

זמן קצר לפני נסיעתו לדרום-אמריקה, הירצה שר הבריאות **ישראל ברזילי** בסמינר לבוגרי קיבוצים יוצאי צבא, בגבעת חביבה. באמצע נאומו על המצב המדיני נפל זבוב אל תוך כוס החלב של השר, ולמרות צמאונו הגדול נמנע השר מלשתות את המשקה. אולם כאשר, בתום הנאום, שאל אותו אחד הנוכחים: "מה עושה מפ"ם למה שלום?" לא יכול היה השר להתאפק. "מפ"ם יושבת בועד השלום ואיננה שולה זבובים מתוך החלב", השובח השר, משה את הזבוב מתוך הכוס ונמנע את החלב עד תומו. . . . מלחמתו של ראש הממשלה **דוד בן-גוריון** במלה "את" הגיעה ל- קיצה, בכניעתו המוחלטת של ראש הממשלה, במאמר שפירסם בגיני בדיעות אחרונות, בתשובה להאשמותיו של **ישראל גרלין**, כי הוא מתעלם מחלקה של ההגנה בהקמת צה"ל, כתב בעיני 18 פעמים את המלה המוחרמת. . . . במלחמה אחרת התחיל הפזמונאי **נתן אלתרמן**, וזכה מיד ב- נצחון. במשך כשנה קודם שודרה בגלי צה"ל תכנית בשם **מגש המזל**. לאחרונה טילפן אלתרמן אל מנהל התחנה, טען כי שיבוש השם מגש הכסף הוא פגיעה באלה שמשי מעות השם מתיחסת אליהם. התכנית בוטלה. . . . במאורע מלפני 35 שנה נזכר הרב **יהודה הכהן מימון**, שעלה לחדר שות אחרי שכונה את הרב סולביצקי שקרן בעקבות האשמותיו של האחרון נגד היכל שלמה בירושלים. נזכר הרב מימון: כאשר הופיע באסיפה באחת הערים בגליציה, ניסו החרדים באותה עיר לפוצץ את האסיפה. איר לם מכיון שלחסידיו של הרב מימון היה כח רב, מצאו מתנגדיו שיטה מקורית לפי צוץ האסיפה. שני בחורי ישיבה באו לאסיפה, החלו להתכתב ביניהם, גררו את הקהלה כולה להתכתשות. עד שהאסיפה הופסקה. . . . את קריקטורת השבוע ציר שר המשטרה **בכור שיטרת**. כראיון שנתן לכתב מעריב **פאלק בשן** הצליח השר ל- צייר בכוחו הוא אוטופורטריט מדויק. כאשר הזכיר המראין בפניו, כי למשרד המשטרה השראלי אין דומה בכל העולם, התרתח והשיב: "בכל העולם אין? מי אמר בכל? מאיפוא כולם יודעים הם חקרו? הנה בפרו יש משרד משטרה נפרד. בפרו! בפרו! בדרום אמריקה. קיבלתי איזו חוברת משם וראיתי כי כתוב על השער: במפורש: מינס טריון המשטרה". כאשר הזכיר לו המראין את ההצעה לצרף את משרד המשטרה למשרד הפנים, גילה שיטרת: "אמרתי כבר כי אני מוכן לקבל גם את משרד הפנים". . . . **הלורד מנקרופט**, השר היהודי ללא תיק בממשלת בריטניה, שבא לישראל בלהית אשתו לפי הזמנתו של המיליונר **יצחק זולפסון** לתנוכת היכל שלמה, גילה כי הוא ואשתו נוסעים תמיד במטוסים נפרדים, מאחר שאין הם רוצים להסתכן יותר מדי. . . . לפני צאתו למוסקבה כינס נשיא רעים **גמאל עבר אל-נאצר** את עתונאי קהיר למסיבת פרידה. "אני מקוה לראות את כולכם בריאים ושלמים בשבוע", איחל להם, בהיפרדו. "אנחנו עוד נתראה בשהה התעופה לפני ההמראה", השיבו לו העתוני נאים. "למה לכם כל הטיחה הזאת?" הגיב עבר אל-נאצר, "לא חבל על זמנכם?".

קניה על סודוויציים

האדם האומלל ביותר השבוע היה קרנין גלי צה"ל **דוד ריבלין**. אחרי שהאריץ הדפיס מכתב של קורא חיפאי, אשר טען כי ריבלין אינו מתאים לתפקידו, כי "חיתוך דיבורו הוא פסטיש המכה קצובות" וכי הוא נעדר חוש הומור, צילצל הטלפון ללא הפסק בגלי צה"ל. כל המטלפנים רצו לדבר עם דוד ריבלין. בפי כולם היתה אותה שאלה: "קראת מה שכתבו עליך בהארץ? לבטוף היה צורך להציב אדם מיוחד ליד הטלפון שיקרא לריבלין. בשעות הערב ישב ליד הטלפון מנהל התחנה **בנימין (בנו) צור**, ובאופן אוטומטי השיב לכל קריאה: "כן, ריבלין כבר קרא את הארץ. . . . לביקורת מאותה סוג זכה גם החי דונאי **שמואל רוזן**, אחרי שהעיר לו כי הצחק המונוטוני בו הוא מגיב אחרי כל תשובה של נשאל הוא צורם אני, פסק לצחוק, החל מגיב על כל תשובה ב- משפט: "פשוט מאוד". . . . חרשים מספר אחרי שנחוג יום הולדתו ה-70 של הצייר היהודי **מרק שאגאל**, גילה הצייר כי ל- מעשה אינו יודע מתי נולד. לדבריו שינו הוריו את תאריך לידתו, כדי לפטרו מחובת הגיוס לצבא הצאר. גילוי אחר של הצייר:

מיצער העשור בניו יורק. באיצטדיון הפולו בניו יורק, התכנסו 40 אלף איש — ברובם המכריע יהודים — לחוג את יום העצמאות העשירי של ישראל. את המיצעד פתחו תזמור רות של ארגוני משוחררי המלחמות, ארגונים ציוניים ומקהלת אוניברסיטת ברנדייס. אחריהם צעדו אורחי הכבוד. בתמונה בר'אלוף משה דיין, אלמנת הנשיא לשעבר אליאנור רוזבלט והסנאטור היהודי הרב הראש ליהמן. מאחורי דיין צועד שגריר ישראל אבא אבן.

עד גיל 20 לא ראה ציור או משהו דומה לזה. . . . **צבי ארד**, מי שהיה אחר מראשי הסופרים של השומר הצעיר, מחבר ביתו של אדם וירח ניטן. עוב השבוע את קיבוץ עין-שמר והצטרף להנהלת עטיעובד. ארד התפרסם בכך, שבמי הפילוג בין מפ"ם ל"ד"ר **משה סנה** לחם לסילוקו של ח"כ מפ"ם **יעקב (קובה) ריפמן** מהקיבוץ. מאמצייו לסלק את ריפמן נכשלו, אולם 30 חברים צעירים גרשו מעין-שמר בגלל ארד. . . . **נמרוד אשד**, ממנהיגי מרד הימאים, התמנה לקצין ראשון באגדת הקיבוץ הארצי א/ק פלמי"ח. סיפר אשד: "אני איש הפלמי"ח היחיד בין כל אנשי הצוות". . . . כאשר תירגמו לאחד מבעליהן של האחיות פיטרס הכושיות, המופיעות במסיקול אולימפיה, את מה שכתב המבקר **חיים גמזו** על הצגתו, התמרמר האיש: "זה לא יכול להיות. אחרי ההצגה אכל מר גמזו כל כך הרבה סנדביציים במסיבה לכבודנו. אי אפשר להאמין שהוא לא נהנה".

את התיאטרון. . . . במצב פחות נעים היתה נתונה **יעל ישרי** עצמה. באחד הימים הופיע בביתה צעיר, שהציג את עצמו ככתב עתון בולגרי, ראיין אותה ולקח כמה מי תמונותיה. אגב כך הציע לה לבלות בחבי רתו. כשסירבה יעל, נעלם הצעיר עם ה- תמונות ואילו ממערכת העתון הבולגרי הודיע עזילה כי כתב מעין זה אינו מוכר להם. . . . **דן בראמון**, אשר כתב רשימה צינית והומוריסטית על מסיבה שנערכה בביתו של בעל מפעלי קיור פריזר בישראל **אפי ריב** **אירלין**, כלל בה גם כמה קטעי רכילות ששמעו. במקום אחד טעה, ובמקום להחליף את השמות הגמתיים בשמות מדי- מיס, כתב על אחת הגבירות שהיא מבלה את לילותיה עם ארון מסויים. לחרדתו התברר לו שארון כזה קיים, ושכל הסיפור קרוב לאמת. . . . תחרות מסוג מיוחד נערכה לאחרונה בין תיאטרון זוטא ולהקת בעל ירום, שתי להקות המופיעות בהתישבות העובדת **חיים טופול** מבצל ירוק ו**מאיר ינאי** מזוטא הסכימו ביניהם, כי מי שמיר גיתו הצליח לעבור על פני המוני תיאטרון השני יזכה בבקבוק בירה. עד כה זכה ינאי בשני בקבוקים. . . . אחרי ששני סרטי הנסיוניים של איש הקולנוע הישראלי **יורם גרוס**, שמוזגו לסרט אחד בשם שיר ללא מילים, זכו למדלית ברונזה ב- תערוכת בריסל, קיבל גרוס הזמנה להציג את סרטיו בפסטיבל סרטים, אשר יערך במנהיים בגרמניה המערבית. . . . אורחים מסוג מיוחד זכה שוער הנבחרת הישראלית בכדורגל **יעקב הודורוב**. כשמכונתו התקלקלה בכביש ירושלים, אסף אותו **ראובן (רומק) גרינברג** ב- מכונתו. מאחר שכל בתי המלון בירושלים היו מלאים, דאג רומק לסידור לינה מיוחד עבור הודורוב.

פסוקי השבוע

- שר המשטרה **בכור שיטרת**: "ספר כבר עשר שנים בתפקידו וזה קשה. מילא, ככנסת אפשר לשבת אפילו עשרים-שלושים שנה, אבל לא במשטרה!"
- ח"כ חרות יוחנן בארד**, על דרישתם של הצ"כ להעמיד את פרץ ברב שטיין בראש רשימת המפלגה המאוחדת: "לאחר שהציונים הכלליים עמדו כל כך על מועמדותו, אני מקוה שלא יורידו אותו מראשות הרשימה שלהם לכנסת בבחירות הבאות."
- מאמר ראשי ב"דבר"**: "הבחירות לכנסת הן חשאיות וחופשיות, ועד כה נפלה ערעה אחת מראשם של אלה שהצביעו בעד מקי"ו ולו רק מן הסיבה הפשוטה, שברוך כלל לא יודע מי הם המצביעים האלה."
- "דבר"**, **באותו מאמר**: "גם הערבים הנוטים למפא"י וגם אלה הנוטים למפ"ם ולמפלגות אחרות הם ערבים כשרים."
- שחקנית "בצל ירוק" גליה טופול**, על הופעת האחיות פיטרס, ש' משקלן 400 קילו: "בפעם הראשונה אני רואה פילים משגעים בני-אדם."
- מבקר הקולנוע רם עברון**, על הסרט היפאני רחוב החרפה, העוסק ב- בעיית הזנות: "הבעיה העתיקה ביותר בעולם — בעיניים הצרות ביותר בעולם."

מוצגי הקיץ של מדיים
עם סיום "מצעד הפרוטות" ואיסוף כספי התרומות, נערכה תצוגת אופנה מיוחדת שכללה מבחר מוצגים קיציים משל בית-מסחר מדיים.
הופעה זאת של מדיים היתה עממית ביותר גם מבחינת הצרכים אותם נועדה לשמש וגם עקב המחירים הנוחים באופן יחסי. יקיר המוצרים נועד לנופש ול- חופש.
פיקניק — היתה מערכת נחמדה של מכנסי פסים בשחור ולבן ולזה — חולצת שק שחורה עם עניבה בצבע המכנסים. עלומים היתה חליפת חוף, מעין פי- גימה שרקעה כחול ועליה ציורים סיניים. בתצוגה בלטו בגדיישים חדישים, מעילי חוף ומעילי רחצה ושפע של שמלות שק בדגמים שונים מאריגי טריקו מגוני-צבע.

לירושלים הברירה והיסנה

הוגברה תנועת הרכבות עם כניסת לוח הזמנים החדש, ביום 4.5.58. 9 רכבות ליום עולות לברייה (מהן 6 מתל-אביב ו-3 מחיפה) — ו-10 יורדות לשפ-לה (מהן 7 לתל-אביב ו-3 ל-חיפה).

והרי זמניהן:
מירושלים לתל-אביב בשעות
1325, 1055, 950, 754, 640, 1820, 1620.
מירושלים לחיפה בשעות
1215, 1737.
מירושלים לירושלים בשעות
553, 658, 1010, 1345, 1530, 1728.
מחיפה לירושלים בשעות
1153, 1645.

תל-אביב-ירושלים
הלך ושוב 1.800 ל"י
חיפה-ירושלים
הלך ושוב 3.600 ל"י

תחנות הרכבת בירושלים ובתל-אביב דרום (ליד בית הדר) שופצו, והוכנסו בהן שיפורים רבים לנוחיות הנוסעים.
תמיד לשרותך
הנהלת רכבת ישראל

סופרפון

סיפון-הסיפון החכם

8 כוונות מייסודה
משובחיה.
מלוי על-ידי בלון אחד

כוס מודה — 10 פר'
להשיג בכל החנויות המובחרות בארץ

המסיף: אנג'לו-אימכורטס בע"מ
תל-אביב נחלת בנימין 52
ת.ד. 755, טל. 6796

סולידריות מעמית

ירושלים, אחרי שהנהלת בית הספר על שם ארלוזורוב הטילה על השמש י. מרגלית לקבל עובד נוסף לבית הספר, בחר השמש באשתו, קיבל הוראה מלשכת העבודה לפטרה, סגר בתגובה את דלתות בית הספר, לא נתן לתלמידים להכנס אליו.

★ ★ ★

הזמנות אחרונה לגמרי

בארשבע, סגרו שלטונות הבריאות את הבאר היחידה בעיר - ההזמנות האחרונה - לאחר שקבעו כי התנאים הייטיביים בה עלולים להחמיר הזמנות אחרונות למבקריה להשאר בריאים.

★ ★ ★

למעורמי התהילה

לונדון, טיפס המתאגרף האיטלקי אני טון ג'ראמקי לזירת האיגרוף באולם אלברט, הסיר את גלימתו, נוכח כי שכח ללבוש את מכנסיו, הוחזר על-ידי מאמניו לתוך ההלבשה, הולבש במכנסים, הוחזר לזירה וניצח את יריבו.

★ ★ ★

תרופה פוגעת

תל אביב, הובא ילד בן 6 לבית החולים הדסה, שם גילו כי הוא סובל מפגיעה חמורה באבריו הפנימיים, שנגרמו מ"מקל שהוחזר לקרבו, הסבירו: "החברים מדדו לי את החום".

★ ★ ★

"עליהם הפועל!"

בארשבע, החליט מרכז הפועל ל"קיים יום ספורט אזורי של חברי הפועל על בנגב, הזמין את שבטי הבדואים בסביבה להשתתף בתחרות רכיבה על גמלים.

★ ★ ★

קינאה זוהמת

תל אביב, הכינו ילדים בכסונת מכבי ערימת צעים למזורת ל"ג בעומר, אחרי שאספו אותם במשך שבועות רבים, התכוננו להדליקה בערב החג, הופתעו כאשר גילו כי מישהו אחר הצית את המזורה בהעדרם, ניסו לכבותה כדי להדליקה בעצמם, ניכרו ונלקחו לתחנת עזרה ראשונה.

★ ★ ★

דיסונאנס

תל אביב, אחרי שאי אפשר היה למי צוא מוצא בסכסוך בין סגן ראש העיר אברהם שכטרמן, לבין מנהל בית החולים הדסה הר"ר ליטמנוביץ, הציע סגן ראש העיר כי ימנו את מנהל בית החולים למנהל היכל התרבות.

★ ★ ★

אקספרס

ירושלים, צעדו 75 דחרים מכל חלקי הארץ בתחרות צעידה ברחובות העיר, עברו המישה קילומטרים בחליבה, נפסלו כולם אחרי ששלוש מאות מטר לפני קו-הסיום החלו כולם לרוץ.

★ ★ ★

רוח בדתיריודותית

לאסטר, אנגליה, עברו רוכבי אופיניים דרך רחובות העיר, כשעשרה מהם מקוימים את כל השאר, עוררו את חמתו של ראש העיר, שפקד על שוטרי התנועה לרדוף אחרי רוכבי האופניים ש"השיגו את חבריהם, ולרשום להם דו"חות על עבירות תנועה.

★ ★ ★

הפרומה והרכבה

ירושלים, לאחר שקנתה חצי איגרת של מפעל הפיס, מכינת שחסרו לה 200 פרנסות לרכישת איגרת שלמה, זכתה עקרת בית בחצי הפרס - 5000 ל"י במקום 10000 ל"י.

התכתבות זו עם מספרים סידוריים, כפי שאתם עושים, מזכירה לי תמיד את הסיפור על אשת החברה הגבוהה שהחליטה להחזיר מעט קרן אור לבית-הכלא, על ידי כתיבת מכתבים קטנים מלבטים לאסירים. היא לא ידעה כיצד לפנות אליהם, כיוון שידעה רק את מספריהם. בטופ השיגה את מה שחש"ב בה לחיבות. 688395 יקר, כתבה, האם מותר לי לקרוא לך 1688?

★ ★ ★

למה ומה הוא אשם

כשנמצאת כבר נערה הכותבת מכתב חובב כמו זה של (1076/68) היא שוכחת לצרף את כתובתה. אוריקי, עשי זאת מהרה, את שומעת?

אחרי אלפיים שנה פלוס עשר שנים של ציונות ומאבק, לאחר שהושגה סוף סוף מטרת הדרווח ומר וייסל אירגן את חגיגת העשור וכי... בקיצור, הבלאגן נגמר, וסתם כך, מתוך שיעמום רגעי, סחבתי פדים מספר מתוך הבלוק המקודש של אחי והחלטתי לקשקש אליך. נכון, את באמת לא אשמה.

אני, כמו שאומרים גם על מדינתנו הי צעירה, בתהליך של גיבוש. כלומר, עוד לא התלשתי איזה מין טיפוס אהיה ושל מי ולמה. בינתיים אני מבסוטה לשחק את עצמי בחיים כאלפי צורות, לפי מצב הרוח. לא אמסור על עצמי שום פרטים, משום שאותו יצור תמוהני החי בקרבי זר לי לחלוטין, וכל מי שסקרן יזכור שהסקרנות הרגה את החתול, אבל אף אחד לא יודע למה ומה הוא אשם.

על אף הכל לא אתנגד שלאיהו שהוא צבר או לא - יהיה דם ואומץ לשלוח אלי מכתבים, למרות האלמוניות שבה התעספתי הפעם. הדרישה היחידה שלי היא שמכתבי יהיו כתובים בכתב קריא, ומעניינים עד כדי כך, שיתגברו על עצלנותי המפורסמת ו"איאלץ לענות לו. אני מוכנה להציע לו רק דף נייר סחוב, מקושקש ברציפות מתקבלת על הדעת, ואת הידיעה שהוא מתכתב עם פרצוף תוצרת הדסה. אני מוכנה אפילו ל"ספר לו כמה אני לא אוהבת ציונות וקי שואים.

לכל הזאבים, ולזאבי הנייר בפרט: אני כיפה אדומה אמיתית - לא בצבע - זאתי ומרת עוד לא מלאו לי 15 שנים. זהו זה."

★ ★ ★

צניעות וחמשיריים

(1076/69) אוהב אותן פשוטות, צנועות, וחובבות טבע, אבל זה עוד לא מספיק, עליהן לדעת לכתוב קצת. פרוזה או משירי רים, לא חשוב. הוא גורא מאופק ולא רוצה לבוא ברשימה של תכונות נודשות כמו יד פיי, גובה וצבע שיער. הוא רק מבטא את המושג חוש המור.

★ ★ ★

מעניינים והכד

אם חשבתם לרגע שנערות בגיל אינני ריי צה לומר איזה עשרה חללו לכתוב אלי ב"צמדים - טעות בידיכם. קחו למשל את (1076/70).

הן בנות 17, תלמידות טובות וחברות גורא טובות. כל אחת מנסה לשכנע אותי, שהשנייה "באמת" נחמדה. והן רוצות בתור רים פקחים ועם המון של, שלא לדבר על חוש המור ומעניינים והכל. כאים בחשבון חיילים, אומרות הן, והן רוצות להתראות קודם דרך תמונה "שתהיה מקסימה".

★ ★ ★

לרותי, שלא נושקה בערב הראשון: אין דבר, רומיאו לא נבנה ביום אחד.

★ ★ ★

להיות מה שהיא תקרא

אם ההרגשה שאת מתכתבת עם בחור הי עושה עתה בנייריך (1076/71) תעשה אותך מאושרת עוד יותר, מדוע, אפוא, לא תכתבי אליו? פרט לשמו, לא מסר כל פרטים על עצמו; ידע לבקש לעומת זאת, שתתענייני באמנות קלאסית ומודרנית, פזמונים אחרונים של החשבו, וכן דמיון מפר תח בכדי שתוכל להיות את מה שהיא תקרא. רגע אחד, מוטב שלא יהיו לך דודים ודודות ברדיוס של לא פחות מאשר 300 מיל מניו-יורק, מבקש הוא.

★ ★ ★

ובכד, זבלות

אילו אני במקומכם, אוי לא הייתי כותבת ל(1076/72) שתיהן בנות 20, תל אביביות, במכתב בזאלי מאד מספרות הן כיצד אתת חיילת והשגיה לא כל כך, השכלת האתת תיכונת והשגיה לומדת באוניברסיטה (ל מה?), שתיהן אוהבות לבלות, אולם לא בילוי ריקני. שהן נאות; שששש חום, שעיני האחת ירוקות ושל השנית כחולות. שגבהן

170 ס"מ, שהן אוהבות מאד קולנוע ומי אטרון, לרקוד, ובכלל לבלות. והן מעוניינות בשני בחורים משכילים ורציניים, גברי הים ונאים - יכולים אפילו להיות סטודנטים, בתנאי שיאהבו לרקוד ויקודים סא לוניים, טיולים, הצגות, קונצרטים וכו'. את בודאי מבינה ויודעת מהי כוונתנו! אומרות

נערת השבוע

לא תראו אותה בכסית ואף לא ברחל; היא לא בת קיבוץ לשעבר, ובכל זאת היא רקדנית מעולה. כך מבטיח הרקדן הספרדי אנטוניו, המגדל אותה זה עשר שנים ברי קוד, כדי לעשתה בעתיד לבת זוגו, אחרי שרוזריו הוא נפרדו.

הנערה, בעלת הגו הקטן והנשיי מאוד, היא בתיה ורסנו, שהעדה, בהיותה בת שמונה, נהגה לנשט אל מאחורי הקלעים, אחרי הופעה של רוזריו ואנטוניו, להגיש להם זר פרחים, ולהדגים בפניהם קטעי ריקוד, אותם כבר הספיקה ללמוד אצל מ"א ארבתובה. אנטוניו התלהב. "תן לי ילדה זו", אמר לאביה, ואעשה ממנה רקדנית גדולה.

מאז מדי שנה, נוסעת בתיה אל אנטוניו לברצלונה, שם לומדת היא את שלושה חור דשים רצופים, את כל סודות המחול הסי פרדי הלוטה. כאשר היא חוזרת ארצה, נמ צאות באמתחתה הוראות מוקלטות של מורה החביב, עליהן היא חוזרת משך שתיים כל יום בביתה.

השנה תיסע בפעם התשיעית והאחרונה אל אנטוניו. לאחר מכן, שוב לא יהיה לה מה ללמוד אצלו. היא תהיה בת זוגו למחול. החוקרת והחוקת אביה במלון מפואר בבר צלונה, הם על חשבון המורה.

בתיה היא נערה ביישנית ביותר. היא מו רידה בענוותנות את עטפתה הארוכים על עיניה החומות, כשהיא מספרת שבספרד אין יוצאים בני הנוער לבד. תמיד נלווה אליה הם קרוב שמפחה. "מה את עושה בארץ?" שאלתה. "אני לוקחת את אבא, אומרת היא, כששפתיה הטבעיות מחייכות.

הן כל מה שאני מקחה הוא שגם אתם מבינים מה כוונתי.

★ ★ ★

בידוי נעים ויקר

מבטיחים ארבעת (1076/73) לארבע צעירות כבנות 22:17, אחרי שתכתבנה אתם. כאילו שאינני יודעת שזה כל מה שאתן רוצות! או מה טעם להמשך?

★ ★ ★

בומבה!

מגרתים להנות במה צדיקים בסודם ש"יאותו, בכל זאת, לכתוב לי (1076/74). "הגני בחורה בשנות העשרים, המשרתת בצהל" באחת מיחידות השריון המפוארות,

מכתבים ופירושים

אשר הביסו את המצרים בסיני בעת שאני ישבתי ועשיתי חיים בתל אביב. באשר לפרטים יותר אינטימיים, מבנה גופי שמנמן, ובהי 160 ס"מ, שיערי שאני, עיני חומות - בסך הכל: החברה אומרים שאני פצצה אנטומית כמעט כמו ג'ינה. "מחוץ לעיסוקי כחילת, אינני מוניתה כל מה שקשור בבידור. אני משוגעת לגמרי אחרי ריקודים סאלוניים, אינני בורחת גם ממסיבות, נשפים, סרטים, הצגות תיאטרון ובאלט בכל מחיר ובכל שעה.

בשעות הפנאי, וביחוד כשאני מתקלחת, אני פוצחת בזמרה, ומי שזוכה במקרה ליי הנות משרתי, טוען שזה בומבה.

"אני מעוניינת להתכתב עם כל נפש בריאה בגוף גברי, במיד צה"ל או בלעדית. נושאי ההתכתבות: כל דבר העומד ברומו של העולם הצבאי-שריונאי והחילוני."

★ ★ ★

פס עדיך

ל(1076/75) יש שגעון אחד: הוא יכתב רק עם סמלת. סמלת חמודה, אם אפשר. זה התחיל בכך, הוא אומר, שכל מאחיו התרכזו בפסים. "כשהייתי קטן, הלבישו אותי פיגמה עם פסים. כשגדלתי, אמרו שאני פסיכי. כשעסקתי בארכיאולוגיה, חיפשתי כל הזמן פסיפס עתיק. בצבא, מתתי אחרי פס לחופשה. במשחקי פוקר, תמיד אמרתי פס. וכשאני חושב עכשיו על בחורה, היא לא שחה שום דבר אם אין לה על השרחל פסים. ולמי יש יותר פסים מאשר לסמלת? לזברה, למשל.

כיצד לנהוג בתערוכת ציור

אל תספרו לאף אחד, אני גורא לא מבינה בציור. מעולם לא ידעתי להבחין בין ביפה לבין הירוימוס בוש, וכשמבטאים את השם קפלינג, אני ממחרת לומר שלא ידעתי שהי בוגד הנורבני ידע גם לצייר.

תוכלו, על כך, לתאר לכם את מבוכתי, כאשר הומינטי ידיתי הציירת לבקר בתערוכה שלה. ניסיתי להתחמק, אבל לא נעים. בלעתי רוק ונכנסתי.

הסתובבתי אובדת בין המבקרים שהסתרו בבו בגלריה. הדבר היחיד שיכולתי להבחין הוא כי הציור היה אבסטרקטי. לפתע, כפי שאומר המשורר, אורו עיני. לבושה שמלת טרפו, כשהיא כולה מרפקים וברכיים, ניצב בה לי לפני תמונה, שאל תשאלו אותי מה היא מבטאה - חברתי לילי. "הצמדי אליה", אמרתי לעצמי, ותלמדי משהו.

בשיעור קצר אתר למדתי להיות מבקרת ציור, לרוק, ברישול וכלאחר יד. משפטים שלא הייתי מעיזה לבטא בקול רם.

המלה החשובה ביותר, הטובה לכל מקרה, שלמדתי היא "מעניין", כשאתרי זה באה הפי סקה קצרה רבת משמעות. כך עשתה לילי כאשר קרבת אליה ושאלתיה לדעתה. היא פסעה כמה צעדים לאחור, ממצצה בעיניה הפספסיה: "דקורטיבי מאד, אינך מוצאת ז" כמובן שמצאתי. יש בזה עוצמה, כוח הי בעה. ראי את הצבעים העזים, את התנופה, את התנועה המתמדת." אחרי שלוש דקות נוספות נדמה היה לי שאני מבינה ותופסת את החיים, את הבריאה וההוייה, ואת משך חק הטבע.

כאשר התנדבתי לומר גם אני משהו ובר שאתי את המלה "קומפוזיטיב", העיפה בי לילי מבט כל כך סלחני ומלא רחמים שלא ידעתי אנה אני באה. ניסיתי שוב: "מטא פיסית", נכון, די מטאפיסי, הואילה לילי להסכים.

התחלתי מרישה כמו בבית, כשאני שוי אבת עיזוד והשראה מגובשתה הבושתת של ידיתי המלומדת. כל מה שנתר לי ללמוד, הוא כיצד יוצאים מן העסק, הלבתי עקב בצד אגודל עם לגלי.

"יקורת!" אמרה זו בתוך מלבב לצחירת, "עוד לא ראיתי דבר כזה."

טפשה! כמעט בעטתי בעצמה, לא יכולת את לומר את זה?"

תגליות סיני (מאת בנו רותנברג, חר צאת מסדה, 205 עמודים) החלו ביום חורפי אחד, שבוע אחרי שצה"ל כבש את חצי האי. לאנד רובר רוק, עמוס לעייפה מוון, דלק, מצלמות, חמישה אנשים וספר תנ"ך, עזב את הנגב הישראלי ליד ניצנה וחצה את הגבול. ליד ההגרה ישב בעל הגיפ והמצי' למות; בנו רותנברג, צלם-עיתונות ותיק, חר בב פילוסופיה וארכיאולוגיה.

היה זה ראשון בסדרת מסעות, מחולות אל-עיריש ועד פסגות גיבל מוסה ומעמקי קאניון אום סודיר. רותנברג, אשר בשנים האחרונות ליתוה את הפרופסור האמריקאי גלסון גליק בסיווריהגילויים שלו בנגב, הביא אתו מסיני אוסף עשיר של אינפורמציה, תיאורים וציולמים מרהיבים, העושים מתג' ליות סיני את האלבוים המעניין ביותר שנולד במיבצע קדש.

מאה הציולמים, שנבחרו מתוך יותר מ' 3000, מציגים מראות בלתי-ידועים על הי' שימון, כמו מיבצר סלאח-אל-דין בראס אל-גונדי, שנועד לשמור על דרך החאג' ממצרים לחגיאז; כדראחסנה רומיים ששרדו בשלי-מותם בתל אל-שייך; שרידיו רבי-הרושם של המיבצר הצלבני בג'זירת פרעון במפרץ אי-לת; מצבת-זכרון פרעונית לאחד אקדוניה, עבד אמנס השלישי; כתובת עברית-ארמית, ב' כתב נבטי, וציורי מגורה עברית, בקאניון הכתובות, מדרום-מערב לראס אל-נאקב. ובצד אתרים אלה: מראות מודרניים יותר, כמו מפרץ שרם אל-שייך, נמל אל-טור ומינור סנטה קתרינה על אוצרותיו ותושביו.

החידה עדיין פתומה. אך הציולמים מהנים רק מחצית הספר. המחצית השניה דחוסה תיאוריים, ניתוחים מדעיים והש' האות עם כתביהם של עורכי-מסעות קדומים.

בסיום פרק דחוס-עובדות על צפונות סיני, כותב הארכיאולוג הנודע ד"ר יוחנן אהרונג, על זיהויו המדויק של הר סיני: "עוד בימי בית ראשון זיהו אותו עם הר חורב, שב' דרום חג'יהאג. אין בידויו הוכחות לכונות הויהויו הנה, אך לעומת זה אין בידויו גם שום הוכחה לשלילתו". אך איהו הוא הר חורב — גיבל סרבל, גיבל מוסה או גיבל קתרינה — זאת אין איש יכול לקבוע עדיין. והחידה המרתקת ביותר, לגבי ההיסטוריה של העם העברי, שאראה סתומה בדיוק כפי ש' היתה לפני שפשטו על פני המדבר הגדול יחידות צה"ל ונחליו המדענים, הצלמים ו' חובכי הטבע של ישראל.

אי ש לא ועדר

תקומה (שירי הארץ וסיפוריה — 365 עמודים — הוצאת עמיהי) היא אחת מהופעות הבכורה של אירוע שיהיה אופייני לעשור — אנתולוגיה ספרותית. במקרה-מזל-עורך אבי תולוגיה יוסף ליכטנבוים לא קיפס איש באתולוגיה זאת. כונסו בה מיצירותיהם של 125 משוררים ומספרים — מאריכא, יוסף עד תמוז, בנימין.

אי ש לא נעדר וכל יצירה הקשורה איכ' שהוא בתקומת הצינונות, ישראל והעשור הראשון הכוללה. אפילו שיר העבודה של חיים נחמן ביאליק (מי יצילנו מדעבו) / מי יאכילנו לחם רב? / מי ישקנו כוס חלב? / למי תודה, למי ברכה? / לעבודה ולמלאכה)

אוסף אגרונומים. לשבח מיוחד רא-יים הצינונים הביוגרפיים שהוספו לכל יצי-רה. מהם אפשר ללמוד, בין השאר, כי המשורר משה טבנקין (בן מנהיג אחרות-העבודה יצחק טבנקין ואחי מפקד פלמ"ח יוספלה טבנקין) הוא בחייו הלא-פיוטיים מנ' הל בית-הספר בעין-חורו, וכי חיים (הנה) מוסלות ופוחתו(1) גורי השתלם לא רק ב' אוניברסיטות הפלמ"ח (ש שנים), ירושלים ופאריס אלא אף סיים, ככל מפקד פלמ"ח השחה את מעיל העור שלו, את בית-הספר החקלאי כדורי.

אגב, כמשורר בעל חינוך לחקלאות מתגלה גם נתן אלתרמן, שהוא אגרונום לפי מקצועו, חניך המכון הגבוה לחקלאות בנאנס, צרפת.

* בגורת ישראלית אפרת של אותו מוסד היא אגרונום רחל (משק הפועלות) ינאית, הידועה כיופם ינתה בגורת טטי' ו של ה' מדינת, רעיית נשיא המדינה, רחל בן-צבי.

עבד אל-נאצר ומארחים ברחובות מוסקבה * כאילו לא גונה פולחן האישיות

לירות! בסיסמה מצלצלת זו פתח השבועון אל-מוצאור הקהירי במיפעל בעל ערך היס' טורי. אפשר היה להרחיח את חמישים הליימ (300 ל"י) גם בעד שתיים או שלוש מלים — בתנאי שיוכלו לשמש סיסמה נאותה לרפוב' ליקה הערבית המאוחדת.

לצרפתים יש חרות, שוויץ, אחווה, ל' אנגלים: אזוהים וזכותה" הסביר השבועון, "מה יהיה לרפובליקה הערבית המאוחדת?" בתנאי התחרות נאמר, כי הסיסמה צריכה להלום לא רק את האיחוד הסורי-מצרי, אלא גם איחוד העולם הערבי כולו, לכשיבוא. ב' ראש ועדת השופטים ניצב פתחי רדואן, שר ההדרכה.

השבוע, אחרי שחלפו ארבעת השבועות המוקצים, פתחו השופטים את ה3291 המעטפות, שנשלחו למערכת השבועון.

המצרים שזוטים. בים הבולים הי' מצריים, בלסו רק כולים בודדים על מעטפות המשתתפים מסודאן, קטר וצפון אפריקה. לא הגיעה אף תשובה אחת מעיראק, ואילו חלקם של הסורים הסתכם בפחות משני תריסרים.

לשופטים לא היה קשה להעניק את הפרס השני (20 ל"י), לסיסמה: "אמונה ועמל", ואת הפרס השלישי (10 ל"י) עבור "כוח לערבים ושלום לעולם". גם את 20 פרסי-התנחומים של לירה אחת, העניקו ללא קשים מיוחדים, עבור סיסמות כמו: "מולדת אחת, עם אחד"; "יד אללה עם המתאחדים"; "הרם ראשון!"; "רצון העמים מרצון האלוהים".

רק משביקשו להעניק את הפרס הראשון, גילו השופטים כי גם לא אחת מן ההצעות אינה ראויה לכבוד זה. הם הודיעו על חידוש התחרות — שהרי אין זה נאה ל' רפובליקה הערבית המאוחדת שאין לה סיסי-מה משלה.

מחרוזת

השר הפסיד

שארף מאליק, שר החוץ הלבנוני, חיב לקצין העתונות של משרדו, חסן סעו, אלף לירות לבנוניות. את הסכום הוא הפסיד, כאשר התערב הדוקטור לפילוסופיה מאליק, כי האיחוד המצרי-סורי לא יצא לפועל. . . . **פיכמוך משפחתי** פרץ בין שני בני-הרודים, מלכי עיראק וירדן. לפי מקורות מצריים, ביקש פייצל העיראקי כי האמיר שריף נאצר, דודו האמהי של המלך חוסיין, לא יתערב במדיניות המל' שלה. כתגובה ביקש חוסיין כי האמיר עבד אל-איללאה, דודו האמהי של פייצל, יימנע אף הוא מהתערבות מדינית. . . . **צרפת כמתה** בפני בריטניה, על כי הרשתה למנהיג המורדים האלגירי פרחאט עבאס לבקר באנגליה, ולנהל מערכת תע' מולה בין הסטודנטים הערבים שם. הצ' טדקות האנגלים, עבאס נושא דרכון סורי.

* ניקיטה חרושצ'וב וקלימנטי חרושילוב.

את האופוזיציה באה בדיוק בזמן שהצלחו-תיו של גמאל עבד אל-נאצר במוסקבה (ראה לעיל) ונסיונות ההתפטרות האמריקאים עם נשיא רעים-הולידו את החשש, כי המערב לא יסתבך במלחמה עם רעים-כאשר זו תנסה להשתלט על הלבנון.

תושבי ביירות, סוחרים זהירים ומיקחים מטבעם, לא מהירו להצטרף להיענות לקריאת השביתה. הם עמדו מן הצד והמתינו. אך בצפון, היתה היענות כמעט מליאה. בעיר טריפולי נסגרו למעלה מ-90% של בתי-העסק והמשרדים. הנות שנשארה פתוחה במרכז העיר הועלתה באש.

מנקים בפעולה. השוכחים יצאו ב' הפגנות המוניות. כוחות משטרה, אשר ביק' שו תחילה לפורם בשקט, נרגמו באבנים, מחסומים נעקרו ונופצו. השוטרים נופשו באלות, עמדו חדלי-אונים מול מטר האבנים של המפגינים. ואז קרה הדבר שהיה חייב לקרות, בארץ אשר תושביה התחלקו לשני מחנות וצוידו בנשק עלידי הממשלה ומב' ריחים סוריים: במין עורות המפגינים נורו כמה יריות.

המשטרה השיבה אש, וכעבור שעה קלה הדהו ברחובות טריפולי שאון שרשרות של טנקים ורעם תותחים. הצבא הלבנוני, שהוחזק במצב הכן מזה חודשים רבים לק' ראת אפשרות זאת, נכנס לפעולה. מכונות-יירה טיאטאו את הרחובות, תוך דקות ספו-רות היו מוטלים על הארץ למעלה ממאה פצועים, ולפחות 15 הרוגים. המפגינים נסו כבהלה.

אך לא כולם נטשו את שדה הקרב. רבים תפסו מיקלט במסגדים, המשיכו ל' המטרי אש על החיילים והשוטרים. היה זה היום הראשון של המלחמה.

הצינור פוצץ. למחרת התפשטו המהו-מות לביירות ולשאר המדינה. בכל מקום הוועק הצבא. חסדי האופוזיציה הקימו מיתרסים, הפעילו ברוף היס התיכון' בפיהם היתה סיסמה אחת: "מחת לשמעון! יחי האיחוד!" מספר הפצועים וההרוגים טיפס ועלה.

הוטלו פצצות על ארמון הנשיא, על בית ראש הממשלה, על מוסדות ציבוריים. צינור הנפט העיראקי, אשר זרועו הצפונית מס' תיימת ליד טריפולי בחוף היס התיכון' פוצץ. ליד בעלבק, באזור ההררי שבין סוריה והלבנון, נתקל הצבא הלבנוני ביחידת מסתנים סוריים חמושים, אשר חדרו לסייע לאוהדי האיחוד. ממשלת הלבנון הודיעה מיד על סגירת הגבול.

כאשר עלה שחר היום השלישי להת' נגשויות, הורה ברור כי הקרב הגדול, אשר יכריע את גורל הלבנון, החל בכל הרצינות.

רע"ם

דרושה: סיסמה

„כתוב חמש מלים — והרחחת חמישים

* הדרוע הדרומית המסתיימת בחיפה, אינה בשימוש מאז 1948.

במרחב

מבעד מסך החול

קריאות באצטדיון

כאשר הופיע גמאל עבד אל-נאצר בפעם הראשונה באצטדיון לונגיקי, על שם לנין, במוסקבה, הריעו לו המוני הרוסים בקרי' אות קצובות "נאצר! נאצר!" כאילו מעולם לא גונה פולחן האישיות בבית-המועצות. היה זה לפני 10 חודשים, ועבד אל-נאצר הופיע רק כציוור ענק, שנישא על כתפי המשלחת המצרית לפסטיבל הנוער.

לפני שבוע הופיע גמאל עבד אל-נאצר שנית באצטדיון המוסקבאי הענק. הוא התיישב ליד ניקיטה חרושצ'וב ופמלייתו. בתא הנשיאות, נופץ בידו ל-100 אלף ה' צופים אשר באו לתנות בתחרות כדורגל. ושוב היהדו קריאות ההערצה: "נאצר! נאצר!"

קריאות אלה היהדו בעולם כולו. בלוג' דון ובתשינגטון עצרו הדיפלומטים את נשי-מתם, הודיעו על תקחתם כי נשיא רעים-ישוב ממסעו הסובייטי מתוך יותר ומוכן לשתף פעולה עם המערב. אפילו פאריס רמ' זה על נכונותה להתפשר עם בן הנילוס, ולחדש את יחסיה עמו.

יותר מכל הדהו הקריאות במרחב: ב' מצרים הוסיפו לעבד אל-נאצר פרסטיזיה אדירה; בסוריה השתיקו במידה רבה את מערכת החלישות נגד האיחוד עם מצרים; בפדרציה האשמית עוררו חשש, כי תו-ספת הפרסטיזיה וההישגים הממשיים יותר של עבד אל-נאצר ממוסקבה, יגבירו את כוח התנועה הלאומית הערבית הפרו-מצרית בעיראק ובירדן; בלבנון הידרדו העניינים במהירות לשלב הראשון של מלחמת אזרחים. אולם כל ההדים הללו היו רק הקדמה למה שעשוי להתרחש, אם יודיעו הסובייטים בהודעה המשותפת, בתום הביקור, כי הם תומכים מלוא תמיכתם בדרישת הערבים ל' התותרת ישראל לגבולות החלוקה של 1947.

לבנון

הקרב החל ברצינות

במאבק בין תומכי הנשיא הפרו-ערבי כמיל שמעון, לבין מתנגדיו, בלט במיוחד נסיב אל-מותני, עורך הטלגראף הביירותי. אל-מותני, בעל נטיות שמאליות מוצהרות, היה אחד מאויביו הקיצוניים של שמעון. הוא ביטא התנגדות זו במאות מאמרי הסתה חריפים.

השבוע, שעה שהעורך היה בדרכו לביתו, נורה ונרצח על ידי אלמונים. מיד הקימו מנהיגי האופוזיציה את הקריאה: "רצח ב' פקודת הממשלה והנשיא!" להבעת מתנה, קראו לכל תושבי הלבנון לפתוח בשביתה כללית.

באחריה המורעלת וריוחית-הפתחים, פעל הרצח כמאיץ בחבית בתל אבקי-שריפה. קרי-

דולרים בתוך

124 אלף דולר, בעיקר טוב של חברת התמרוקים רבנו, מצפים בימים אלה לכל גבר ואשה בישראל שגילם למעלה מ-17 שנה. כדי לזכות בסכום זה חייבים הם למלא רק אחד ההוראות הבאות:

● להירשם לחידון התנ"ך, שיערך בי שבועות הקרובים באזורם על-ידי שני חידו- ראים של העדת העשור העולמית וקול ישר- ראל, ולזכות במספר הנקודות המכסימאלי.

● להשתתף בחידון ארצי, שיערך באול- פני קול ישראל בין הזוכים מכל האזורים, ולזכות במספר הנקודות המכסימאלי.

● להשתתף בחידון בינלאומי, שיערך בין זוכים מ-23 מדינות שונות, אף הוא באולפני קול ישראל, ולזכות במספר הי- נקודות המכסימאלי.

● לטוס לארצות-הברית ולהשתתף ב- שאלת ה-64 אלף דולר, תוכנית הטלוויזיה הסופולארית ביותר בארצות-הברית, הי- משודרת מחוף לחוף, ולענות על 12 קבוצות שונות של שאלות, כולן בתחום התנ"ך - ללא אף שגיאה אחת.

כשדון קואליציוני? על פתיחת תח- רות זו הודיע השבוע קול ישראל, בשותף עם העדת העשור העולמית. ב-23 ארצות אחרות כבר נערכת תחרות זו במלוא עוצ- מתה, ושלושה זוכים שונים כבר מצפים לנסיעתם ארצה, לחידון הבינלאומי, שיערך ב-19 לאוגוסט בבנייני האומה בירושלים, יסודר ברדיו וטלוויזיה של 34 ארצות שונות. אולם גם לפיתחה של אחת התוכניות היפות ביותר של שנת העשור, אורב הכשלון הקואליציוני.

העדת העשור העולמית, אשר יזמה חידון תנ"ך בינלאומי שיעורר הד במיוחד באר- צות הפרוטסטנטיות, בהן חשיבותו של ספר הספרים אינה פחותה מכל תלמוד תורה בירושלים, התקשרה באותן הארצות אף עם חוגי הכנסיה, חוגים אלה גילו מיד נכונות מלאה לעזרה, ואף היו בין מארגני החי- דונים הארציים במדינותיהם. אולם פלישה זו לתחום התנ"ך לא מצאה חן ודקא בעיני היהודים החרדים באותן המדינות - וכי ראשם מנהיגי אגודת ישראל באנגליה ואר- צות-הברית, הללו נרעשו במיוחד, לאחר ששמעו בתחרות המשודרת כי אף הברית החדשה כלולה בתחום החידון, הם הכריזו ארצה את התנגדותם.

וכן קרה, כי בזמן שהסיבובים האחרונים של החידון נערכים בארצות חוץ, נערכים עתה בחודי חדרים של הקואליציה הממשל- תית סיבובים ראשונים של לחץ לביטול החידון, או לצמצומו לתחום הברית הישנה בלבד.

תדרוך

המשדרים המפורטים מטה עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

קול אחד ואחד (קול ישראל, יום ד' 21.30) - פיטר פריי ויוסף טראגין מעמידים את המקרופון לרשותם של זוגות מעורבים. האם משיפע המוצא על האושר בנשואיך?

ראשון ראשון חביב (קול ישראל, יום ד' 22.30) - מצעד הפזמונים כפי שנבקעו על-ידי מאזיני קול ישראל ודרור בן אבי.

סיפוריה של אופרה (גלי צה"ל, יום ה' 21.15) - אוטו של חרדי, בהשתתפות חברי להקת אופרה ציציליה ברומא קרייני גלי צה"ל.

פזמונים וגיטרה (קול ישראל, יום ו' 18.30) - תוכנית הבידור החדשה של מרים תמיר, נעימות של מצב רוח. המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו ב- תאריכים ובשעות המפורסטים מטה. 19 יטבע בגלי העיטום.

צה"ל והישגיו (קול ישראל, יום ו' 20.15) - לכבוד העשור: מה שהיה ומה שהיה צה"ל, במקרופון עקום של קול ישראל.

מארץ לארץ (קול ישראל, יום א' 22.15) - סקירות ספרותיות על סופרי חוץ. ההזדמנות היחידה של עורך התוכנית ל- השמיע אף דברי בקורת.

● בה עלול המשתתף לזכות עד 124 אלף דולאר.

בעיטה חופשית

איך

מה איתכם? אולי תתנו לי לעבור ברחוב? לאן שאני הולך יגשים אלי, לוחצים לי את היד: "מזל טוב! מזל טוב!" אפילו כשנוהד לי הילד לא קיבלתי כל כך הרבה מזל טוב. כל העיר אומרת לי מזל טוב. ואתם יודעים איך שהרימו אותי על הידיים בירושלים. לא תאמינו. שעה לא יכולתי לרדת. בלי גזמה - חצי שעה הרימו אותי על כפיים, בעצם, אי אפשר להעריך את הזמן בדיוק. וכל זה בגלל שער אחר שנתי להפועל ירושלים. מה יש? כבר נתתי שערים יותר יפים.

נכון שלקחנו עם השער הזה את האליפות. או מה? כמו שכבר ניבאתי, לא יצא אף אחד לברך אותנו במרדעה שוכינו באליפות. כאילו שזה דבר רגיל. יצא עתון ספורט. ראיתם שם משהו? יצא גם עתון הבוקר - אף מודעת ברכה לא היתה שם.

ביום שבת, בעשר בבוקר, נפגשנו במועדון מכבי לנסוע לירושלים. מה עשינו בדרך? אתם יודעים, מדברים כל הזמן, כן נזכה, לא נזכה. יצאנו במוניות ואחריו יצאו אולי המישה אוטובוסים מלאים אוהדים. בירושלים חיכינו למשחק בסגור טורים. שם באו כל שחקני בית"ר ירושלים והאוהדים שלהם לאחל לנו שנצא את הפועל. והבית"רים הם בית"רים רוב בירושלים.

התכוונו במרץ רב למשחק הזה. למה? מפני שלא רצינו לקלל בשבת אחת את מה שהשגנו במשך כל השנה. לא שפחדנו שנפסיד נגד הפועל ירושלים. גם תוצאת תיקו היתה מספיקה לנו לזכות באליפות. אבל המצב השנה הוא כזה, שנגד ההלשות קשה יותר לשחק מאשר נגד החוקות. קחו למשל את הפועל פתח-תקה. הם לא יצאו בירושלים בתוצאה 2:2.

המתיחות לפני המשחק היתה כמו לפני משחק גמר גביע. אי אפשר היה לשחק כמו בניאדם. היה רגע במשחק, שכמו שהרחתנו 1:0 יכולנו גם להפסיד באותה תוצאה. בעצם היתה לנו כמעט כל הזמן שליטה מוחלטת במגרש. רק מה - לא היו גולים. הירושלמים סגרו את עצמם בהגנה צפופה, ועלי לבד עמדו איזה שני סטופרים. לא נתנו לנו לפתח את המשחק. הם שחקו כמו פראים. בכל הכוח. היה שם כושי אחד, שהיה רץ במקום אל הכדור ישר אלי. איך שהייתי רואה אותו רץ הייתי זו הצידה. בזמן האחרון לא פוצעים אותי בכלל ברגלים אלא דוקא בכתפיים. בעצמי אינני יודע איך הם מגיעים כל כך גבוה. אז כדי לשמור לפחות על הראש בשביל סוקי, נזהרתי שלא יורידו לי אותו.

מרות ירושלים עוד רחוקה מלהיות בין קבוצות הצמרת של הליגה הלאומית, היא קבוצה לוחמת וכל הכבוד לאנשיה שהם יודעים איך להלחם. במגרש, כמו שאמרתי, היתה אריה של גמר גביע. כל הזמן יכולתם לשמוע שתי מקהלות: "שייע הבייתה!" ו"איך אליפות!" וכשהתוצאה נשארה 0:0 התחלנו בעצמנו לפחד קצת.

היו לנו איזה ארבע-חמש הזדמנויות בוחנות, ויחס הקרנות יראה את זה. אלא שהמגרש הוא קצת לא ישר ומרמה, וחוף מזה הקהל שצועק כל הזמן "לא תיסע לטוקיו!" בילבל את המוח. לא שאני מתרגש מזה. לחצנו ולחצנו והגולים לא באו. לשוער הירושלמי שיראוי היה יום גדול. יום גדול מאוד.

שלוש דקות לפני הסוף הכנסתי את גול הנצחון. בזמן האחרון הכנסתי אולי עשרה גולים של הרגע האחרון. מעניין שתמיד אני תוקע גולים קשים, וגולים שהולכים על בטוח אני לא מכניס. הגול הזה בדקות האחרונות הוכיל לי משחק של מכבי כסקופיה שביובוסלביה. הנבחרת הפסידה נגדם 3:2. אני שיחקתי או במכבי בתור מגן והתוצאה לפני הסוף היתה 2:1 לטובתם. אז גרי בית-הלוי אמר לי לעלות. רגע לפני הסוף עליתי ונתתי את שער השיוון. היהודים אמרו לי אז: תחזרת את הלב שלנו למקום.

ככה זה היה גם הפעם. היו איזה שבעה איש בתוך ה-16. הכדור הגיע אלי מרפי לוי. עשיתי הטעיית-גוף למגן, ושיראוי השוער יצא לקפוץ לי על הרגליים. בקצה השפיץ הספקתי עוד

מאת שייע גלזר

אני?

לדחוף את הכדור לפינת השער והכתרתי את מכבי בכתר האליפות, כמו שכותבים העיתונאים. אתם לא יודעים מה היה או. שמואל סוחר, שישב במגרש, מספר שבאותו הרגע קפצו שמונה המנג'רים של מכבי באויר, התחבקו והתנשקו. במקום המקלה "איך אליפות!" התחילה לשיר המקלה: "יש אליפות!" אחרי זה שיראוי הספיק עוד להציל שני גולים בטוחים, והמשחק נגמר.

שנתתי את הגול בעצמי לא הבנתי שנתי לא רק את גול הנצחון אלא גם את שער הנעילה של הליגה הלאומית, ואת שער היובל של מכבי - 50 גולים בעונה אחת. ללא שום הפסד. אחרי שלוקחים אליפות, רצים בסכוב מסביב למגרש. רצנו ואפילו אוהדי הפועל, שקודם צעקו בוז, מחאו כפיים וצעקו יחי.

השופט דודקביץ, הוא דודאי, הוא בטח שופט השנה. היה לו הכבוד לשפוט במשחק הזה. הסבחתו לו לפני המשחק שאם ישפוט, אתן לו תמונה שלי. למרות שעשה כמה שגיאות הלכתי להצטלם איתו ביחד. חבל רק שהעונה נגמרה מאוחר ואני לא יכול להכניס את התמונה שלו בספר שלי. בינתיים, כל השחקנים כבר נכנסו למוניות ונסעו, וכל הקהל התחיל להתנפל עלי. אני כבר אליל אצלם. זה דבר נורא. כמעט שאחד הפיל אותי מכל המדרגות. קודם כולם צעקו אלי: "מה מתחת אותו?" מה מתחת אותו? עניתי להם: "זה כל הקונץ." אחד יגיש אלי, נישק לי את היד ואמר: "זה דוקא טוב שנתת את הגול לפני הסוף. לא היה להם זמן להתחזר והטלפונים עם כפר-סבא כבר לא פעלו."

ניסיתי ללכת, אבל כל פעם היו תופסים אותי ומרימים אותי על הידיים. ואני הולך ומוזע ולא יכול לזוז. זה היה אפילו

האלופים *

יותר מאשר בתורכייה, שגם שם הרימו אותי על הידיים. לא מצאתי את המונות של החברה והכניסו אותי לאיזה אוטו של דל. למרות שאני נהג באגד. ואוהדי הפועל ירושלים הריריו את הראש ואמרו: "גו, השבוע כבר תשמין אותו בעתון." אבל אתם עדים שלא השמצתי. אני בכלל לא מתרגש מזה שלקחנו את האליפות, כי מאז 1946 לא לקחנו אותה רק פעמיים. לא הספקנו עוד לגנוח ולקחו אותו למחנה הנופש של הנבחרת בשפיים. בערב היתה לנו אסיפה ושחקני מכבי ביקשו חופש ליום חמישי, מפני שמוכרחים לעשות איזה נשף לכבוד האליפות. מתאום קם בועז קאופמן מהפועל פתח-תקה ואומר: "גם לנו יש נשף ביום חמישי." זה בטח נשף לכבוד המקום השני, בעצם גם הפועל כפר-סבא יכולים לעשות נשף, מפני שהם ירדו מהליגה הלאומית ועכשיו בליגה א' יהיה להם יותר קל לשחק. רק שהם לא יבבלו חופש לכבוד הנשף הזה, מפני שאין להם עוד אף שחקן נבחרת.

* בדודאי אהרונסקינד, נחמיאס, גלזר, לוי, רבינוביץ, רוניק, ריגל, גלזינגר, מתניה, גולדשטיין.

לנסוע, המקשר השמאלי של מכבי תל-אביב, יצחק נחמיאס בן ה-22, לא הוזמן עדיין לסגל הנוסעים. נחמיאס, יליד יחף, שיחק עד כה ארבע פעמים בנבחרת ישראל. הי שנה הוא נמצא בשיא יכולתו, אחרי שהת- גבר על הסנסנות הטבעית לכניסה חזקה ביריב ולהתנגשויות גופניות. אולם המול הרע היה בעוכריו. לפני שלושה שבועות נפצע נחמיאס בידו וברגלו, נמצא במצב שהעמיר בספק את צרופו לנבחרת.

הפצוע יא שיחק, למרות זאת החי ליט מרכיב הנבחרת, אלוף-משנה שמואל סוחר, לצרפו לסגל. לנסותו במבחן אחרון בשבת האחרונה. סוחר, שהיה בטוח כי נחמיאס ישוּבץ בין ייא כדורגלני מכבי שהתמודדו השבת נגד הפועל ירושלים, נסע במיוחד לבירה לבחון את כושרו של נחמיאס. להפתעתו נוכח סוחר כי נחמיאס לא עלה כלל למגרש.

שמועות ודוניות, תסרות כל בסיס, טענו כאילו רצה סוחר שנחמיאס ישחק בשבת

לנסוע, המקשר השמאלי של מכבי תל-אביב, יצחק נחמיאס בן ה-22, לא הוזמן עדיין לסגל הנוסעים. נחמיאס, יליד יחף, שיחק עד כה ארבע פעמים בנבחרת ישראל. הי שנה הוא נמצא בשיא יכולתו, אחרי שהת- גבר על הסנסנות הטבעית לכניסה חזקה ביריב ולהתנגשויות גופניות. אולם המול הרע היה בעוכריו. לפני שלושה שבועות נפצע נחמיאס בידו וברגלו, נמצא במצב שהעמיר בספק את צרופו לנבחרת.

הפצוע יא שיחק, למרות זאת החי ליט מרכיב הנבחרת, אלוף-משנה שמואל סוחר, לצרפו לסגל. לנסותו במבחן אחרון בשבת האחרונה. סוחר, שהיה בטוח כי נחמיאס ישוּבץ בין ייא כדורגלני מכבי שהתמודדו השבת נגד הפועל ירושלים, נסע במיוחד לבירה לבחון את כושרו של נחמיאס. להפתעתו נוכח סוחר כי נחמיאס לא עלה כלל למגרש.

שמועות ודוניות, תסרות כל בסיס, טענו כאילו רצה סוחר שנחמיאס ישחק בשבת

ספורט כדורגל נחמה לנחמיאס

ביום בו הסתיימו משחקי הליגה הלאומית לכדורגל, על קנוניותיהם ושערוריותיהם, הופנתה התענינות חובבי הכדורגל בארץ אל 17 צעירים שכונסו בבית המרגוע ב- שפיים. בעוד שבוע ימים ימירו 17 הכדורגלנים הנבחרים של ישראל לטוקיו, שם יתמודדו במשך שלושה שבועות על תואר אלופי אסיה בכדורגל. אלה שהיו סבורים, כי לפחות אינטרמצו ספורטאי קצר זה יהיה נקי מכל תככים, עמדו כבר הי שבוע על טעותם.

כי למחנה הנופש בשפיים כונסו רק 16 כדורגלנים. הכדורגלן ה-17 שהיה צרין

בואו נעשה ישיבה...

עירניה: אבא שלי בסדר גמור. הוא דואג כל הזמן בממשלה, שיבואו אנשים לקיבוצים, אבל הם לא רוצים לעבוד ורק אוכלים ארטיק וגרעינים כל היום. משהילה: כל האבות והאמהות שלנו כבר משומשים, אני חושב.

צפירית: נכון מאד, הם מחכים ש' נגדל ונהיה דור העתיד, כי צריך להקים איזה 10 קיבוצים בנגב.

פועה: ילדים, אני אומרת לכם שהמצב בקיבוץ חמור וצריך לעשות משהו. עירניה: צודקת 100 אחוז. צריך לעשות ישיבה.

משהילה: אני כבר יושב.

עירניה: טומטום! ישיבה זה כשיש מצב קשה או החברים יושבים ביחד ומדברים.

צפירית: או לא כדאי, צריך לעשות הפתעה לחברים לכבוד יום העצמאות. אולי נחשוב על מה שלא בסדר ונתקן את זה בשותף.

משהילה: בסדר, אבל אם תגידו שאסור לסחוב ססק מהגנים של החברים, אני לא בשותף.

צפירית: ונביא את כל ההצעות ל- חנה בכיתה.

כולם: יופי של רעיון... יאללה, לחר שוב, לחשוב.

עירניה: בהתחלה אנתנו צריכים להקים 10 קיבוצים בנגב, כי אבא סיפר שהערבים רוצים לקחת לנו אותה. פורת: הנגב זה דבר חשוב מאד.

משהילה: נכון וגם נחליף את הבחורים באיילת. רן ישמח גורא בגלל גליה. פועה: אתה סתם נט.

משהילה: תשקיי טיפשה. כולם כבר יודעים שהם חתן וכלה.

עירניה: טוב, אם אחד חושב ככה ואחד לא, עושים הצבעה. יש מישהו שמתנגד לנגב ולאיילת?

אין, אז אנתנו נקים את המשקים ונלך לאילת.

בקיבוץ, שבועון הקיבוץ המאוחד

התגנבנו לשמוע מה אומרים ילדינו החביבים בניין העצמאות ועלה בידניו לרשום את השיחה הבאה.

עירניה: יום העצמאות זה החג הכי יפה. אבא הבטיח ללמד אותי לנהוג בהגרי ג' של הממשלה.

פועה: שחיצר אחד, בטח אפילו לא יודע מה זה יום העצמאות.

עירניה: כאלו שאת יודעת. פועה: כן נכון, לנו חנה סיפרה כי כיתה את הכל. פעם לא היה כלום. רק ביצת וברחש וערבים והלכו ברגל ו' רקדו הורה, ואו באו החברים ועשו את המדינה.

צפירית: וגרו או באהלים ולא היה בכלל מה לאכול. ואבא שלי היה מביא בלילה יהודים רטובים מחו"ל.

עירניה: למה דקא בלילה? צפירית: כי האנגלים לא הירשו לו לעשות עליה בלתי חוקית ואם לא היתה עליה אז אנתנו כולנו לא היינו פה.

משהילה: מה את רוצה להגיד, ש' אנתנו מעליה בלתי חוקית? פועה: אתה סתם טמבל. אם לא היו באים לארץ היהודים או כולנו היינו ערבים.

עמיתלה: אני לא, כי אני גייגיי. פורת: יום העצמאות זה החג של המדינה. זה חג חשוב מאד כי המדינה זה העיקר בחיים.

עירניה: לא נכון, הקיבוץ המאוחד יותר חשוב מהמדינה. אבא אמר ש' הקיבוץ מחזיק את המדינה והמדינה סתם מפריעה לו.

צפירית: נכון מאד. זה לא יפה מצידי. גם חנה אמרה שאנתנו עושים טובות למדינה והמדינה לא מחזירה לנו. אתם יודעים, הבחור של חנה הוא אדון מתלאביב, אבל הוא חבר מפלגה ובעד קיבוצים.

פועה: כן, היא בכלל מורה איזונית והיא סיפרה לנו על המצב הקשה של הקבוץ ושהחברים המבוגרים כבר לא כל כך בסדר.

העולם הבא

בעריכת לילי גילוי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 לירות. הזוכה בפרס זה השבוע היא הקוראה מאירה דויטש, תלאביב.

עצה טובה יודקה ישב עם החברה, וכשהם השתקו לרגע והיתה לו הזדמנות להשמיע איוו מילה, סיפר להם מה, לדעתו, היא השיטה בחיים. אין דבר כמו לקום בבוקר, לקחת מקלחת קרה כמו קרח, לרוץ שני קילומטרים מסביב לבניין ועד הפועל — עוד לפני ארוחת הבוקר. שאלו החברה: "כמה זמן אתה כבר עושה את זה?" השיב יודקה: "אני מתחיל החל ממחר." מאירה דויטש, תלאביב

הערות-שוליים

בן-גוריון הבטיח לפתוח בכוח את שערי האוניברסיטה בהר הצופים...
 ... וכינתיים נעל את שערי בתיהספר בפני תנועת הצופים.
 ראש הממשלה סובל לאחרונה מכאבי שיניים...
 ... ש"ן-אלף, ש"ן-בית.
 המתוך הכושי ד"ר ראלף באנץ' יתווך לטפל בבעית הר הצופים...
 ... חישנה כושי את עורו — של המלך חוסיין?
 איזה מחזה הציגו ערבי אום אל-פחם, שכונסו עלידי נאמני מפא"י?
 ... מק"י מאום.

כזבים לילקוט

ובנטוב, תודה לאל, הבינ את הרמז, דיבר רק עוד חצי שעה ותכף הפסיק. פ.

כיבוד קל

כשעלו הבריטים לערוך חיפוש על ספינת המעפילים, הסתתרו מוקה ו' יוסליה בסליק שהוכן עבורם בקרקעית. ומיה, כדי לא לאבד זמן, התחילו לבדוק את מלאי המזון. הבדיקה העלתה, לשמ' חתם, כי פרט לכמה גיקים במצב רע, מכיל המאגר עשרות קופסאות שימורי אגנס.

לאחר שעברו עליהם בניעמים שלוש יממות של אגנס והיוצא מזה, נפתחה סוף כל סוף אפשרות לצאת והשניים ניגשו לבית הוריו של מוקה. ההורים הת' רגשו, התנשקו, חיממו מים והאם הכי ריזה כי יש לחוג את המאורע באופן מיוחד.

ובדברה — הניחה על השולחן, בי' ארשת חגיגית, קופסאות שימורי אגנס. זהר

רמז דק

במיפקד הגדוד הראשון של הפלמ"ח, שנערך במשמרהעמק במלאת שנה ל- שחרור המקום, נאלצנו לשמוע הרבה נאומים בנידון. הדבר הרגיו אותנו מאד, כי אנו התגייסנו לפלמ"ח כדי למות בקרבות ולא בצורה שכזו. אחרון אחרון דיבר בנטוב. הוא סקר את הימים הראשונים של משמרהעמק, את תנועת השומרההצעיר למיום היהסדה ואת תול' דות הפלמ"ח, השזורים כחוט השני במסכת הגבורה של העם היהודי. יותר מכולם סבלה המחלקה שלנו, שהתכבדה ביריות משחייהאש ועמדה בחגורמלא. "מה דעתך," שאלתי את יוסקה הי' מ"מ, "האם קורה שכזורים נפלטים, במפקד כזה?" יוסקה השתתה לחשוב בדבר, אבל החברה היו בטוחים בהחלט — זה קורה, בטח שזה קורה. קול יריה בודדת הפסיק לפתע את התפתחות תנועת הפועלים בשנת 1938

חמשיריים

מעשה בבחור לעניין,
 באחת — לא היה מעוניין.
 הסביר הוא: "בחורות
 רק כדאי בעשרות!"
 הוא עדיין רווק. פרט קמץ.
 אמיק ויסי אמיתי, גבולות

מעשה בילדה, שמה ימימה,
 ששיחקה כל הזמן, "אבא-אמא".
 עת פרחה וגדלה
 לשחק לא חדלה
 אך לכנה לא היה אלא — אמא.
 מאיר דורי, חולון

טעות לעולם צודקת

קרבות חריפים בלינה א'. (הארץ)
 שמואל גיר, חדרה
 כולם נרדמו מאפיסת כוחות.
 הצגת חזיות סימון משאר. (הארץ)
 בועז ירדני, חיפה
 כביסת לבנים פומבית.
 לאחר שנים רבות הפך משחקן למאבן.
 (חדשות הספורט)
 מרדכי דן, תלאביב
 חזרה לתקופת האבן.
 פעילות באגרון טרוריסטי. (הארץ)
 יצחק זלמן, תלאביב
 מחתרת ראשות עירית ירושלים.

"שום סרנדה לא תעזור לך. אני לא אתן לך גט!"

סרטים

בת רומא והגברים

לילות קביריה (צפון, תל-אביב, ארץ-ישראל) הם לילותיה של יצאנית רומאית קטנה ומכוערת (ג'ולייטה מסינה), דמות גוצה המכוסה בפרחה וגורבת גרביים לבנות, אחת מני רבות הממלאות את מרכותיה של רומא. מאז אולם לא מקצועה של קביריה משמש נושא לעלילת הסרט. הוא אינו מציג את נוכחיה של קביריה לזנות או את בעיתה הציבורית, אלא את נפשה ונשמתה של היצאנית הקטנה.

זהו סרט גרוש פיוט, ממש כעולמה הנימי של קביריה. למרות מקצועה והגסות החיצונית שסיגלה לעצמה, קביריה היא ילדה חולמנית החולמת על בית משלה, גבר מי שלה וחיים משל עצמה.

לא קביריה היא הרעה. העולם שמסביבה הוא רע. כשהיא מבלה עם אהובה בחיק הים טבע, מתפעלת מיפי הנוף, חושב האהוב על כספה. הוא מטילה להגדרה ובורח עם ארץ נקה. את נקמתה בנשים ההגונות נוקמת קביריה כשהיא מבלה לילה בחברתו של שחקן ידוע (אמדיאו נאזארי), בנסותה לשער שש את הגבר שהובטח עובתה. אולם הן גבר תוזר אל אהובתו ואילו קביריה מבלה את הלילה באמבטיה עם כלבתו.

אלא שהיא עוד מציבה לעצמה מטרה להפוך לפילגשו של מנהל משרד ראש הממשלה — "אידיוט מושלם, אולם אדם ישר", כדברי ראש הממשלה עצמו.

סרי קולק יכול רק לקנא במצבו של חברו למשרה הצרפתי. כי בישראל אין ראשי ממשלות מכריחים את מנהלי משרדיהם לקולק לברך על עובדה זו. אף בת של ראש ממשלה ישראלי אינה דומה לבריגיט בארדו. **יתרונות לברית**. מה שעושה את ה"פריטאית" לקומדיה מצוינת, הם ללא ספק התוארים של גיבורי העלילה. כי אם בעל מצמיח קרנים לאשתו, וזו מחליטה להשיב לו מידה כנגד מידה, הרי מה שמתרחש או יכול בקושי לספק חומר לסרט חיוור. אולם כשהבעל הוא מנהל משרד ראש הממשלה, ואשתו, בת ראש הממשלה עצמו, מחליטה לבגוד דחוק עם נסיך ידידותי (שארל בואיה), הבא לביקור רשמי בצרפת יחד עם אשתו המלכותית, מתפתחים מצבים, שהצופה הישראלי, המצטער בסתר ליבו שאין לו ראשי ממשלה כאלה עם ננות כאלה, מססע בכל כמה דקות את הסרט בסערות-צחוק. הנוכה העיקרית במחאות-הכפיים היא ב. ב. העושה בסרט זה אותם הדברים שעשתה בסרטיה הקודמים, אבל קצת יותר. זהו ללא ספק סרטה הטוב ביותר עד כה. אפילו שונא-צרפת המושבע ביותר ישתכנע, אחרי שיראה את הגברת בארדו, כי לברית בין צרפת וישראל עשויים להיות כמה יתרונות בולטים ומושכים.

קרח חסר-הבעה

ג'ין איגלס (מונטריא, תל-אביב; ארצות-הברית) היא אחת האכזבות הגדולות ביותר שנראו לאחרונה על הבד. סיפור חייה של כוכבת הבמה והבד האמריקאי של שנות השלושים, יש בו לכשעצמו מטען דרמטי מבטיח. זהו סיפורה של נערה חולמנית, שכל האמצעים היו כשרים עבורה כדי להיות כוכבת. היא עשתה זאת בדרך הקשה: ממלצרית קטנה הפכה נערת קרקס, ומשם קפצה, אחרי לימודים מיני-עם, אל מרכז זיקורי ברודוויי. ביי איגלס זכתה לפירוט עולמי כשגנבה את הזכויות לתפקיד הראשי במחזהו של סומרסט מוהם הגשם — סרי פורה של היצאנית סרי תומי פסון, אשר נתפסה לשכרות ולסמים משכרים ולבסוף התאבדה.

אולם קשה לתאר מה עשה תה קים נובק לג'ין איגלס. דרוש כשרון מיוחד כדי לשחק כל כך רע, כשם שמשחקת קים נובק בתפקיד דרמטי זה. מתחילת הסרט ועד סופו היא נשארת גוש קרח קפוא חסר-הבעה. שום שינוי בטון ובצורת הדיבור שלה אינו נובע מהמצב שקדם לו. בעיני רוחו יכול הצופה לראות בנקל את הבמאי צחח ונותן הוראות לעלמה נובק, כיצד לשחק. אילו לא היה הסרט מבוסס אך ורק על דמותה של ג'ין, יתכן ומאמצי המישחק הנכונים של ג'ין צינודלר בתפקיד הגבר בחייה, ואלן מורנד בתפקיד מורתה, היו מצילים את הסרט בחלקו. אולם כמו שהוא, אין ה"סרט סיפור עליתה וירידתה של ג'ין איגלס אלא סיפור כשלונה הנורא של קים נובק.

תדרוך

אלה הסרטים המוצגים השבוע בערי ה"ארץ" אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

- **עמק השלום** (גת, תל-אביב) — שני ילדים וכוכבי מחפשים בסרט יוגוסלבי אחר עולם ללא מלחמות.
- **לילות לבנים** (ציון, ירושלים) — האיטלקים מסבירים את דוסטויבסקי, בסרט רומנטי. מריה של מרצ'לו מסטרויאני.
- **התשוקה המזוהה** (אורלי, חיפה) — מישל סימון מנסה להקים דור המשך, ללא אהבה. טרגיקומדיה פילוסופית.
- **לילות קביריה** (צפון, תל-אביב) — ראה לעיל.
- **הפאריסאית** (מגדלור, תל-אביב) — ראה לעיל.

זהה הוא זה:

תשבץ העולם הזה 1076

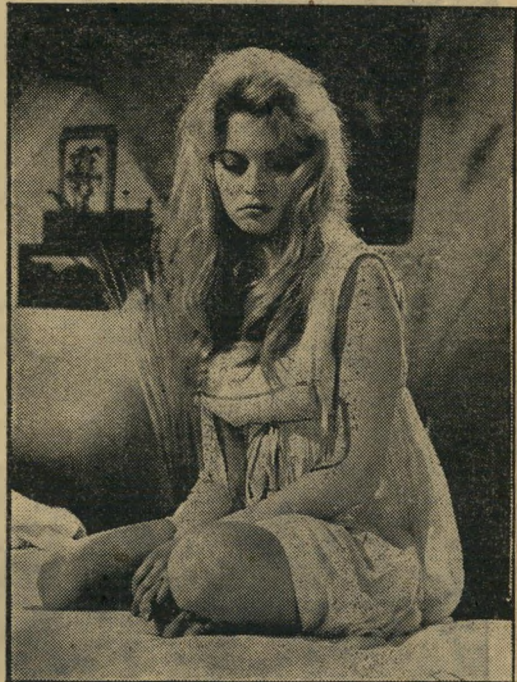
9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
			18	17		16		15
		24		23	22			21
			27			26		25
		33		32		31	30	29
			38		37		36	35
		43	42		41		40	39
47			46			45	44	
				52	51		50	49
		58		57	56	55	54	53
			60					59

מאוזן: 1. טעם

הסוכריה; 4. מ"י ייסד תורכיה ה" צעירה; 10. בית הציפור; 11. ה"י טל; 13. אחד מ" אחי דינה; 14. תעופה; 15. מכ" שיר ניווט; 17. מחבר המרד על הקיץ; 19. שירות משלוח חבילות מארצות הברית; 20. ריב; 22. חב"רת תעופה פני"מית; 25. נוכרי שעבר לגור ב" ארץ ישראל; 26. קריקטוריסטן ישראלי; 27. ישראל דורשת אותו חופ"ש

שי, במיצרי אילת; 30. מדינה ב" מרחב שלפני חורבן בית המקדש; 32. סמל אחדות העבודה; 33. מספיק; 34. מספר הפרק לפני האחרון בספר דני"אל; 36. מזון נסים; 37. רושם את הצרובת החשמל; 39. המעצמה שהח"ריבה את הבית השני; 41. כלי תחבורה מלחמתי; 42. לירה ישראלית; 44. אוצר; 46. חיוני לצנחן; 48. דינה ליעקב; 50. כן; 51. גובה; 53. שושן; 55. הזה; 57. דוקטור, אבל בצורה המקובלת יותר; 58. תואר כבוד עותו"מני; 59. תחנה במדבר; 60. תעלומה. **מאונך:** 1. אתר; 2. בפרדסים; 3. כילי; 5. על השרוול של החייל; 6. דתי; 7. יחידת חשמל; 8. חסר כל

תוכן; 9. מגורי החיילים; 12. משקוף; 15. פחד; 16. מלומד; 18. ההומוריסטן בארץ; 21. אחד מחלקי המזלות; 23. דל; 24. תל חורבות; 26. אדון, ב" ספרדית; 28. מצבה; 29. סופרת אמרי"קאית, המרבה לכתוב על סין; 31. השנה השביעית בחקלאות; 32. כלי הקשה; 35. מלת ברירה; 37. פרווה משובחת; 38. בדיחה; 40. מרכז מו"רים; 41. אסור לתת אותו למכים; 43. מטבע יפאני; 45. כרוז; 46. מופץ ב" ארץ בעיקר על-ידי תלמוה; 47. אחוזת אדמה; 49. ירק ירוק; 52. אוד שניצל מאש אך איבד את ראשו; 54. דרישת שלום; 56. חברת תעבורה ציבורית; 58. ארג.

בארדו ב"הפריסאית" ביבי ומנהל המשרד של ביבי

הנוכח השלישי, הגבר השלישי שהיא פוגשת בו (פרנזואה פרייה) עושה רושם תמים ביותר. זהו פקיד רגשני, המביא לי כל פגישה עמה קופסת מתקנים.

קשה לדעת אם הפקיד הממשלתי העניו הוא נוכח מקצועי או שיצרו גבר עליו בש"עת חולשה. גם הוא בורח עם כספה של קביריה. אולם האשה הקטנה אינה נואשת: היא חוזרת להתחיל את חייה מחדש וליפול שוב בפה שגברים שואפי-בצע יטמנו לה. סרטו של פדרוק פליני, בעלה של מסינה, הוא סרט ניאוריאליסטי ללא מטרה. הוא אינו מבקר ואינו נלחם עבור משהו; הוא פשוט מציג ברגשות את עולמה של יצאנית. מבחינת אחידותו ועצמתו נופל לילות קביריה מסרסם הקודם של הזוג פליני, להי סטראדה. אולם ללא השוואה בין שני ה"סרטים" לילות קביריה הוא יצירה נאונית בפני עצמה, שאסור להחמיצה.

ב. ב. - קצת יותר

הפריסאית (מגדלור, תל-אביב; צרפת) הוא סרט המנסה להסביר מדוע מתחלפים ראשי ממשלת צרפת במהירות כה גדולה. מסתבר כי האשמה אינה אשמתם של ראשי הממשלות עצמם, אלא של בנותיהם. בת מעין זו היא בריגיט בארדו. לא רק שהיא נוהגת בשאנואליות במכונית אדומה, שמקלט הרדיו שלה מעיר את כל דיירי הרחוב; לא רק שהיא מנשקת לאביה ראש הממשלה שישקת לילה-טוב העשויה לכלבל גם ראשי שים יותר שקולים מאשר ראשי ממשלות;

בי"ס לפקידות
מרכז מורים וסמכים
 רח'ס 12 ת"א
 כתות שנתיות 373 לעעירים

- למבוגרים
- קורס מזורז
- נפתח במאי

סידרת מועמדות ראשונה

והיא תישלח עליידי "העולם הזה" לספור בילויים והיכרות מקיף, לאורך חופי הים התיכון. כן תזי בינה המלכה וסגניותיה כשפע מתנות. התחרות פתוחה לצעירות בנות כל הגילים. כל מועמדת צריכה רק למלא את השאלון המתפרסם בעמוד זה. אם אין בידה תצלום הנראה לה כי מתאים, תודיע על כך לוועדת התחרות והיא תדאג לצלמה. כמדין ישוטטו צלמי התחרות בחופי הים ארץ ויצלמו מתרחצות שתיראנה להם כמתאימות.

אלו הן ארבע המועמדות הראשונות, בתחרות על תואר "מלכת המים 1958", הנערכת מטעם מוע" רבת "העולם הזה". תמונותיהן של יתר המועמדות תתפרסמנה בעתון החל משבוע זה, עד למועד סיום התחרות, בנשף ציבורי גדול, בהשית תתפזר מיטב אמני ישראל. בנשף זה תבחר ועד דת השופטים את הצעירה הישראלית אשר תסמל את התכונות החיוביות של העם היושב לחופי ימים. לזוכה יוענק כתר "מלכת המים".

שרה זמיר צברית בת תל אביב ו-25 אביבים. שיערה חום כהה, והיא נמנית על נעו רות הזוהר של החברה הישראלית. אף היא פקידה בחברת ביטוח.

עדינה פכלר היא חושבת תל אביב, בת 16 וחצי. שיערה חום, עיניה חומות. גובהה 169 ס"מ. עלתה מרומניה ב-1948. פקידה בחברת ביטוח.

זיוה פיול הינה בת 17, פקידה, שאפתנית בשטח הים בידור והמוסיקה. מזה שמונה שנים היא פורטת על פסנתר ולומדת מישחק ומוסיקה. גובהה 172 ס"מ.

חסייה גינצבורג ידועה יותר כלובשת מדים של מרשים ב" צה"ל. פתחתקוואית בת 21 שצולמה בבריכת השחיה בתל אביב.

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להסייג ליי על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

- השם: _____
- מצב משפחתי: _____
- הכתובת המלאה: _____
- שנת הלידה: _____
- מקום הלידה: _____
- שנת העלייה: _____
- גובה: _____
- צבע שיער: _____
- צבע עיניים: _____
- השכלה קודמת: _____
- יריעת שפות: _____

שרות צבאי (מקצוע ודרגה): _____

מקצוע או שטח לימודים: _____

מקום העבודה או הלימודים: _____

האם המועמדת היתה או הנה חברה בתנועת ינוער, תנועה קיבוצית, ארגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחרת?

פרט איזה ומתי: _____

חובביות: _____

אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותה. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות למלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממולא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל אביב ולציין על המעטפה "מלכת המים 1958".

נא להדביק את תמונת המועמדת כאן.